

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV
35 letGLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Z domačim znanjem na tuji trg

Za zelo razvito gumarsko industrijo, je jugoslovanski trg premajhen, zato je izvoz nuja — V Kranju so se jugoslovanski proizvajalci — Rekord, Ruma in Sava — dogovorili za izvozno zanimive programe, za katere bodo združili domače znanje in tehnologijo, kar ima v svetu vse drugačno ceno kot pa izdelki po licencah

Kranj — Medtem ko so si predstavniki delovnih organizacij iz Rakorda in Rakovici, Industrije gume iz Etume ter drugi predstavniki SOZD Sava še ogledovali proizvodnjo v delovni organizaciji Sava na Laborah, so strokovne skupine, ki so jih določili ob koncu dopoldanskega razgovora, že začele pripravljati izhodišča za samoupravni sporazum za delitev programa radialne traktorske gume na gume za terenska vozila. Takšna magica ni nič nenavadnega, če vemo, da bodo po podpisu samoupravnega sporazuma, katerega temeljne principe so določili na razgovoru — to naj bi se zgodilo najkasneje do konca tega leta — prve gume prišle na trg nekako v dveh letih. Za takšen dogovor med jugoslovanskimi proizvajalci gumijevih izdelkov je bil tudi že skrajni čas, saj razvojne možnosti v drugih deželah že zdavnaj nakazuje, kakšne gume bodo v bodoče najbolj iskane. Prav zunanji trg pa so imeli pred očmi predstavniki jugoslovanske gumarske industrije, ko so se v Kranju pogovarjali o tem, kakšne gume bo izdelamo letno okoli 225 tisoč traktorskih gum, potrebovali pa jih najmanj trikrat več. V svetu hitreje prehajajo na radialne

traktorske gume, ki imajo seveda pri vse težjih traktorjih nedvomno prihodnost. Podobno kot se v svetu in tudi pri nas opušta izdelovanje diagonalnih avtomobilskih gum in prehaja na radialne, bodo takšno spremembo doživele tudi gume za poljedelske stroje že zaradi manjše porabe goriva, večje trajnosti in boljšega izkoristka vlečne sile. Kranjska Sava ima v proizvodnji radialnih gum že dolgoletne izkušnje, prav tako tudi v Rakordu in Rumi. To zagotavlja zadostno vlogo domačega znanja za začetek proizvodnega programa, za katerega se bodo še dogovorili. Osnovni cilj tega dogovora pa je prodor na zahodni trg, na katerem skoraj ni več popraševanja po diagonalni gumi. Prednost imajo torej radialne gume za traktorje vse večje moči.

Drugi program, za katerega bodo tako kot za traktorske gume jugoslovanski proizvajalci združili domače znanje in tehnične možno-

sti, pa je program terenskih gum, uporabljenih predvsem v gradbeništvu. Tudi pri tem ima veliko izkušenj Rekord iz Rakovice, ki že okoli dvanajst let izdeluje diagonalne terenske gume, sčasoma pa bi ob sodelovanju podpisnic samoupravnega sporazuma, predvsem z njihovim tehnološkim znanjem, lahko prešli na radialno terensko gumo.

Ta dva programa sta za jugoslovansko gumarsko industrijo, ta je na četrtem mestu med evropskimi izvozniki gum, še kako pomembna, saj že sedanja proizvodnja teh dveh programov obsega polovico jugoslovanske proizvodnje gum. Takšna prizadevanja za prodor na tujem trgu ob združevanju lastne pameti in tehnoloških zmogljivosti so prav gotovo najboljša pot za gumarsko industrijo in obenem opomin za gospodarstvo, ki se še vse preveč naslanja na tuje znanje. Tak primer je med drugim desetmilijardna investicija v proizvodnjo terenskih gum v Savi Reki. Tam naj bi tovarna Balkan poslala na trg terenske gume po tuji licenci, a ob velikem pomanjkanju domačega tehnološkega znanja. Ta primer je ravno nasproten od načina, za katerega so se proizvajalci dogovorili v Kranju. L. M.

Ob seji CK ZKS

Pomanjkanje odgovornosti

Brez dvoma drži ocena, da znamo sijajno pripraviti akcije, v katerih preverjamo svojo usposobljenost za ravnanje v izrednih razmerah. Ko pa ne gre za vajo, pač pa za vsakodnevno resničnost, čakamo na pobude, vzglede, skratka, počnemo vse kaj drugega, kot bi pričakovali glede na dolžnosti, ki jih imamo zapisane.

Prav zato je večina kritik, ki jih poslušamo v zvezi s poslabšanim ekonomskim položajem in pojavi, ki sledi iz takih razmer, upravičena in resna. Se posebej zato, ker prihaja tudi od delavcev, ki so jih brežmena stabilizacije najbolj obtežila. Slišati je seveda tudi kritike drugačnega kova, take, ki zaradi objektivnih težav skušajo diskreditirati samoupravni socialistični sistem. Pojavijo se vedno, kadar gre za vsakodnevne težave z življenjsko pomembnimi artikli ali za zadolženost v tujini. Pustimo takšno zlonamereno, večkrat tudi na lažeh, zasnovano kritiko, hrano notranjih in zunanjih nasprotnikov našega sistema. Pomembnejše je zaskrbljeno reagiranje na naše ekonomske težave, na oskrbo z energijo, za katero smo alarm pred leti kar preslišali, in na vrsto drugih pojavov. Takšna zaskrbljenost je značilna predvsem za sredine, kjer si prizadevajo ob največjih naporih ohraniti proizvodnjo, kjer spoštujejo dogovore, sporazume, kjer ob vseh težavah še vedno dobro gospodarijo.

Gospodarski ukrepi so znani. Od nas vseh pa je odvisno, kako jih

bomo izvajali, kako bomo ustalili gospodarstvo. Z nobeno metlo od zgoraj ne bo mogoče urejati zadev, za katere smo zadolženi kot samoupravljanci v delovnih organizacijah, kot delegati v potrošniških svetih, kot odgovorni na vodilnih funkcijah. Slaba oskrba, neizpolnjevanje samoupravnih sporazumov, egoistično zapiranje organizacij združenega dela, porast gospodarskega kriminala se prav nič ne skladajo s funkcioniranjem sistema družbene samozaščite, ki ga znamo tako dobro preverjati v vaji, premalo pa ga upoštevamo v vsakodnevnem ravnanju, premalo se z njim varujemo pred takšnimi pojavi, ki so se v poslabšanih ekonomskih razmerah preveč razbohotili. Če vzamemo za primer le oskrbo, za katero je blaga v Sloveniji 130 odstotkov (z izjemo plina), se ni mogoče znebiti vtisa, da gre pri vsem tem za premalo odgovornosti, sposobnosti organiziranja, tudi za nerazvito družbeno zavest.

Takšno ravnanje je nedopustno, so poudarili tudi na zadnji seji CK ZKS Slovenije v sredo. Samo ugotavljanje še ne pomeni izhoda iz težav, pač pa mobilizacijska zavzetost delavskega nadzora v sleherni delovni organizaciji in tudi skupnosti, v dosledni odgovornosti za ravnanje, zapisani za usakogar z veliko začetnico. L. M.

V Beogradu 9. kongres Zveze sindikata Jugoslavije

BEOGRAD — V našem glavnem mestu se je včeraj dopoldne začel 9. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Na uvodnem plenarnem zasedanju je o delu sindikata v minulih štirih letih spregovoril predsednik zveznega sveta sindikatov Jugoslavije Bogoljub Nedeljković. Nato je kongres nadaljeval delo v sedmih komisijah. Razprave trajajo še danes, jutri pa bo 1.065 delegatov in skoraj 600 gostov s sklepno plenarno sejo potegnili črto pod dvodnevnimi razpravami. V ospredju razprav sta boj za stabilizacijo in zahteva po samoupravnem reševanju gospodarskih težav, ki jih je najlažje premagati z administrativnim vmešavanjem države.

Brdo pri Kranju — Od ponedeljka do srede je potekala na Brdu tradicionalna konferenca mednarodnega trženja Iskre. Predstavniki Iskre v tujini so se pogovorili z domačimi sodelavci in predstavniki republiških organov o uresničitvi izvoznih ciljev in ukrepih za hitrejšo vključevanje Iskre v mednarodno delitev dela. — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Brez materiala ni večje proizvodnje

V prvem polletju se je gorenjsko gospodarstvo lahko pohvalilo z nadpovprečno industrijsko rastjo, zato je sedanji komaj 1-odstotni porast v primerjavi z lanskim devetimi meseci toliko bolj zaskrbljujoč. V kranjski občini je proizvodnja sicer porasla za 3,5, v Radovljici za 5,8 in v Trzinu za 3,6 odstotka, je pa na Jesenicah upadla za 2,8 odstotka in v Škofji Loki za 3,7 odstotka. Glavni vzrok, ki je povzročil upadanje in zmanjševanje industrijske rasti, je slaba preskrba s surovinami. Avgusta je bilo slabo oskrbljeno z domačimi materiali 55 odstotkov industrije, 13 odstotkov pa celo zelo kritično. Tudi preskrba z uvoženimi materiali ni bila dosti boljša. Kar 53 odstotkov delovnih organizacij je imelo težave zaradi oskrbe, v 12 odstotkih pa je bila oskrba tako slaba, da so se srečevali z zastoji. Enake razmere so bile tudi septembra in zato je razumljivo proizvodnja manjša.

Zato še toliko velja pohvala delovnim kolektivom, ki so z izrednimi naporimi dosegli nadpovprečne rasti proizvodnje. Strojna industrija je naredila kar za petino več kot lani v enakem času, proizvodnja električnih strojev in aparatov za 10,9 odstotka, čevlarska industrija za 4 odstotke, prav toliko proizvodnja žaganega lesa in plošč, tekstilna industrija za odstotek.

Pod lansko ravnilo je sedem pomembnejših panog: črna metalurgija za slaba 2 odstotka, predelava rudninskih rekovin za 5, kovinsko predelovalna dejavnost za 2, končni lesni izdelki za 2,5, tekstilna preja za 1,6, predelava kavčuka za 7 in živilska industrija kar za 9 odstotkov.

Z manjšo proizvodnjo so narasle tudi izgube, ki so letos kar osemkrat večje kot lani v enakem času. Rdeče številke ima 23 organizacij združenega dela v vrednosti 575 milijonov dinarjev. Največji zgubaš je jeseniška Železarna s 359 milijoni dinarjev izgube, sledi Sava Kranj z 99 milijoni dinarjev, Elektro Kranj s 43 milijoni dinarjev, LTH Škofja Loka s 22 milijoni dinarjev, KŽK Gorenjske — Mlekarna s 16 milijoni in Savske elektrarne s 16 milijoni dinarjev izgube. Izgube v Železarni so že kritične in ni izgledov, da bi jih do konca leta pokrili. Enako je v Elektru, kjer vsak proizvedeni kilovat prinaša izgubo, v Savi pa računajo na popravek cen avtomobilskih gum.

Razveseljivo podatek je tudi rast investicij, ki so večje za 39 odstotkov in znašajo 3,3 milijarde dinarjev, kar dokazuje, da se delovne organizacije prizadevajo za sodobnejšo tehnologijo in s tem večjo konkurenčnost. Poudariti tudi velja, da je v investicijskem dinarju vse manj kreditov.

L. Bogataj

Čeprav naj bi bila cesta od Visokega do Poljan, tretji del tako imenovane uranske ceste skozi Poljansko dolino, zgrajena že lani oziroma najkasneje letos spomladi, so stroji dolge mesece počivali. Interesna skupnost za energetiko, ki je glavni investitor, ni imela dovolj sredstev, da bi lahko dela potekala po načrtu. Sedaj je denar zagotovljen, in če ne bo vreme preveč nagajalo, računajo, da bo do novega leta asfaltni trak potegnen skozi Poljane. — Foto: F. Perdan

Avtobusni potniki — nad čem se jezite?

Danes objavljamo na 10. in 11. strani odgovore na številna vprašanja, ki ste nam jih posredovali v nedavni telefonski akciji o avtobusnih prevozih po Gorenjski. Pri Alpetouru so ljubeznivo in potrpežljivo odgovarjali na vsa vprašanja, ob vsem tem pa poudarili, da bodo glede na spreminjen delovni čas in skupaj s posameznimi delovnimi organizacijami iskali rešitve za ustrežnejše avtobusne zveze. S 1. decembrom bo objavljen in bo veljal nov vozni red na nekaterih linijah.

Doprtni telefon 21-860

ali 21-835

Problemi zdravstvenega varstva

Prav vsakega od nas zadevajo vprašanja in problemi zdravstvenega varstva. Že doslej je bilo ob velikih pravicah uporabnikov in omejenih sredstvih za zdravstveno varstvo pomembno problemov, ki so se delno reševali tudi z drugačno, bolj učinkovito organizacijo zdravstvene dejavnosti. Ali bo to dovolj tudi v bodoče, ko bodo težje gospodarske razmere vplivale tudi na skromnejši zdravstveni dinar?

Če imate vprašanja, predloge, zadevajo čakalno dobo, partijske akcije, če se vam zdi, da je premalo pravic iz zdravstvenega varstva, če menite, da vam manjka dohodek zdravstvenih dejavnosti, niso ustrezni, nam to sporočite na telefon 21-860 ali 21-835 in sicer v ponedeljek, 15. novembra, od 8. do 12. ure. Na vprašanja bodo odgovorili udeleženci okrogle mize, ki jo te dni pripravljamo v uredništvu.

Plinske zagate — V sredo so v kranjski plinarni začeli razdeljevati tako dragocen in iskani plin. Bilo je tako, kot smo se nadejali: dolge vrste, veselje tistih, ki so prišli do jeklenke, in žalost onih, ki bodo morali ponovno počakati. Pogosta in umestna pa so bila tudi vprašanja: ali se nismo mogli pravočasno dogovoriti za drugačen način razdeljevanja, saj je bilo pričakovano, da vrst ne bo, iluzorno... Kako priti do plina, piše mo več na zadnji strani. (jk) — Foto: F. Perdan

Preusmeritev na kranjske ambulante

Razlogi za nelikvidnost kamniškega zdravstva v dražjih storitvah Kliničnega centra, višjem bolniškem staležu in neurejeni prevozi rešilnih avtomobilov — Preusmeritev v kranjske specialistične ambulante?

Kamnik — Kamniška zdravstvena skupnost ima letos prek 18 milijonov dinarjev izgube. Čeprav se primanjkljaj proti koncu leta nekoliko popravlja (trenutno beležijo le še 11 milijonov), se vendarle vprašuje, kako racionalizirati zdravstveno varstvo Kamničanov, da ob letu ne bo znova minus.

Največji »krivce« izgube so prekoračene storitve Kliničnega centra

v Ljubljani. Le-te so se povečale kar za 15-odstotkov, kar za Kamnik pomeni staro milijardo in pol. V prvem polletju je specialistična služba opravila 13.808 pregledov. Statistično gledano je torej kar polovico kamniških zavarovancev (vseh je 26.326) poslala na specialistični pregled v Ljubljano. Ker je letos Klinični center razmejil bolnišnično in univerzitetno dejavnost, je to njego-

ve storitve nekoliko podražilo, kar je tudi videti na finančnem stanju kamniškega zdravstva.

Tako je najboljša rešitev iz finančnih zagat v razumnem ravnanju. V Kamniku so se odločili, da bodo poslej manj hodili na specialistične preglede v Klinični center. Omejiti bodo morali tudi laboratorijske preglede v Ljubljani, saj jih zavarovanci opravijo večinoma že v domačem laboratoriju in njihovo ponavljanje v Ljubljani pomeni dodatni obremenilni strošek. Najbolje bi seveda bilo, ko bi lahko specialistične ambulante približali zavarovancem. V Kamniku sicer načrtujejo nov zdravstveni dom, a njegova dejavnost še ne bo tako kmalu zaživela, v starem pa ni prostora za specialistično dejavnost. Na tiem razmišljajo, da bi se posluževali bližnjih in cenejših kranjskih storitev, a odločitev je odvisna še od zdravnikov.

Izgube je kriv tudi večji izdatek zaradi letošnjega dviga bolniških staležev, ki so od 5 odstotkov porasli skoraj na šest. Največ bolovanj je zaradi nege družinskih članov ter nesreč pri delu in poklicnih boleznih. Precejšen izdatek pomenijo tudi prevozi rešilnih avtomobilov in taksijev v Ljubljano. Zdravstveni dom Kamnik je v prekoračitvi udeležen le s tremi milijoni, torej je težišče izgub resnično zaradi neracionalnosti pri specialističnih storitvah.

Pri kamniški zdravstveni skupnosti so ob ukrepih proti izgubi razmišljali tudi o siceršnjem finančnem stanju občinskega zdravstva. Ko bi zdravstvene storitve plačevali po domicilnem načelu, tudi ne bi bilo tolikega odliva iz Kamnika, ki zaposluje precej delavcev iz drugih republik. Tudi prispevna stopnja ni preveč vredna zavidanja, saj je na samem repu v Sloveniji. D. Z.

PO JUGOSLAVIJI

GOSPODARSKA POLITIKA LETA 1983

Če se država odloči, da bo za leto dni ustavila gospodarsko rast, pomeni, da je v izrednih okoliščinah. Jugoslavija vsekar je, saj je izvršni svet delegatov zvezne skupščine predlagal osnutek resolucije, ki ima v glavnem negativne predznake. Zvone Dragan, ki je osnutek obrazložil, je povedal, da breme odplačevanja tujih dolgov v prihodnjem letu ne bo večje od letošnjega, bo pa odplačevanje precej težko. Zato bomo prisiljeni bistveno zmanjšati uvoz, razen surovin in reprodukcijskih materialov, s tem pa seveda zaustaviti tudi rast industrijske proizvodnje. Ker bo vendarle treba povečati prodajo na tuje za 15 do 20 odstotkov, bo treba za okoli desetino zmanjšati celotno notranjo porabo, zlasti naložbe ter splošno in skupno porabo.

Seveda te številke še niso dokončne, ker bo treba dokument

gospodarske in družbene politike Jugoslavije v prihodnjem letu še izpiliti v široki delegatski razpravi.

Zbor republik in pokrajin je potrdil, da naslednje leto ne smemo računati s primanjkljajem v plačilni bilanci. Nujno bo treba ustvariti možnosti za večjo proizvodnjo in izvoz. Prednost mora imeti uvoz najnujnejšega repromateriala. Ni objektivnih razlogov, da bi dinamika gospodarske rasti prihodnje leto zaostajala za letošnjo. Za določen čas je še vedno neizogibno administriranje in še trdnejše ohranjanje sedanje ravni cen. V vsej državi moramo dati prednost proizvodnji blaga, ki je življenjskega pomena za široko porabo. S prestrukturiranjem znotraj možnosti zagotoviti večje možnosti za zaposlovanje v proizvodnih gospodarskih dejavnostih. Dinar mora postati edino plačilno sredstvo v državi. Postopno bomo zmanjševali posredne davke in druge dajatve in krepili delež neposrednih davkov.

Predsedniki gorenjskih izvršnih svetov

Industrija nosilka razvoja

Tržič — Gospodarski in družbeni razvoj tržiške občine je veskozi tesno povezan z industrijo. Tudi v prihodnje, kot je dejal predsednik izvršnega sveta skupščine občine Ivan Kapel, ostaja industrija nosilka napredka.

»Kakor je za tržiško gospodarstvo značilno, da se je razvoj gradil predvsem na lastnih sredstvih, kar pomeni, da v sedanjih zaostrenih razmerah ni obremenjeno še z odplačevanjem kreditnih obveznosti, tako se politika naslanjanja na domače sile v prihodnje morda lahko odrazi negativno. V preteklem srednjeročnem obdobju so sredstva za naložbe v družbenem proizvodvu dosegla komaj šest odstotkov.«

»Prav skromni delež na eni strani in potrebe po preusmeritvi, obnovitvi in posodobitvi proizvodnje na drugi strani naše gospodarstvo v težavnih razmerah silijo v smelejše proizvodne programe. Investicijski projekti nekaterih organizacij združenega dela so pripravljani do te stopnje, da bodo lahko uresničeni še v tem srednjeročnem obdobju. Gre za Zlitov program masivnega pohišta, za delno preusmeritev Bombažne predilnice in tkalnice v predelavo steklenih tkanin, naložba Lepenke se že uresničuje, medtem ko Peko svoj program preselitve tozda Obutev prenaša na konec tega petletnega obdobja.«

Naložbeni programi tržiškega gospodarstva so tesno povezani z industrijsko cono na Mlaki. Kako napreduje njena komunalna opremljenost?

»Večina manjših organizacij združenega dela se trenutno tiska na ozkem mestnem prostoru, kjer nimajo možnosti za nadaljnji razvoj. Do 1985. leta bo potrebno na industrijski coni zgraditi infrastrukturo, tako da bodo Tiko, Tokos in Peko in morda še kdo lahko začeli načrtovati preselitve.«

Zoženji okviri razvoja zahtevajo, da tudi v tržiški občini prilagodite družbeni plan dejanskim možnostim. Katere so pglavitne spremembe?

»Gospodarska gibanja v prvih dveh letih tega srednjeročnega obdobja nam dopuščajo, da v aneksu družbenega plana zastavimo razvoj nekoliko bolj optimistično kot v republikli. Načrtujemo, da bo družbeni proizvod naraščal do tri odstotke, industrijska proizvodnja s štirimi odstotki, izvoz z 10,7 odstotka in uvoz do tri odstotke. Morda je zanimiv tudi podatek, da bo investicijska poraba v družbe-

Ivan KAPEL, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Tržič — Foto: F. Perdan

nem proizvodvu zavzemala več kot 15-odstotni delež. Teh številki nismo zapisali na pamet, saj izhajajo iz načrtov organizacij združenega dela, zlasti Peka, ki je glavni nosilec razvoja v naši občini.«

Tržiško gospodarstvo je že zdaj poznano kot izvozno naravnano.

»V devetih mesecih letos, na primer, smo v naši občini dosegli skoraj 187-odstotno pokrivanje uvoza z izvozom. Neto devizni učinek na zaposlenega je pri nas najvišji na Gorenjskem, zlasti razveseljivo pa je to, da smo napravili ogromen skok v menjavi s konvertibilnim trgov. Če želimo v naslednjih letih uresničiti več kot desetodstotno rast izvoza, bo potrebno vsekakor izredno veliko naporov. V Peku, ki je zdaj največji izvoznik, take stopnje najbrž ne bodo mogli dohajati, zato pa se bodo morali bolj potruditi v drugih organizacijah, tudi manjših, kjer izvozu doslej še niso posvečali dovolj pozornosti.«

V preteklih letih so v Tržiču precej govorili o povezovalni industriji v isti panogi, očitnega napredka pa ni bilo. S tem mislim zlasti na kovinskopredelovalno industrijo. Ste ideje opustili?

»Ne, vendar je stvar precej zapletena in zahteva čas. V tržiški občini so štiri manjše organizacije s področja kovinske industrije. Vsaka ima dovolj zanimiv proizvodni program. Mislim, da bi jih bilo najbolj smiselno povezati ob prehodu na industrijsko cono.«

Če izvzamemo industrijo, ki je glavna nosilka razvoja, ima tržiška občina tudi neizmerno razvejane možnosti na področju gostinstva in turizma.

»V turizmu zadnja leta vlada pri nas veliko mrtvilo. Nimamo pravih nosilcev razvoja te dejavnosti. Vsekakor bo potrebno vrniti nekdanjo živost, obuditi zamisli o kmečkem

turizmu in izkoristiti prednosti kraja, ki mu jih dajeta bližina meje ter naravno okolje. Upam, da se bo s ponovno oživitvijo turističnega društva, ki jo načrtujemo z novim letom, na tem področju marsikaj premaknilo.«

Kako pa je začetan razvoj komunalnih dejavnosti?

»Pred nami sta dva glavna problema, ki jih bomo morali rešiti v tem srednjeročnem obdobju. Ureditev sanitarne deponije odpadkov v Hudem smo že začeli uresničevati, narejene pa so tudi analize možnih virov pitne vode. Z vodo nekateri deli občine niso niti količinsko niti kvalitativno preskrbljeni, razen tega pa ostajajo zaprte posamezne gradbene zanimive lokacije. Na osnovi analiz bo potrebno izdelati idejne projekte za dolgoročno oskrbo s pitno vodo. Naložba bo, podobno kot odlagalnišče odpadkov, zahtevala pomoč celotnega tržiškega združenega dela. Problem, ki najbrž presega naše trenutne možnosti, pa je gradnja osrednje čistilne naprave, ki jo bomo pomaknili v naslednje obdobje.«

V zadnjem času vedno bolj podarjamo potrebo po lastnih energetskih virih. Kakšne poti iščete pri vas?

»Tržiška industrija glede na drugo gorenjsko ne rabi veliko energije. Njena vira sta predvsem elektrika in mazut. Trenutno v občini pripravljamo energetsko bilanco potreb in možnosti. Družbeni plan podpira razvoj manjših vodnih elektrarn, ki jih je v tržiški občini že kar nekaj. Med drugimi jih imata Lepenka in Bombažna predilnica in tkalnica. Razen tega so nekatere delovne organizacije, omenil bi predvsem, »tkalnice« in Peko, podpisale dogovor o finančnanju izgradnje plinovoda. Zgrajen bi moral biti že do leta 1982, vendar je naložba zaradi pomanjkanja denarja prestavljena do leta 1985. Zaradi velikih potreb po energiji sta BPT in Peko pripravljena delno kreditirati gradnjo tako da bojazni za ponovni premik ni. Sicer pa morajo vsi porabniki kurilnega olja ali mazuta v občini v šestih mesecih pripraviti programe mogočega prehoda na drugo vrsto energije.«

Kako je z razvojem kmetijstva in s preskrbo?

»Moram reči, da je tržiška občina, tudi v hribovitih predelih, dokaj dobro obdelana, da sta živinoreja in zlasti pašništvo v zadnjem času napravila velik korak naprej. Dodatna sredstva sklada za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane prav gotovo pomenijo močno injekcijo, s katero bo lahko še pospešil pridelavo mesa. V preskrbi igrajo pomembno vlogo tudi blagovne rezerve. Z naložbo v skladišče občinskih rezerv, ki bo zgrajeno sredi prihodnjega leta, bomo vsekakor dobili nove možnosti za boljše pokrivanje in intervencije.« H. Jelovčan

Kje so presežki?

Kje so presežki samoupravnih interesnih skupnosti, ki naj bi namenili za spodbujanje izvoza? Samoupravna skupnost ekonomske odnose s tujino je namreč dobila zelo malo predvidenega denarja. Vzrokov je najbrž več; tisti, ki so se »znašli« in program valorizirali z vsaj dvajsetodstotno stopnjo, presežkov nimajo. Tam, kjer so ravnali skladno z zakonodajo, pa so se znašli v veliki težavi: presežke so vrnili gospodarstvu, hkrati pa jim je SSK blokiral sredstva v višini presežkov. Tako so brez denarja SSK in samoupravne interesne skupnosti.

kaznovane s 5.000 do 20.000 dinarjev, organizacije pa s 50.000 do 500.000 dinarji.

»Poleti je bil z intervencijskimi zakoni sprejet še dodatni zakon, ki ureja poračunavanje presežkov.«

»Presežki se niso povsod poračunavali, zato je zvezni izvršni svet sprejel še zakon o začasnih prepovedih razpolaganja z delom družbenih sredstev samoupravnih interesnih skupnosti v letu 1982. Ta določa, da SDK lahko od 1. avgusta dalje izloča 15 odstotkov priliva na posamezni račun, dokler določena samoupravna skupnost ne poračuna presežkov oziroma dokler jih ne vrne gospodarstvu.«

Kako ste ravnali v Škofji Loki?

»Skladno z zakonodajo smo konec julija predlagali občinskemu izvršnemu svetu, da potrdi znižanje prispevnih stopenj, da bi tako presežki vrnili gospodarstvu. Izvršni svet je za sklep 3. avgusta sprejel. Vendar je vzporedno s tem slovenski izvršni svet dal pobudo, da presežke samoupravnih interesnih skupnosti letošnjega prvega polletja namenimo za poračunavanje izvoza. Združeno delo je v ta namen podpisalo poseben samoupravni sporazum. V naši občini bi za izvozne stimulacije morale samoupravne interesne skupnosti (brez zdravstvene in skupnosti za zaposlovanje) vsaj sprevati 14 milijonov dinarjev.«

Ob tem moram povedati, da je bila na priporočilo republiškega izvršnega sveta za družbeno planiranje uporabljena strokovno oporečna metoda izračunavanja prihodkov. Po tej metodi naj bi dotok sredstev v prvem polletju predstavljala 46 odstotkov letošnjega priliva. To pomeni, da so vsi dotoki, ki so se natekla nad 46 odstotki letnega plana, presežki. V naši občini trdimo, da to ni res, ker bo priliv v drugem polletju najbrž manjši od priliva v prvem. Združeno delo je namreč moralo uskladiti osebne dohodke z družbenim dogovorom in za primer naj povem, da je masa osebni dohodkov s septembra na oktober že upadla za 20 odstotkov. Za to morajo imajo samoupravne interesne skupnosti tudi prihodka.«

Kakšne so posledice?

Služba družbenega knjigovodstva je na tej podlagi izračunala prihodkov izločila na poseben račun in jih ne moremo uporabljati. Tako smo se znašli v nezavidljivem položaju, ker smo viške skladno z zakonodajo vrnili gospodarstvu, hkrati pa imamo še enkrat zamrznjene naše osebne račune SDK. Zaradi znižanih osebnih dohodkov v gospodarstvu znižanih prispevnih stopenj piteka manj denarja, razen tega pa nam od vsakomesečnega priliva odteguje še 15 odstotkov dotoka. Ta denar kasneje dobimo, ko dokažemo, da imajo samoupravne interesne skupnosti izgubo.«

Kaj to pomeni za financiranje dejavnosti?

»Imamo velike težave pri zagotavljanju sredstev za redno delovanje šol, vrtcev, kulturnih in drugih družbenih ustanov. Sporazumno s SSK jim nakazujemo le najnujnejši denar, kar pa je v nasprotju s pogodbo o menjavi dela. Iščejo tudi najrazličnejše druge izhode. Tako smo v štirinajstih dneh uporabili združena sredstva amortizacije vrstnih izplačil otroških dodatkov in na domestil za porodniške dopuste.«

Ste kaj ukrepali?

»30. septembra smo opozorili SDK na to, v kakšnem nemogočem položaju smo se znašli, vendar do sedaj nismo dobili odgovora. Polotona izredno težak, saj so imele samoupravne interesne skupnosti do oktobra 24.700.000 dinarjev izgub. Sklicali bomo vse skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, vendar do konca leta ne moremo kaj narediti. Stopenj ne moremo zviševati. Lahko naredimo samo to, da naprej skušamo premoščati izgube s prerazporejanjem sredstev in manjkajajoče poračunamo s prispevnimi stopnjami prihodnje leto.«

Kje so torej viški samoupravnih interesnih skupnosti?

»Naše smo vrnili gospodarstvu. Hkrati pa nam enaka vsota leti vrnjena na posebnem računu SDK.«

L. Bogataj

Pravna pomoč

Prva pomoč je nujna in potrebna, predvsem pri varstvu pravic delavcev v združenem delu — Soglasja skupaj z radovljiškimi delavci?

Jesenice — Služba pravne pomoči jeseniške občine deluje dve leti in čeprav so kadrovske precej šibki, saj je redno zaposlen le en pravnik, so lani in letos redno nudili pravno pomoč pri vseh tistih vprašanjih, ki jih določa zakon o pravni pomoči. Tako so nudili pravno pomoč pri zahtevah za varstvo pravic, pri civilnih zadevah, zemljiškoknjižnih zadevah, pogodbah, kazenskih zadevah in drugih vprašanjih.

Služba pravne pomoči je nudila pravno pomoč 277 občanem in delovnim ljudem, med katerimi pa niso vključeni tudi tisti, ki so pri službi iskali le informacijo. Teh pa je bilo več kot 350 in vsi so v skladu s sklepom o ustanovitvi službe pravne pomoči dobili informacijo brezplačno.

Le 4,6 odstotka vseh obravnavanih zadev je odpadlo na zahteve za varstvo pravic delavcev v združenem delu. Več kot 55 odstotkov informacij, ki so se nanašale na varstvo pravic delavcev pa so rešili na osnovi medsebojnega dogovora med delavci in organizacijami združenega dela. Osnovni vzroki za spore med

delavci in organizacijami združenega dela so premalo natančne mezne določbe v samoupravnih aktih ali nespoštovanje aktov ali slaba informiranost.

Poleg službe pravne pomoči dveh odvetnikov dela pri občinski sindikalnem svetu pravna pomoč daje nasvete delavcem pri vprašavanju in varstvu njihovih pravic. Obstaja težnja po združevanju resov obeh oblik pravne pomoči, sebesti pri zadevah varstva pravic delavcev v združenem delu.

Ko so o službi pravne pomoči pravljali člani izvršnega sveta občine Jesenice, so med drugim bi poskušali skupaj z radovljiškimi občino doseči soglasje o skupni pravni pomoči. Če soglasja ne bi dosegli, naj bi o organizaciji pravno razpravljali, obenem pa so predlagali občinskemu sindikalnemu svetu, da pravna pomoč pokriva tudi, da pravna pomoč pokriva pravno posvetovalnico sindikalnega sveta. Soglasje o ustanovitvi skupni sindikalni svet Jesenice in radovljiški sindikalni svet.

Skladišče je že preobremenjeno

Direktor Lesnine Ljubljana — delovna enota pohištvo Kranj Milan Likozar: »Smo edina specializirana trgovina s pohištvom na Gorenjskem, zato moramo biti zares kvalitetni in boljši od drugih«

Lesnina Ljubljana je s 46 delovnimi enotami v notranji prodajni mreži Pohištvo med največjimi v tej vrsti v državi in ima poslovne stike oziroma sklenjene pogodbe z okrog 80 odstotki vseh proizvajalcev pohištva v Jugoslaviji. Med večjimi delovnimi enotami pa je tudi kranjska, ki je edina specializirana trgovina s pohištvom na Gorenjskem. O letošnjem poslovanju, trenutnem položaju in načrtih smo se pogovarjali z direktorjem kranjske delovne enote Milanom Likozarjem.

»Poslovni rezultati za letošnjih deset mesecev so zadovoljivi. Lahko rečem, da s 30-odstotnim povečanjem v primerjavi z lanskim obdobjem lovimo fizični obseg dela. Res pa je tudi, da smo v zadnjih nekaj obdobjih tako napredovali, da danes skoraj že ne moremo več fizično povečevati prodaje. Skladišča v Lesnini nasploh namreč postajajo preobremenjena.

Ce spregovorim o sedanjih varčevalnih ukrepih, moram reči, da je bil že prvi takšen ukrep povečan polog za posojila. Vendar pa je v glavnem povzročil le to, da se je povečala prodaja pohištva za gotovino. Izredno majhen promet smo potem beležili v prvih dneh oktobra. Po sprejetju prvih ukrepov, predvsem po devalvaciji, pa se je promet zelo povečal.«

Kakšen je v tem trenutku pri vas izbor? Ali podobno kot pri nekaterih osnovnih življenjskih artiklih tudi pri vas opazate pomanjkanje?

»Pohištva je na jugoslovanskem trgu sorazmerno dovolj in ker imamo pogodbe z 80 odstotki vseh proizvajalcev, na tem področju ni posebnih težav. Čakalni roki za dobavo pohištva so se celo nekoliko skrajšali. Nekaj daljši so razumljivo le pri tako imenovanem masovnem pohištvu. Seveda pa imajo proizva-

jalci vedno večje težave zaradi uvoženega repromateriala. Brestu na primer primanjkuje z Japonske uvoženih folij, ki jih potrebujejo za proizvodnjo kuhinj. Sicer pa so proizvajalci vezani na uvoz eksotičnih furnirjev, različnih folij, lakov, lepil, okovja, dimljenih stekel, skaja in usnja; človek se nehoče vprašati, kaj je v nekem izdelku sploh še domačega. Pomanjkanje repromaterialov se bo seveda odrazilo tudi v trgovini. Bele tehnike, ki je dopolnilo v našem prodajnem programu, praktično ni moč dobiti. Podobno je s talnimi oblogami in izdelki iz usnja.

Vsemu temu pa se je zdaj pridružilo še pomanjkanje goriva. Kupcem ne moremo redno dobavljati blaga, ker primanjkuje nafte. Prav zato imamo težave tudi z brezplačno montažo. Strankam svetujemo, da malo počakajo, se jim opravičujemo ali jih prosimo, da sami pridejo po monterja. Neradi pa vidimo, da se tega dela lotevajo kupci sami (če niso res vešč), ker imamo potem veliko reklamacij in posredno izgubljamo tudi ugled.«

In načrti v prihodnje?

»Potrebno bo varčevanje na vseh področjih. Imamo veliko stroškov z ogrevanjem. Rekel sem že, da je naše skladišče preobremenjeno. Najprej smo nameravali sedanje skladišče v Kranju razširiti, zdaj pa razmišljamo, da bi raje zgradili nov prodajno-razstavni salon, sedanje prostore, v katerih so velike toplotne izgube, pa preuredili v skladišče. Še naprej pa bo naša glavna skrb, da čimbolj ustrezemo kupcu. Smo edina specializirana trgovina na Gorenjskem, zato moramo biti na tem področju zares kvalitetni in boljši od drugih. Pri tem pa imamo seveda tudi določene prednosti zaradi res širokega poslovnega sodelovanja s proizvajalci. Le-ti si že zaradi konkurence ne morejo privoščiti, da pri poslovanju z nami ne bi bili kvalitetni in vsestransko solidni. Skratka, v naši branži se moramo zavedati, da je kupec lažje brez lepe omare kot pa brez kosa kruha.«

A. Žalar

Večja izguba v tričetrtletju

Ob devetmesečnih rezultatih v Kamniku še večje izgube — Nov izgubar živilska industrija Eta

Kamnik — V polletju so v kamniški občini štiri delovne organizacije poslovale z izgubo: Titanova livarna, Gostinstvo in žičnice Kamnik, Komunalno podjetje in Kemijska industrija Kamnik v tozdu Kamnik tit. Slednjima dvema je v treh mesecih uspelo obvladati rdeče številke, medtem ko se je starima izgubarjema (Titanu in gostinstvu) pridružila doslej poslovno uspešna živilska industrija Eta.

Pri obeh že dlje časa poslovno nestabilnih delovnih organizacijah kamniški komite za družbenoekonomski razvoj ugotavlja, da je izguba še lanska dediščina in rezultat letošnjih prvih mesecev. Upošteva je zgolj rezultate minulih šestih mesecev so v Titanovi livarni zabeležili celo malenkosten ostanek. Gostinstvo in žičnice pa so trši oreh. Nedavno je bil za to temeljno organizacijo sprejet začasni ukrep družbenega varstva in ob devetmesečju še ni videti, da bi si gospodarsko opomogla.

Skupna izguba v tričetrtletju znaša 16.336 tisoč dinarjev. Delež živilske industrije Eta je sicer majhen (1.541.250 dinarjev), vendar zaskrbljuje že dejstvo, da se je nekdanje poslovno uspešna delovna organizacija pojavila na seznamu izgubarjev. Izkazano izgubo kanijo pokriti s prevrednotenjem nekaterih zalog po letošnjih cenah in deloma iz rezervnega sklada. Razlogi za izgubo v Eti so v slabi prodaji na domačem trgu. Prodaja je nekaj manjša kot v istem obdobju lani, plan je dosežen le polovično. Razloge za izgubo je iskati tudi v velikem razkoraku med nabavnimi cenami surovin in repromateriala ter končnimi cenami izdelkov. Cene izdelkov so namreč narasle za 15, cene surovinam pa so se dvignile za 42 odstotkov. Načrtovali so tudi precejšen izvoz gotovih jedil v Sovjetsko zvezo, vendar jim je to uspelo tja izvoziti le tretjino načrtovanega. Velik je tudi porast stroškov za električno energijo, transportne storitve, prehrano delavcev in podobno.

Titan ter Gostinstvo in žičnice imata že izdelane sanacijske programe, vendar se bo tu do konca leta težko izklopiti iz izgub. Titanov delež izgube znaša 10.845 tisoč dinarjev in temeljne organizacije Gostinstvo in žičnice 3.950 tisoč dinarjev. Eta pa do konca leta mora pokriti izgubo. Sredstva, porabljena v zadnjem četrtletju, bo morala znižati, odpraviti pa tudi nakopičene zaloge. Leto bo lahko zaključila brez rdečih števk le z visoko realizacijo zadnjih treh mesecev. D. Ž.

Z novimi stroji več na tuje

160-članski kolektiv kranjske Zvezde bo letos ustvaril 7000 dolarjev izvoza na zaposlenega

Kranj — Kljub temu da se v kranjski tovarni Zvezda letos srečujejo tako kot prenekatere delovne organizacije pri nas s težavami glede preskrbljenosti z repromaterialom, si zaenkrat nič manj ne prizadevajo za kar največji izvoz. Pomanjkanje domačega repromateriala je bilo tolikšno, da so morali letos celo ukiniti eno delovno izmeno v tkalnici, delavci pa so bili porazdeljeni na drugo delo predvsem v oplemenitilnici. Težav bi bilo hitro konec, če bi lahko zagotovili domačemu dobavitelju repromateriala devizno participacijo. Delan izhod so sicer poskušali tudi v opuščanju nekaterih proizvodnih programov, predvsem tistih, za katere potrebujejo surovino iz tujine. Pomanjkanje domačega repromateriala ima seveda zanje občutnejše posledice, saj to pomeni okoli milijon kvadratnih metrov tkanin manj.

Ker pa kupce medvlog — za konfeksionarje in obutveno industrijo je Zvezda največji specializirani izdelek le-teh v Jugoslaviji — niso mogli pustiti na cedilu, so začeli manjkajočo tkanino kupovati na domačem trgu in jo po nadaljnjem pomenu prodali kot končen izdelek, seveda ob občutno povečanih materialnih stroških. To se jim je poznalo v padcu dohodka, medtem ko so v obsegu proizvodnje obdržali na planiranem nivoju.

Izvozni plan, ki so si ga zastavili letos, to je okoli 1,1 milijona dolar-

jev predvsem na konvertibilno področje, bodo letos dosegli. To pomeni, da prodajo na tuje 25 odstotkov izdelanega blaga. Še v tem srednjeročnem obdobju predvidevajo vrednost izvoza v višini 3,5 milijona dolarjev. Vendar pa bi takšno povečanje lahko dosegli le z vlaganjem v nove stroje. Predvideno investicijo v višini 50 milijonov novih din so morali preložiti na prihodnje leto, saj letošnji devizni ostanek ni zadostal za predplačilo naročila pri tujem proizvajalcu. Z novimi stroji, predvsem finalnimi, bi lahko izdelovali blago z večjo širino. Stroški se kasneje obrestujejo, še posebej pri konfekciji. S takšno investicijo v Zvezdi pogotovo tudi 18-odstotno povečanje izvoza v prihodnjem letu z možnimi odstopanji predvsem navzgor.

Pri takšnem prodoru na tuje trge pa je še kako pomembna kvaliteta. Že doslej so pri prodaji svojih izdelkov prevzemali vso odgovornost za kvaliteto medvloge v oblačilih in obutvi, zato imajo reklamacij izjemno malo. Uvedli so tudi sistem spodbujanja kvalitetnega dela, saj lahko delavec na račun kvalitetnega dela pridobi pri osebnem dohodku 12 do 15 odstotkov. Spoznali so tudi, da je za proizvodnjo nadvse pomembno, če so delavci večji dela v celotnem procesu proizvodnje, saj tako hitreje in lažje odkrijejo morebitne napake že na začetku. L. M.

NA DELOVNEM MESTU

Vojka Milošević, kontrolor poslov s prebivalstvom

Dobri človeški odnosi in dobro poslovanje

Spominjam se, da je lani kar nakrat zavržalo po Kranju in po Gorenjski: »Ali veš, da ti v banki dajo več človek; če si po trikrat minusu?« Samo enega še dobiš, dvigneš vse, potem pa delaj z denarjem, kakor hočeš. Le toliko denarjev, da ti plačujejo trajne zaloge. Šest mesecev si lahko

Veliko nas je bilo »minusarjev«. Tako veliko, da so se v Ljubljanski banki — Temeljna banka Gorenjske — vprašali, kam to pelje. Veliko je bilo, ki smo v minus zašli iz nezamarnosti, ker nismo vodili strojne kontrole izdanih čekov, tako pa je bilo tudi takih, ki so namenoma izkoriščali potrebnost banke in dobesedno živeli na njen račun. Kot da bi tekoči račun odvajal vse!

Razvedelo se je, da se je v banki našla neka energična delavka, ki se je odločila, da stvar uredi, in zdaj neusmiljeno pometa z »minusarji«.

Kdo je ta tovarišica, je zanimalo tudi nas. Ne brez vzroka. Kajti uspehi so tu. Danes ima Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske menda v vsej državi najmanjši odstotek takšnih prestopnikov.

Vojka Milošević ni nikakršen strah, za kakršno so jo imeli vsi tisti, ki jim je stopila na prste, temveč prijeten, prijazen, a hkrati odločen deklič. Pred osmimi leti je prišla iz Niša in se zaposlila v Ljubljanski banki — Temeljni banki Gorenjske. Najprej je bila 7 let usklajevalka stanj na hranilnih knjižicah, pred dobrim letom pa je prevzela kontrolo tekočih računov: negativna stanja, odobranje limitov — dovoljena prekoraitvev stanja na tekočem računu in vse reklamacije glede vknjižb na tekočih računih. Ni je pri okencu, pokličejo jo le, kadar jo potrebujejo ali pošljejo stranko k njej. Tudi iz drugih enot po Gorenjskem prihajajo stranke.

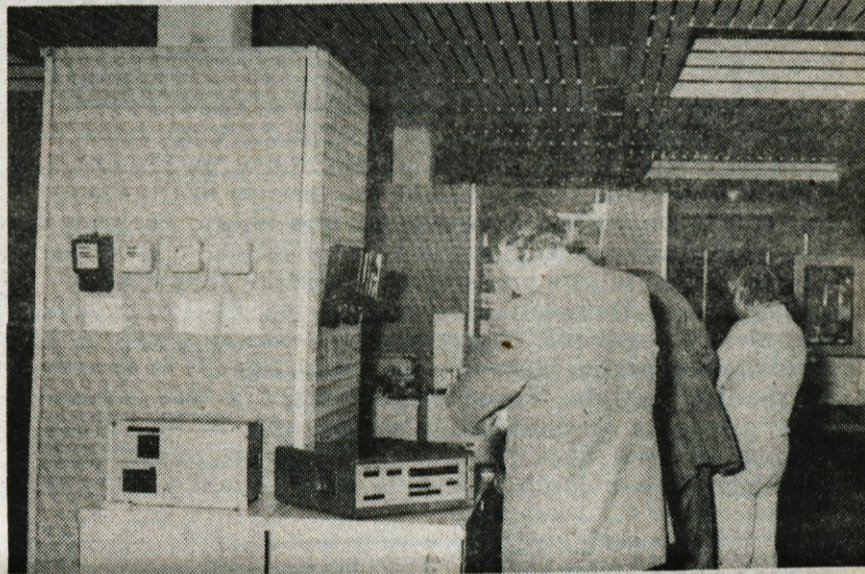
Kakšne so te reklamacije? Če morda osebni dohodek ni knjižen na tekoči račun, če je knjiženo nekaj, kar ni njegovega, če je vpisan nepravilni znesek, če kaj sploh ni knjiženo ali pa je knjiženo prepozno in ni vknjižene valute za nazaj, pa lastnik računa potem nima obračunanih obresti za tisti čas. Vrsta stvari, s katerimi se vsakodnevno spopada Vojka. Rada ima svoje delo, ker je dinamično, raznovrstno, zanimivo. Nikoli pri njej ni dolgčas. Največ dela pa ima, vsaj do sedaj, s »prestopniki« tekočih računov.

Res se je takrat, pred dobrim letom, ko je prevzela to delo, zavzela, da bo tekoče račune spravila v red in spametovala njihove lastnike. Takoj ko se je na kakšnem tekočem računu pokazal minus, ga je izločila. In če je

lastnik še kar »odšteval«, mu je pošljala opomin za opominom. Če niso pomagali trije opomini, bi morala stvar predati sodišču. Vendar so se kot kaže, vsi opozorjeni le z bali sodišča in uredili tako, da so imeli na tekočem računu spet dobroimetje. Le sedem lastnikov tekočih računov je takoj, ko je prevzela to delovno mesto, predala sodišču, potem pa vse leto le še dva. Torej le ni bilo tako hudo, kot se je govorilo.

»Delam le po navodilih. Ta so v Ljubljanski banki veljala že prej, le izvajali jih nismo. Tretji opomin naj bi pomenil že predajo sodišču. Vendar nismo postopali tako strogo. Navadno so ljudje hitro pokrili svoje dolgove na tekočih računih, če pa le niso mogli, so prišli sem in smo se pogovorili ter jim včasih omogočili tudi obročno odplačevanje dolga. Z ljudmi smo hoteli obdržati dobre, človeške odnose.«

Tisti, ki je bil doslej trikrat v minusu po 2.000 dinarjev ali manj ali enkrat za 5.000 dinarjev, je dobival šest mesecev le po en ček, potem pa je lahko spet normalno dobival čeke. Če pa je potem staro prakso nadaljeval, je bil predan sodišču. Zdalj so v Ljubljanski banki mejni znesek dvignili s pet na deset tisoč dinarjev. Vojki se ta popustljivost ne zdi pravilna. Saj je vendar za vsakega bolje, da živi po pameti in troši, kolikor je pač »špaga dolga«. Prihranil bi sitnosti sebi in njim. Res ni vsak zrel za tekoči račun. Če ti banka zaupa, se obnašaj, kot si podpisal v pristopni izjavi in se ravnaj po predpisih. Na Gorenjskem je že 13.000 imetnikov tekočih računov, 5.500 samo v Kranju. Veliko dela imajo v banki z njimi. In koliko lažje bi bilo, če bi vsak imetnik tekočega računa vodil svojo evidenco o porabi. Brezplačno dobi knjižne liste pri okencu za tekoče račune. Le vpisovati je treba sproti in sproti odračunavati. To vendar ni taka reč, ki bi je ne zmožel vsak od nas. D. Dolenc

Na Gorenjskem sejmu so iskraši pripravili prodajno razstavo svojih izdelkov. Foto: F. Perdan

Iskrina konferenca o mednarodnem trženju Dogovor za večji izvoz

Na 11. konferenci o mednarodnem trženju so se iskraši pogovorili o ukrepih za večji izvoz — Letošnje izvozne rezultate ocenjujejo kot ugodne

V ponedeljek se je na Brdu pri Kranju začela tradicionalna tridnevna, že 11. konferenca mednarodnega trženja Iskre. Udeležili so se Iskrini »ambasadorji« iz 24 držav, kjer ima ta največja elektroindustrijska organizacija v državi 9 predstavništvev, 9 trgovskih in 5 proizvodnih podjetij. Skupaj s predstavniki domačih tržnih in drugih Iskrinih organizacij so ocenili dosedanje izvozne učinke in se pogovorili o še učinkovitejšem vključevanju Iskre v mednarodno delitev dela. Predvsem gre za čim večjo notranjo mobilizacijo za izvoz in v zvezi s tem so se pogovarjali o povsem konkretnih ukrepih in zadolžitvah. Dogovorili so se tudi o osnovah politike Iskre pri iskanju novih tržišč. Pri tem so poudarili, da bo izvozne cilje v naslednjem obdobju moč dosegati le z dosledno tržno usmeritvijo, ki bo v skladu s potrebami in zahtevami odjemalcev.

Sicer pa je v Iskri izvoz že vrsto let eden od temeljev njihove gospodarske rasti. Prodajo na tuje so povečevali za najmanj 20 odstotkov letno in enaka rast je zapisana v temeljnih plana 1981—85. Leta 1972 so na primer izvozili za 19 milijonov dolarjev izdelkov, lani že za 192 milijonov dolarjev. Dobrašen del zasluga za take rezultate ima nedvomno pred 20 leti ustanovljena Iskrina tržna organizacija Iskra Commerce, saj gre danes prek predstavniške mreže 85 odstotkov Iskrinega izvoza. Iskra se uvršča med največje jugoslovanske izvoznike. Njen delež v izvozu Jugoslavije znaša 1,8 odstotka, v blagovnem izvozu Slovenije pa 9,7 odstotka. Svoje izdelke, sisteme in znanje izvažva v 60 držav, od katerih so največji kupci Sovjetska zveza, Irak, Zvezna republika Nemčija, Nemška demokratična republika, Češkoslovaška, Francija, Italija itd. Pri izvozu v razvite dežele bo uresničila 97 odstotkov plana, pri izvozu v socialistične države 94 odstotkov in v dežele v razvoju 98 odstotkov plana. Za izvoz na konvertibilno področje so značilni elektrooptični izdelki, elektromotorji, štev-

ci, elektronske komponente, avtoelektrični izdelki, električna ročna orodja in telekomunikacije.

V devetih mesecih so letos v Iskri izvozili za 133 milijonov dolarjev, kar je 13 odstotkov več kot v enakem obdobju lani in predstavlja 61 odstotkov letnega načrta. Od tega je izvoz na konvertibilno področje porastel za 13 odstotkov in tako je bilo uresničeno 57 odstotkov letnega načrta v vrednosti 81,5 milijona dolarjev. Uvozili pa so za 75,5 milijona dolarjev, to je za 2,9 odstotka več kot lani, od česar je konvertibilni uvoz znašal 63 milijonov dolarjev, kar je za 0,8 odstotka več kot v devetih mesecih lani.

Vzrok za sorazmerno zaostajanje za načrtovanim obsegom izvoza so težke gospodarske razmere in manjše uvozne možnosti. Po izkušnjah iz dolgoletne prakse pa pričakujejo največje učinke v zadnjem tromeščju. L. B.

Učinki devalvacije

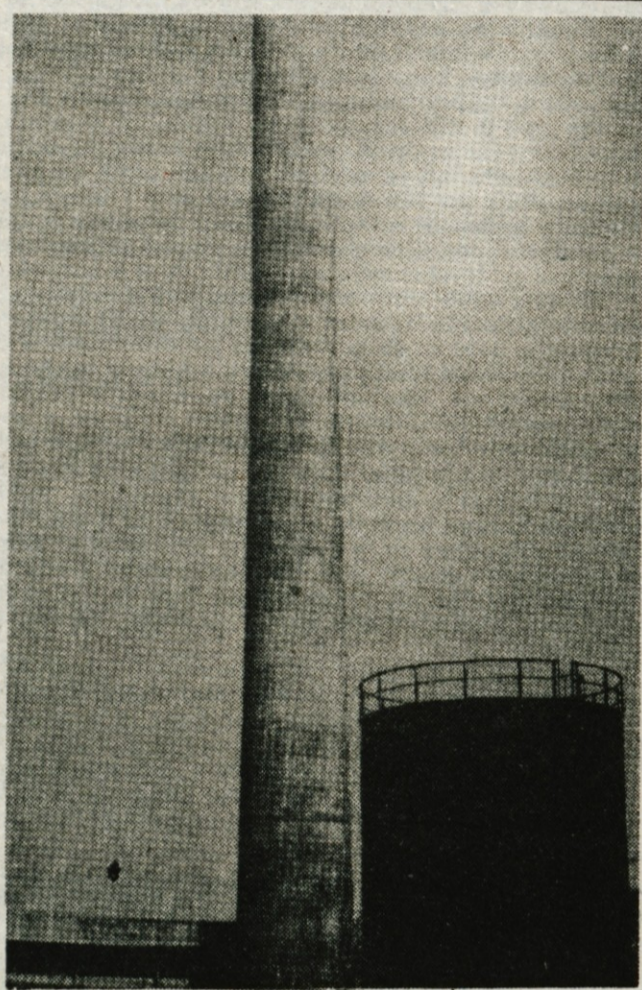
Jesenice — Devalvacija je najbolj prizadela tiste organizacije združenega dela, ki znatno več uvažajo kot izvažajo. Med njimi je tudi vsa naša črna metalurgija.

Jeseniška železarna je v zadnjih letih precej povečala izvoz, vendar je obremenjena precej odvisna od uvoza. Ugotovili so, da jih je nedavna devalvacija prizadela za 63 milijonov dinarjev do konca letošnjega leta.

Poleg uvoznih in izvoznih negativnega učinka mora železarna plačevati še anuitete v tujini, ki do konca letošnjega leta znašajo 31 milijonov dinarjev. Skupni negativni učinek tako pomeni 94 milijonov dinarjev. Tako kot po vseh delovnih organizacijah tudi v železarni pričakujejo večje cene električne energije, zemeljskega plina, ki ga v železarni izdatno uporabljajo. Vse to bo še bolj vplivalo na poslovne rezultate jeseniške železarne. D. S.

Problemska konferenca na Planini

Varčno za toplejšo zimo

Toliko zanimanja, kot je bilo za problemsko konferenco o preskrbi z energijo, ki je bila pretekli teden na Planini v Kranju, pripravile so jo krajevne konference SZDL Planina, Huje in Bratov Smuk, že dolgo ni bilo. Skoraj 300 krajanov, predsednikov hišnih svetov in stanovalcev, se je zbralo v novi šoli, da bi se s predstavniki občinske skupščine, izvršnega sveta, Domplana, Elektra, Petrola, Živil in drugih organizacij pogovorili o ogrevanju stanovanj, preskrbi z električno energijo, plinom, založenosti trgovin in drugih vprašanih preskrbe. Povod za konferenco je bila pravzaprav previsoka temperatura v stanovanjih, ki jih ogreva skupna toplotna, ki je dvignila tudi temperaturo stanovalcev ob grozeče majhnih možnostih, da bi se lahko grelj vso zimo.

Hkrati so na konferenci predstavili dolgoročne in srednjeročne načrte ogrevanja Kranja. Kot je povedal podpredsednik kranjskega izvršnega sveta Ferdo Rauter, je predvidenih več možnosti. Ena je izgradnja skupne toplotne, druga je preskrba s plinom in tretja povezava obstoječih toplarn, kar bi omogočilo boljši izkoristek in s tem sigurnejše ogrevanje.

Najbližja je plinifikacija, kjer so že pripravljene idejne študije. Tekstilindus pa že celo pripravlja izgradnjo toplotne na plin. Druga veja, ki naj bi se čimprej projektirala, pa bi zagotavljala plin Planini in drugim toplotarnam v Kranju ter industrijski coni na levem bregu Kokre. Tako bi imeli porabniki v večjem delu Kranja oziroma vsi, ki se ogrevajo iz skupnih toplarn, na voljo dva vira energije: plin in mazut.

Do leta 1990 pa bo potrebno zgraditi skupno toplotno na premost. Gre za zelo veliko investicijo, ki razen toplotne zajema tudi izgradnjo toplotovoda po vsem mestu. Ekonomična pa bo lahko le, če bo grajena kot termoelektrarna, zato naj bi jo zgradili skupaj z elektrogospodarstvom. Kdaj in kje se bo gradila, se bodo odločali delegati naslednjega sklica.

V tem trenutku pa je najvažnejša naloga izdelave energetske bilance tako občine kot Gorenjske, ki mora povedati, katere vrste energije so nam dosegljive in kako moramo z njimi gospodariti.

PRETOPLA STANOVANJA

Je toplotna na Planini narejena tako, da razen mazuta lahko uporablja tudi drugo gorivo? Zakaj so potrebne stalne predelave in rekonstrukcije? To je zbir vprašanj, ki so bila največkrat postavljena.

Odgovoril je direktor Domplana Maver Jerkič: Občinska skupščina se je leta 1971 odločila za gradnjo stanovanj na Planini. Ob tem je bila narejena študija ogrevanja in v tedanjih razmerah so se odločili za najcenejši mazut. Toplotna je bila projektirana za ogrevanje 8000 stanovanj. Kotli pa so bili v začetku vgrajeni za manjše potrebe in se zato morajo menjavati. Trenutno je kotlarna na Planini v I. fazi rekonstrukcije. Sedanjo zmogljivost 15 milijonov kkal bodo povečali za 6 milijonov kkal v letih 1986-87 pa še za 9 milijonov kkal. Celotna rekonstrukcija bo veljala 30 milijon

nov dinarjev, dela, ki jih bodo opravili letos in prihodnje leto pa 17 milijonov dinarjev. Sredstva za rekonstrukcijo so delno vračunana v ceni novih stanovanj, delno pa se krijejo iz sredstev amortizacije, ki jo plačujejo stanovalci pri stanarini, etažni lastniki pa po obračunih ob zaključku del. Toplotna je narejena tako, da bo z manjšimi spremembami kotlov moč kuriti tudi s plinom. To bo prišlo v poštevo po letu 1985, ko bo nasproti Mlekarne na Planini zgrajena razdelilna plinska postaja za del Kranja.

Za koliko časa zadostuje gorivo, ki je sedaj na zalogi?

»Trenutno je v cisternah na Planini 800 ton mazuta, kar bi ob varčnem kurjenju zadostovalo za dva meseca. Zagotovil o nadaljnjih dobavah še ni.«

Zakaj se ne varčuje? V večini stanovanj so temperature previsoke in to tudi za pet stopinj nad dovoljeno toploto.

Vodja toplotne Knific: »Rekonstrukcija še ni končana in delavci IMP še niso opravili vseh del na toplotnih postajah. Zato so temperature previsoke. Toplotne postaje imajo nameščena posebna tipala, ki na podlagi zunanjih temperatur, urejajo pravilno temperaturo vode v radiatorjih. Če so temperature visoke, mora hišni svet opozoriti toplotno, da pridejo popraviti. Žal se to ne dogaja redno. Po stanovanjih raje odpirajo okna.«

Povedal je tudi, da so velike težave z rezervnimi deli tipal, ki so iz uvoza in, da za vse področje Planine dela le en delavec. Zato so na konferenci zahtevali, da se kurilniška in vzdrževalna služba primerno organizira in poskrbi, da bodo temperature v stanovanjih primerne, oziroma, da se poskrbi za kar najbolj varčno ogrevanje.

NE NA DRVA NE NA ELEKTRIKO

Ker so izgledi za toplo zimo slabi, je krajane zanimalo, če lahko na dimnike, ki so v novejših blokih, priključijo štedilnike na drva ali trajnožareče peči.

Maver Jerkič: »Dimniki so primerni le za manjše peči. Če bi hoteli vsi stanovalci priključiti štedilnike, ne bi vlekli. So torej izhod v silo.«

Torej ostane električna. Te pa tudi manjka? So napeljava dovolj močne?

Predstavniki elektrogospodarstva Gorenjske je povedal, da ob izgradnji elektroenergetskih naprav niso upoštevali ogrevanja. Vse je narejeno le za osvetljevanje in priključke gospodinjskih strojev. Če bi priključili čili peči po stanovanjih, bi izpadle transformatorske postaje in bi lahko prišlo do razpada električnega omrežja. Razen tega se tudi pri električni obetajo redukcije.

Novi bloki nimajo drvarnic. Kje naj bi stanovalci le shranili nekaj drv za najnujnejše potrebe?

To se bodo morali dogovoriti stanovalci sami. V večini stanovanjskih blokov so prazni skupni prostori, ki bi jih lahko preuredili v drvarnice.

K varčevanju bi največ prispevali števec toplote v stanovanjih. So možnosti, da bi jih namestili?

Toplovodne instalacije niso zgrajene tako, da bi omogočale merjenje v posameznih stanovanjih, je povedal Maver Jerkič. Problem je tudi v tem, da toplotnih števecov pri nas ne izdelujemo. Vendar pa se za Planino III predvideva vsaj odčitavanje na toplotnih postajah.

Očitno se stanovalcem ne obeta topla zima. Zato so na konferenci upravičeno zahtevali, da Domplan poskrbi za boljšo vzdrževalno službo toplovodnih in ogrevalnih naprav, da bo izkoristek čimvečji in bo poraba čimmanjša. Zahtevali so tudi, da se takoj pripravi program ogrevanja stanovanj, če bi zmanjkalo mazuta. Skrajno neodgovorno je namreč, vse zvrčati na stanovalce in jih pozivati na varčevanje, če je platno in škarje v rokah pooblaščenega organizacije.

L. Bogataj

Ozadje nezadovoljstva v KOP Kranj

Če delavca udari po žepu

Ne le nizki osebni dohodki, še vrsta drugih razlogov je botrovala izsiljenemu sestanku v Kovinskem podjetju v Kranju — Povod za razmislek o temeljiti preobrazbi podjetja

Kranj — Že mesec je minil od tedaj, ko je 60 od 137 zaposlenih kranjskega Kovinskega podjetja iz proizvodnje izsililo sestanek z vodilnimi delavci. Povod so bili nizki osebni dohodki. Vzroki pa so mnogo globlji.

Že lani so pri KOP, ki ima univerzalni proizvodni program, vezan na naročila, občutili padec investicijskih gradenj. Prejšnja leta so dobivali petkrat več naročil kot lani, zdaj pa že lep čas čutijo omejitve investicij in ostrejšo gospodarske razmere. Ravno zaradi enkratne, neserijske proizvodnje po naročilu, se težko izvelejo s spremenjenim proizvodnim programom, kakor si običajno v stiski pomaga združeno delo. Tudi delavce imajo takšne, da jih težko razporedijo na tekoči trak, saj so to kvalificirani delavci širokega profila. Velike težave pri vpeljevanju serijske proizvodnje (če bi se vendarle odločili zanjo) bi pomenile tudi norme. Zdaj nagrajevanje dela temelji na nekakšnih izkustvenih normah, ki jih določajo sproti. Pripravljen je nov sistem »Work factor«, ki bo realneje postavil norme. Poskusno ga že uvajajo.

V težkem položaju so tudi zaradi močne konkurence, kar je tudi posledica sedanje investicijske politike. Gradbena podjetja, njihovi najpogostejši naročniki, imajo svoje kovinske obrate, zaradi katerih se uslug KOP-a ne poslužujejo več, če jih lahko ceneje izpeljejo pod domačo streho.

To so razlogi, radi katerih KOP slabše posluje. Pozna se tudi pri osebnih dohodkih. V času razcveta so bili dohodki nad občinskimi povprečjem. Zdaj so upadli, kar delavci težko dojemajo. Dela bo za KOP v teh gospodarskih razmerah vse manj. Rešitev se jim ponuja v združitvi oziroma priključitvi kakšni večji delovni organizaciji. Trije dosedanj poskusi združitve (z Iskro, Gradbincem in predlani z Merkurjem) so spodleteli. Čeprav jim počasi postaja jasno, da je ta dolgoročno rešitev slej ko prej neobhodna, se vendarle oklepajo privajenega obrtniškega in individualnega dela ter manj strogih normativov.

Poudarjen vpliv je lahko nevaren

Preveč poudarjen vpliv družbenopolitičnih organizacij v družbenopolitičnem zboru skupščine občine je lahko nevaren, saj si s tem zbor v primerjavi z drugima dvema utegne ustvariti »višjo« vlogo — Najprimernejša oblika dela so stališča — Na dnevni red je vprašanja, ob katerih delegati lahko sodelujejo z vsebinsko poglobljeno razpravo

Tržič — Kako izboljšati učinkovitost dela družbenopolitičnega zbora skupščine občine Tržič, je bila osrednja tema torkovega pogo- vora, ki se ga je med drugimi udeležil tudi Ciril Ribičič, predsednik družbenopolitičnega zbora slovenske skupščine.

Razprava je jasno potrdila, da tudi v tretjem mandatnem obdobju še marsikaj šepa, da nejasnosti in odprta vprašanja, ki sta jih zbor krajevnih skupnosti in združenega dela že uspela odpraviti, ostajajo. Res je, da se je struktura delegatov glede na funkcije v družbenopolitičnem sistemu bistveno spremenila na bolje, vendar pa je njihova aktivnost na sejah zbora še vedno preskromna. Običajno razpravljajo predvsem predsedniki družbenopolitičnih organizacij. S tem se odpira vprašanje umestnosti stalnih delegatov in gotovo bi bil primernjši fleksibilni mandat. Vsekakor pa v sedanjem družbenem in gospodarskem trenutku ne kaže izgubljati moči z ustavnimi spremembami, ampak pomanjkljivosti premoščati zlasti z večjo politično akcijo.

Oglašanje zlasti predsednikov družbenopolitičnih organizacij, ki na zboru prenašajo stališča organov svojih organizacij ali pa tudi ne, opozarja tudi na bistven problem odnosa družbenopolitičnih organizacij do družbenopolitičnega zbora, iz česar je potrebno, kot je dejal Ciril Ribičič, iskati vsebino dela zbora. Preveč poudarjen vpliv družbenopolitičnih organizacij je namreč lahko nevaren, ker si tako zbor v primerjavi z drugima dvema utegne ustvariti višjo vlogo. Zato bi se moral vpliv družbenopolitičnih organizacij bolj čutiti tudi prek delegacij iz združenega dela in krajevnih skupnosti. To nevarnost bi kazalo upoštevati tudi pri opredelitvah zbora do posameznih predlogov z dnevnega reda. Najprimernejša oblika dela so prav gotovo stališča, saj bi kakršnikoli drugi zaključki ali sklepi lahko »posiljevalno« vplivali na razpravo in odločitve delegatov v zboru združenega dela ter zbora krajevnih skupnosti.

Med pogovorom, kako izboljšati učinkovitost dela družbenopolitičnega zbora, je bilo izrečenih precej besed tudi o dnevni redih za seje zbora. Čeprav se tržiški delegati zdaj pogosteje sestajajo in s tem krčijo prej preobsežne dnevne rede, kar dobro vpliva tudi na poglobljenost razprav, pa na seje še vedno prihajajo gradiva, ki tja morda ne sodijo. Potegniti ločnico, kaj naj družbenopolitični zbor obravnava in česa ne, je seveda težko. Vsekakor pa bi se moral zbor omejiti na bistvena vprašanja, h katerim lahko vsebinsko prispeva. Nepotrebna obremenitev s praktičnimi »malenkostmi« uspa pa ustvarjalnega duha delegatov ob vprašanih, kjer je zbor resnično nujen.

H. Jelovčan

D. Z. Ziebit

ŠPORT BLEED murka

Moške, ženske in otroške bunde - Moške in ženske smučarske hlače - Otroški pajaci - Pan- cerji - Čevlji po smučanju - Okovje Tirolija

Koncert zborov radovljiške občine

V radovljiški občini je ljubiteljsko zborovsko petje v zadnjem desetletju doživelo številne spremembe. Povzročile so jih menjave dirigentov in pevskih generacij. V nekaterih krajih je petje zamrlo, saj ni bilo strokovnjakov, ki bi poprijeli za delo potem, ko so stari odnehali. To velja tako rekoč za celo bohinjsko dolino. V glavnem pa je možno zatrditi, da so mladi prinesli novih moči. Res je zdaj zborov po številu manj, a je poraslo njihovo znanje, koncertni

sporedi so prenovljeni, nastopov je veliko. Med dirigenti prevladujejo taki, ki se tako ali drugače z glasbo ukvarjajo poklicno; živijo in delajo v bližnjih krajih, ali pa vsaj izhajajo iz njih, zato so še bolj navezani na domače okolje. Zadnje sezone so z načrtnim delom in premišljenim sporedom napovedale, da lahko še naprej pričakujemo zanimive in privlačne glasbene prireditve, ki bodo poslušalcem ponudile tudi kaj še neznanega.

Glasbene skupine kulturnih društev (zbori, godbe, harmonikarski orkestri) imajo pri ZKO Radovljica svoj odbor, ki poskuša usklajevati celotno dejavnost, še posebej skupne akcije. Med temi naj bi bil vsako leto tudi skupni koncert. Letošnji bo v soboto, 13. novembra, ob 19. uri, v kulturnem domu DPD Svoboda v Podnartu. Ob bolj ali manj poznanih zborih iz Radovljice, Zasipa, Podnarta in Kroke, bosta nastopila tudi lani ustanovljena moška zbor iz Gorij in Begunj. Žal tokrat ne bo sodeloval mešani zbor Veriga iz Lesc. Ženski, mešani in sedem moških zborov bo zapelo 24 pesmi, z eno samo izjemo samih slovenskih. Med njimi bo dovolj zanimivih za vsakega poslušalca, zbori pa so jih izbrali glede na svoje trenutne zmogljivosti.

Moški zbor LIPA — R. Gobec: Pesem o svobodi, O. Dev: Je vpihnila luč, dirigira Elizabeta Demšar; Ženski zbor LIPA — M. Pirnik: Vrnitev, J. Jež: Igraj kolce, dirigira Edo Ošabnik;

Mešani zbor LIPA — F. Marolt: Vsi so venci beili, S. Mihelčič: Ljubljanca, dirigira Elizabeta Demšar; Moški zbor GORJE — J. Verbič: Vaso valec, H. Volarič: Razstanek, dirigira Marjan Eržen;

Moški zbor BEGUNJE — M. Bor: Hej brigade, D. Bučar: Pleničke je prala, V. Špendov: Prelepa Gorenjska, dirigira Stefan Poldaj;

Moški zbor KUD A. T. LINHART — A. Förster: Planinska, V. Mihelčič: Pa da bi znal, Slavjanski: Tari bari, dirigira Anton Iskra;

Moški zbor KUD S. ŽAGAR — PLAMEN — J. Ipavec: Imel sem ljubi dve, A. Förster: Večerni ave, E. Adamič: Serenada, dirigira Egi Gašperšič;

Moški zbor DPD Svoboda PODNART — B. Arnič: Za ljubi kruhek, V. Mirk: Pomlad, E. Gašperšič: Povžek se je žent pršu, dirigira Egi Gašperšič;

Moški zbor KPD ZASIP — A. Hajdrih: Jadransko morje, D. Jenko: Vabilo, A. Srebotnjak: Rezijanska, dirigira Janez Bole. E. G.

Kulturni koledar

JESENICE — V soboto, 13. novembra ob 19.15 bodo v gledališču Tone Cufar uprizorili dramo v treh dejanjih Gregorja Strnišča »Samorog«, za abonma in za izven. Ponovili jo bodo v nedeljo, 14. novembra ob 19.15 za izven in v torek, 16. novembra ob 15.30 za dijake Centra srednjih šol Jesenice.

RADOVLJICA — V Sivčevi hiši si lahko ogledate razstavo likovnih del slikarske Mirne Pavlovec iz Škofje Loke. Odprta je vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

RIBNO — V počastitev deveta kongresa zveze sindikatov Jugoslavije in v okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive bo kulturna skupnost Radovljica s sodelovanjem DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega v soboto, 13. novembra ob 19. uri v zadržnem domu v Ribnem pri Bledu pripravila koncert slovenskega pevskega zbora Franc Venturini iz Trsta in pevskega zbora Loški glas iz Zagorja ob Savi. Spored bo povezoval solist Ladko Korošec.

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše si lahko ogledate razstavo Vizualna poezija avtorja Radomira Mašiča Kule z naslovom Ego sum ego. V galeriji Mestne hiše so na ogled dela akademkega slikarja Igorja Pleška. V Mali galeriji in v Stebrišni dvorani se predstavlja likovna skupina BOSCH IN BOSCH iz Subotice in Novega Sada. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

LJUBLJANA — V Cankarjevem domu bo drveni ob 20. gostoval balet Narodnega gledališča iz Beograda s predstavo »Othelo je ubil Jenisa«. V soboto, 13. novembra ob 10. uri bo gostovalo otroško gledališče Narrnkast z Dunaja s predstavo »Otroci iz črepinje«. Ob 19.30 bo Lutkovno gledališče iz Ljubljane premierno uprizorilo »Božansko kmedij« Ildora Štoka. V nedeljo, 14. novembra ob 10. uri si boste lahko ogledali Galetov film Srečno Kekec, ob 20. uri pa film Pustota, ki bo tako doživel svečano premiero. Ob 19.30 pa se bo gost iz Londona, Brian Barnes predstavil s monodramo »Trije možje v čolnu, da o psu niti ne govorimo«. V torek, 16. novembra ob 20. uri bo gostovala ena najboljših kubanskih baletnih skupin, balet iz Camagueya, ki bo plesala na glasbo več avtorjev. V sredo, 17. novembra ob 19.30 bodo imeli simfoniki Ljubljana svoj drugi koncertni večer. V četrtek, 18. novembra ob 19.30 bo nastopila Neca Balk z ansamblom Preporod in Jerkom Novakom.

ŠKOFJA LOKA — Drveni ob 18. uri bodo v galeriji na loškem gradu odprli razstavo likovnih del Franca Zupeta-Kristofa iz Ljubljane. Razstava si boste lahko ogledali vsak dan dopoldne od 8. do 14. ure.

V Knjižnici Ivan Tavčar bodo v ponedeljek, 15. novembra ob 18. uri odprli razstavo novih knjig, ki so jo pripravili v mesecu knjige. V torek, 16. novembra ob 17. uri bo na vrsti pravljica »Mucin zvonček«, ki jo bo otrokom povedala Ana Florjančič. V sredo, 17. novembra ob 18. uri bo večer s diapositivoma »Kulinarika in gastronomija«, ki ga bo vodil avle Hafner.

TRZIC — V paviljonu NOB bodo odprta razstava Fotošport rtič 82. Ogledate si jo lahko od 23. novembra, vsak dan od ponedeljkom med 16. in 18. uro.

ZELEZNIKI — Drveni ob 19.30 bo gostovalo Amatersko gledališče Tone Cufar z Jesenic komedijo Iva Brešana »Smrt predsednika hišnega svetca«.

Novo na knjižnih policah Enciklopedija druge svetovne vojne 1935—1945

Pri založbi Borec v Ljubljani je pred nedavnim izšla naša prva enciklopedija druge svetovne vojne, ki sta jo pripravila urednika dr. Tone Ferenc in dr. Milan Zevart, iz francoščine pa jo je prevedel France Sušteršič.

Naši strokovnjaki so v slovenščino prevedli belgijsko enciklopedijo druge svetovne vojne, ker se jim je zdela po pregledu številnih drugih najbolj primerna. Ameriške in angleške izdaje so bolj tehnične, francoske pa so ali presuhoparne ali pa zahtevnejše, ker imajo tudi veliko slikovnega materiala. Glavna odlika knjige je ta, da ne obravnava poteka vojne na kronološki način, ampak po skrbno izbranih geslih. Tako so v

njej zajeta tudi nekatera pomembnejša, obsežnejša gesla, kot na primer »Cerkve in tretji rajh«, »Bitka za Anglijo«, »Črna borza« ali »Kolaracija« in podobno. Teh obsežnejših gesel je okrog 150, poleg njih pa še okrog 1100 krajših gesel.

V prvotni, belgijski izdaji, govori o Jugoslaviji in njeni udeležbi v drugi svetovni vojni le 7 kratkih gesel. Urednika sta se držala meril, ki jih je zastavil original, in nista pretiravala z dodajanjem preštevilnih jugoslovanskih gesel. Vendar sta enciklopedijo dopolnila tako, da je v naši izdaji o jugoslovanski narodnoosvobodilni borbi zapisanih 39 gesel. O Sloveniji jih je sicer le malo, le Osvobodilna fronta, Rog in podobno, zajema pa največje bitke na našem ozemlju, kot so Sutjeska, Neretva, Drvar, Uziška republika in podobno. Dopolnjen je tudi register osebnih imen.

V glavnem naša enciklopedija druge svetovne vojne sestoji iz obsežnega praktičnega kronološkega pregleda dogodkov, iz izčrpne analize dejavnikov, ki so povzročili drugo svetovno vojno, osrednjega dela gesel po abecedi in obravnave posledic vojne. Dodano je tudi stvarno kazalo osebnih imen (v originalu ni osebnih imen, le primki) in pregled stvarnih gesel ter nad 70 zemljevidov in razpredelnic.

Torej, če hočete o drugi svetovni vojni vedeti nekaj več, spoznati vzroke druge svetovne vojne, vse dogodke, ki so se zvrstili, glavne operacije in pa seveda vse najvidnejše osebe, ki so vplivale na potek druge svetovne vojne, in njih usode, vzemi v roke to knjigo. Negoprejšljiva nam bo postala, saj bomo segali po njej ob vsakem imenu, ki ga bomo srečali v katerikoli literaturi o vojni, ob vsakem dogodku iz vojne, ki ga bomo hoteli poglobiti ali podrobneje spoznati. Obrazložene so seveda tudi vse tajne formacije, ki nam še danes burijo duha.

Tako knjigo v slovenščini smo zelo potrebovali in prav je, da so odgovorni pri založbi Borec pokazali razumevanje za njeno izdajo. Nobe-na hiša ne bo ostala brez nje, čeprav nimajo ravno profesorja ali študenta zgodovine. Neobhodno potrebna bo vsakomur, ki mu je sodobna zgodovina človeštva vsaj malo blizu.

D. Dolenc

S knjižne police

Atlantik divja

Takoimenovani »akcijski« romani so že od nekdaj privlačevali veliko število bralcev in priznati je treba, da je roman angleškega pisatelja Hammonda Innesa »Atlantik divja« delo prav takega žanra.

Innes v slovenskih prevodih že nekoliko poznamo, saj je pred leti že izšel v Sloveniji njegov roman »Skrivnost zapuščene ladje«, v kratkem pa se nam obeta še en prevod, pravzaprav svetovna uspešnica z naslovom »Navaronska topova«.

Danes devetinšestdesletni pisatelj je med drugo svetovno vojno opravljal poklic topniškega majorja, po vojni pa se je s pisanjem začel ukvarjati tudi polklicno.

Roman »Atlantik divja« opisuje boj človeka proti morju, po drugi strani pa boj morja proti človeku, kar bi nekako lahko označili tudi kot boj (za obstanek) človeka z naravo. Tako v biološkem, kakor tudi v sociološkem pomenu te besede.

Avtorjevo pisanje sicer ne sodi v najvišji rang literaturnega izražanja, treba pa je reči, da je Innes dober pripovednik, pa tudi psiholog. S pravo mojstrsko dovtetnostjo opisuje ljudi, kraje in dogodke, o katerih pač govori to ali ono njegovo delo, sam medvojni poklic pa je v mnogočem prispeval tudi k njegovemu strokovne-

Hammond Innes
Atlantik divja

mu poznavanju morja in njegovih »oceanskih muhavosti« ter nepredvidljivosti.

Pričujoči roman je pisan v treh zajetnih poglavjih, sicer pa pomeni nekakšno kronološko zapisanost zaporedje dogodkov, kakor so se pripetili, razdeljenih na manjše literarne note, skorajda v obliki dnevnika. Roman sicer sodi v avtorjev ciklus o bojih človeka z morjem, s podivjanimi elementi narave, motivi in značaji med osebami romana pa so izpeljani tenkočutno in predvsem psihološko utemeljeno.

Roman je izšel v nakladi pet tisoč izvodov v zbirki Zenit pri Mladinski knjigi v Ljubljani.
Boris Bogataj

Fotografije divjadi

V foto galeriji v pasazi radovljiške graščine si lahko ogledate zanimivo razstavo fotografij divjih živali, ki so jo pripravili gorenjski fotolovci, člani foto sekcije Triglavskega narodnega parka z Bleda

Radovljica — Na razstavi fotografij v foto galeriji pasaze radovljiške graščine se tokrat predstavljajo člani foto sekcije zavoda Triglavski narodni park z Bleda. Fotografije predvsem planinskih živali razstavlja Franc Črv, Oskar Dolenc, Rado Jemc, Jože Lavtžar, Marko Pogačnik, Branko Urh in Ivan Veber.

Fotografija divjadi v naravnem okolju je neponovljiv zapis trenutka življenja. Je simbolično sporočilo neizumetničene lepote in dinamične skladnosti. Vzgaia in opominja civiliziranega človeka na zablodo, v kateri živi nenaravno, nezdravo in razčlovečeno. Fotoamaterji, ki so si divjad izbrali za svoj motiv, so borci za boljši življenjski prostor, za spoštovanje ekoloških zakonov, za humane medčloveške odnose. Taki so zato, ker najvišje vrednotijo naravo.

Gorenjski fotolovci, ki živajo v neposredni bližini Triglavskega narodnega parka, so se odločili za tesno sodelovanje z zavodom, ki orje ledino novemu parku. Zaljubljeni so

v alpski svet, v njegove naravne lepote, njegovo ohranjenost in življenjsko pestrost. Privlačijo jih izjemne tehnične težave naravoslovne fotografije in neomejene tematske možnosti.

Se pred nekaj leti so morale naše založbe kupovati slike tujih fotografov, ko so želele predstaviti našo domačo divjad, ki je naš ponos. Danes slovenski fotolovci lahko nudijo kvaliteten slikovni material na temo divjad. Področje njihovega dela je dejansko mnogo širše. Fotografirajo tudi naravno okolje, rastline, živali.

Zdajšnja razstava v radovljiški graščini je izbor treh sekcijskih razstav, ki so bile v letih 1979, 1980 in 1981. Prvi dve sta bili v Bohinjski Bistrici v osnovni šoli ob lovskih razstavah trofej, tretja pa v hotelu Larix v Kranjski gori. Članstvo foto sekcije je maloštevilno, zato pa zavzeto. Prejeli so že več odličij na tematskih razstavah doma in v tujini.

ODPIRALNI ČASI BENCINSKIH SERVISOV V ZIMSKI SEZONI
Velja od 15. 11. 1982

SERVIS	DELAVNIK	NEDELJA-PRAZNIK	*OPOMBA
NAKLO	odprto 7—19	zaprto	sobota pop. zap.
TRZIC	odprto 7—19	odprto	
RADOVLJICA I	odprto 7—19	zaprto	
RADOVLJICA II	odprto 7—19	zaprto	sobota pop. zap.
BLED I	odprto 7—19	odprto od 7—13	
BLED II	časno zaprto	zaprto	
BOH. BISTRICA	odprto 7—19	zaprto	
KOROŠKA BELA	časno zaprto	zaprto	
JESENICE I	neprekinjeno	neprekinjeno	st. nočna služba
JESENICE II	odprto 7—19	zaprto	sobota pop. zap.
KR. GORA I	odp. od 1. 12.—31. 3. od 8—18	odprto od 8—18	
KR. GORA II	odprto 7—19	odprto	
PODKOREN	časno zaprto	zaprto	
ŠK. LOKA I	odprto 7—19	zaprto	
ŠK. LOKA II	odprto 7—19	zaprto	
ZELEZNIKI	odprto 7—19	zaprto	
GORENJA VAS	odprto 7—19	zaprto	
ŽIRI	odprto 7—13	zaprto	
KRANJ—LABORE I	neprekinjeno	neprekinjeno	stalna nočna sl.
KRANJ—LABORE II	časno zaprto	zaprto	
KRANJ—ZL. POLJE I	odprto 7—19	zaprto	sobota pop. zap.
KRANJ—ZL. POLJE II	odprto 7—19	zaprto	
KRANJ—		odprto izmenično	
PRIMSKOVO II	odprto 7—19	odprto	z ISTRA BENZOM
KRANJ—			
PRIMSKOVO I	odprto 7—13	zaprto	
CERKIJE	odprto 7—19	zaprto	
JEZERSKO	odprto 13—17	zaprto	

2 Franc Langerholz-Cac

Ločani v Andih

Toda groza, ledena gmota je za več kot meter odtrgana od stene. Bojimo se, da skupaj z ledom ne odrčimo navzdol, zato kmalu nadaljujemo z vzponom. Ko vsaj ne bi stalno trepetali zaradi serakov! Ti so tudi glavni vzrok, da je tako vabljiva stena ostala še nepreplezana. Edini smo si, da je to eno naših najnevarnejših početij v gorah. Zamenjamo se v vodstvu naveze, začnem najtež je metre plezanja v Andih. Prvo moram čez navpičen skok puhlega snega in tistih nekaj metrov me zares izčrpa. Nato plezamo strmo navzgor. Meter je enak metru, plezanje, dihanje in počitek, se menjavajo v divjem ritmu. Ko Vidic prepleza do mene, mi čisto potihno reče, da upa, da bomo kmalu na vrhu. Sonce žge z vso močjo, brez pijače smo, glave tiščimo v sneg. Sneg se nam melje pod nogami, visoko smo že. Plezamo počasi, bolj vlečemo se že. Kot vsaka stvar se tudi naše garanje konča. Zagledamo tako težko pričakovani cilj. Svoje sanje, upanje. Na vrsti je zadnjih štirideset metrov stene, najtežjih. Napetost popušča, noge postanejo neubogljive, vsi živimo le še za vrh. Tako daleč smo prišli zaradi tega koščka »nekoristnega« sveta. Sedimo na vrhu, ki je ena sama opast. Počivamo, dihamo in si želimo samo dol. Nobena posebnega veselja ali sreče ne čutimo. Edino, kar naredimo, je to, da se dotaknem spominčeka, ki mi ga je dala Danica. Potem začnemo s sestopom. V isti smeri kot navzgor. Res smo popolne že spet pri vznožju stene, toda prava utrujenost šele zdaj pade na nas. Pri bivaku kuhamo čaj, ne moremo in ne moremo se odležati. Kolikokrat se spomnimo na naše dobro pivo Union. Jemo zelo malo, kakšno konzervo rib. Pri bivaku malo počivamo in se odločimo, da prespimo noč zunaj, na moreni. Najdemo lep, raven prostorček, kjer naj bi bilo prenočili. Vidic gre malo pogledat okoli in najde povsem obnemoglega španskega alpinista. Zelo hudo je že z njim, sam je hotel splezati Artesonrahu, pa ga je tako zdelo že tukaj, na začetku ledenika. Takoj odhiti v dolino, k jezeru po pomoč. Midva s Stanetom se pripravljava na noč. Okoli 22. ure se zbudim. Oči skoraj ne morem odpreti, pečejo me, okoliških gora sploh ne vidim ali pa zelo motno. Prestrašen zbudim Staneta, ki ne more drugega, kot da mi skuha kamilice in si z njimi dolgo izpiram krvavo rdeče oči. Strah me je, da ne bi oslepel. Povrh vsega sem preveč močil ustnice s snegom, vse otekle imam in pečejo me. Noč se mi zdi izredno dolga, komaj čakam jutra, da bo spet dan, da bomo spet skupaj, da bom šel v dolino. Zjutraj je pogled name klavrn: bolne oči, opečene in zatekle ustnice. Ko pridejo naši skupaj s Kanadčani po izmučenega Španca, sprva ne vedo, koga bi prej reševali. No, toliko še vidim, da lahko sam sestopam v tabor. Nekajkrat zaidem, pa me prijatelj takoj usmeri na pravo pot. Ostali se po svoje učijo s prenašanjem skoraj nezavestnega Španca. Spodaj je že pripravljen čoln za prevoz na drugo stran jezera, do ceste. Jaz ostanem v šotoru, čez oči imam zavezano ruto, kamilice so moje edino zdravilo za oči in ustnice. Po nekaj dneh se mi oči popravijo, da spet kar v redu vidim, z ustnicami pa je še slabše. Parkrat večje so kot normalno, bil bi huda konkurenca vsakemu črncu. Nič drugega mi ne preostane, kakor da grem za Nemci v bolnico. Pri cesti čakam na kakšnega šoferja, ki bi me zapeljal v oddaljeni Caras. Sonce pripeka, ustnice sem na debelo namazal s kremo, čez nos in usta sem zavezal ruto, na obeh imam ledeniška očala, na glavi klobuk. Niti mama bi me ne prepoznala. Res kmalu pripelje kombi s turisti; ko si ogledujejo jezero, stopim proti njim in jih v polomljeni špansčini prosim za prevoz. Jaz korak proti njim, oni korak nazaj. Skoraj uro se tako lovimo, k sreči pridejo naši in jim razložijo, da bi rad k zdravniku. Vzamejo me v avto in se mi smeji. Razumem le besedo »Gringo«, kar pomeni tujec. Ko me odložijo pred bolnico, jih radovednost kar sama vleče za mano. Čutim, da bi me radi videli, saj ne vedo niti tega, kakšnega spola sem. V oskrbo me vzameta dve medicinski sestri in nato pokličeeta zdravnika, mladega študenta medicine. Ta napiše vsa zdravila, ki jih moram dobiti. Potem me odpelje na svoj dom, kjer imam privatno ordinacijo. Toda kakšno! Po sobi se je mirno sprehajal petelin. Roberto, tako je bilo fantu ime, je odprl dvorišna vrata in spodil petelina ven. Nato mi da tablete,

Jezero Paron s čudovitimi vrhovi

mazilo za ustnice in prične pripravljati injekcijo. Pri tem mu dve igli padeta na tla. Slečem se in takrat se dvorišna vrata s treskom odprejo, noter priletijo trije umazani otroci, starejša ženska pa jih z divjimi kriki podi ven. Ko je zdravniške nege konec, me Roberto pospremi še na avtobus. Za nekaj dni imam predpisano terapijo v Huarazu. Obiščem Edwarda, se srečam z ameriški alpinisti, pogovarjamo se o Andih, Yosemiteh, skratka o plezanju. Potem obiščem tipično peruansko gostilno z obilico muh in straniščem zraven kuhinje. Popijem pivo ter poslušam dobre stare Beatlese po radiu. Naenkrat po radiu zaslišim napovedovalca: »Radio Huascarán, Jugoslavija, radio Belgrade.« Skočim pokonci, da se gostilničar kar prestraši. Razložim mu, da sem Jugoslovian. Nato spet dobra glasba. Zelo dolga mi je po prijateljih, zato si že želim nazaj v gore. Res že naslednjega dne pridem v Yungay, v majhno mesto pod Huascaronom, enim najvišjih vrhov v Andih. Še pred 15 leti je bil Yungay veliko mesto, 20000 prebivalcev je živelo mirno, preprosto življenje. Strašen potres je maja 1970. leta uničil mesto z vsemi prebivalci. S Huascarona se je odtrgal ogromen kos stene, skupaj z ledom, gruščem in velikimi bolvani je zasulo Yungay z vsemi ljudmi vred. Ko se peljem po ravnem polju, vidim sem ter tja kakšen križ na vzpetinici pa ogromnega belega Kristusa, ki z razširjenimi rokami gleda proti Huascaranu, odkoder je prišla smrt. Res pretresljiv prizor! Ko pridem v dolino Llanganuco, tam srečam tudi člane odprave AO Impol, s katerimi smo prebili marsikatero lepo urico. Imajo zelo lepo urejen tabor, pravo nasprotje našemu. Njih je osem in imajo kar pet šotorov, nas šest pa se gnetemo v enem samem. Vsi že nestrpno pričakujemo Damča in Kekca z vrha Huandoja, njiju pa ni in ni. Ko nas že pošteno skrbi, le prideta. Zašla sta, ker sploh nista imela opisa za sestop. Dolgo časa sta iskala pravo smer, potem sta udarila kar čez težak ledenik in prišla v dolino. Vsi smo veseli, da smo pet skupaj. Potem nam pripovedujeta, da sta zelo hitro preplezala ameriško smer v severnem Huandoju, na vrhu pa preživela težko noč. Damču se je dozdevalo, da hodi mimo neki človek, ki menja suho obleko za mokro. Njega zelo zebe v roke, saj ima povsem premočene rokavice. Damč hitro sname rokavice ter jih vrže iz spalne vreče. Zjutraj vidita s Kekcem, da ležijo rokavice v snegu, Damča pa še bolj zebe v roke. Zvečer se spet drenjamo v šotoru, okoli njega se pase polno krav. Požrejo vse, kar dobijo, od nogavic do plastičnih vrečk. Neko noč požrejo ves pralni prašek in tablete proti bolečinam v želodcu. Vsi se smejimo pametnim kravam, da skrbijo za svoje počutje.

Potem se odločim, da grem še enkrat v gore. Odločim se za visoko Pisco, ki ni pretežak, tako da grem lahko mirne duše sam. Res zjutraj zapustim bazo, čez usta rutko, obvezno snežna očala in klobuk. Ljudje me debelo gledajo, meni je vseeno. Z velikim veseljem grem spet proti vrhovom. Na moreni pošteno zgršim pot, po dolgem iskanju pa le najdem zadnji raven prostor ob jezeru, kjer sta postavljena dva šotorčka. Tu zraven najlonskih zavetišč tudi sam razgrnem spalno vrečo. Toplo mi je še od hoje. Z vrha se vračajo trije japonski alpinisti. Veselje berem na njihovih obrazih, le četrti žalosten sedi v šotoru. Ne more nikamor, glava ga boli, nesrečen je. Za mano prideta še dva Američana. Isti cilj imamo in prepričani jih, da bomo ta del poti do vrha opravili skupaj. Opazujemo čudovit sončni zahod, orjaške gore ena za drugo zažarijo v objemu zadnjih žarkov, nato pa ugasnejo v mraku. Ledeniki delujejo mrzlo, tudi nam je hladno.

Črtomir Zórec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(65. zapis)

Ker bom o brodarstvu po Savi pripovedoval šele potem, ko bom s temi zapisi pripotoval do Save, starega rečnega pristanišča pri Litiji, bom ta in prihodnji zapis posvetil le čolnarjenju po Ljubljani, nekaki »gorenjski mejni reki« — pač zato, ker je ves njen lev breg z vsemi vasmi in zaselki pripadal svojčasnji zgodovinski Gorenjski.

VALVASORJEVA PRIPOVED

Kar spodobi se, da najprej pogledam, kaj je o »plovbih« po Ljubljani napisal zgovorni vseznalec Janez Vajkard Valvasor v svoji »Slavi vojvodine Kranjske«.

»Čprav reka sama na sebi ni velika, ker nima padca, je vendar do Vrhnike tako globoka, da se da voziti po njej gor in dol z velikimi ladjami, ki nosijo po tristo centov blaga; zakaj tu v Ljubljani ni reka niti za minuto stopnje nižja kot na Vrhniki, čeprav sta ta dva kraja štiri milje narazen; to lahko potrdim z lastno izkušnjo in merjenjem. Reka torej leži tako rekoč vodoravno.«

Danes bi rekli, da »skoraj« vodoravno. Kajti nadmorska višina vodne gladine pri Vrhniki je 296 m, pri Fužinah pa 285 m — torej bi utegnili biti le 11 m padca, saj sicer bi niti toka ne bilo. Milje, s katerimi meri Valvasor oddaljenost krajev, so stare nemške geografske milje, ki merijo 7,42 km. Utežna mera cent (100 liber ali funtov) ustreza teži približno 50 kg.

Valvasor tudi ne pozabi omeniti, da Ljubljana ni plovna do izliva v Savo, ker ji to preprečujejo mlini, jezovi, otoki in vodne plitvine pri Fužinah.

VELIKE LADJE IN MALI ČOLNI

Poslušajmo, kaj ve povedati stari Valvasor o nekdanjih plovljih po Ljubljani:

»Dapa se spet vrnemo k reki sami in plovlji po njej, je treba omeniti, da vozijo po njej dvoji čolnarji, razdeljeni v dva ceha, veliki in mali čolnarji. Veliki so nastavljeni na velikih ladjah za prevoz trgovskega blaga, mali pa prevažajo samo osebe in drobno blago, a njih čoln je iz izvotljenega drevesa.

Velike tovorne ladje spadajo pod cesarski višji dacarski in vodni urad glavnega mesta Ljubljane. — Omenjeni urad ima sedem velikih tovornih ladij za večje železno blago, od katerih nosi vsaka devdeset tovorov ali tristo centov. Cesarska blagajna, ki je te ladje zgradila, vzdržuje na vsaki ladji mojstra in pet hlapcev. Malih ladij t.j. čolnov je v Ljubljani 30, na Vrhniki 60, na Igu 30, v Loki 30 in v Podpeči 30.

Ljubljancanom reka nudi tudi veliko zabave. V poletnem času se po večerji vozijo po njej z vsakovrstno godbo. Reka se plazi mило in tiho ter ne moti s šumenjem ubranih zvokov. Vendar je to sladko veselje bilo leta 1631 nekaterim močno zasoljeno: tri sluge grofa Altheima, komornik, tajnik in kuhar so namreč

utonili, ko so se hoteli udeležiti tak zabave. Pokopani so pri frančiškanih.«

POVODNI MOŽ

Še preden se docela poslovimo od Ljubljane, moramo poročati, da biva v njej strah imenovan povodni mož, in da se večkrat ponoči prikaže. Tako je znan, da ve vsak čolnar in vsak ribič kaj o njem povedati. Po splošnem pripovedovanju je nekoč tudi pri belem dnevu stopil iz vode in se prikazal človeški postavi. Tako se je leta 1547, prvo nedeljo v juliju, pojavil kot lepo opravljen, zal in postaven mladenič na Starem trgu pri vodnjaku, kjer je bila zbrana vsa sosseka ter se s poštenim plesom razveseljevala. Prijel je deklico Uršulo Seferjevo se z njo precej seznanil, naposled mimo stiskega dvorca proti reki zaplesal ter z njo vanjo skočil.

V tej Valvasorjevi vraževni povesti je sedva povsem očiten vtik, ki je navedel Prešerna k ustvaritvi pesnitve o Podvodnemu možu. Tak pri Valvasorju, kot pri Prešernu, je deklici ime Urška.

Janez Vajkard Valvasor

Valvasor pa kar naprej kramlja: »Odkar so reko večkrat blagoslovili, pa ta strah bolj miruje. Vendar se o njem dala napisati debela knjiga, če bi hotel popisati vse, ki ljudje pripovedujejo o povodnem možu.

Kaj je treba soditi o tem strahu se da lahko uganiti. Čeprav ne zanikati, da so v morjih in drugodah človeku podobna bitja, vendar ni mogoče mednje uvrstiti ljubljanske povodnega moža. V ta vodna bitja niso človeku sovražna, temveč se z njim le norčujejo, tem pa še razlikujejo od našega povodnega moža; bolj po pravici bi se le-ta dal šteti med hudičeve strahove kakor med vodnarje.

Tako učeni zgodovinar in pesnik, po izobrazbi svetovljan, trdi in hraber mož — a vendar tak lahkovoren, saj je verjel celo obstoj in delovanje čarovnic in jih vsega srca sovražil. — Res pa se je v njegovem času pisalo šele leta 1888 še daleč od prosvetljenstva, ki je pometlo z vraževerstvom srednjega veka.

6

Janez Lušina-Mali

Deveti september pred 40. leti na Jelovici

9. septembra 1942. leta, usodni in zadnji dan Selške čete

Selška četa je okoli 4. ure zjutraj zapustila taborišče na Pašnem vrhu. Razporedila se je v kolono, ki jo je vodil Mirko Ambrožič. Čelna patrolja je hodila nekoliko spredaj. Med prvimi je bil komandir čete Polde Ravnihar, politični komisar Franc Suštarčič pa je hodil z zadnjimi borci. Na koncu kolone je stopala še zaščitnica. V sredini kolone sta bila Jože Gregorčič in Lojze Kebe. V koloni je bilo okoli 50 borcev. Četa je imela 3 strojnice »zbrojevke«. Mitraljezi so bili: Janko Ravnihar s Križne gore, Tonček Benedičič iz Brezovice pri Kropi in Janko Prezelj iz Češnjice. V koloni so bili še: politdelegata Lojze in Savo Osredkar-Čiro, radio-tehnik Aleš in Ferdo, partizanka Ria, Mato Jukič, Karel Perdih-Zar, ki je dober mesec pred tem pobegnil z morišča v Mostah pri Zirovnici, Gošar, ki bi moral biti ustreljen na Hrušici, a je srečno pobegnil, ter drugi borci in borke.

Po trdi temi smo hodili do potoka Češnjica pod Dražgoško goro, kjer nas je zajel lep

septembrski dan. Po strmem kolovozu smo krenili v goro in prvi smo že bili na vrhu visokih sten. Tedaj spodaj v grapi zaropoče strojnica. Vse nas je prešinila ista misel: Nemci so tudi v tem predelu Jelovice. Ob prvih streljih je bil ranjen mitraljezec v zaščitnici Janko Prezelj. Četa je pot nadaljevala strmo v breg in se usmerila proti Kotliču (1410 m), najvišjem vrhu Jelovice. Spotoma smo se večkrat izognili prodirajočim Nemcem. V nekem jarku smo našli ubitega partizana, ki je tod ležal od avgustovske hajke. Z njegovo puško »mavzerico« se je oborožil partizan Zar. Okoli 9. ure smo bili na vrhu Erženovega roba pri Kotliču. Vse je zelo skrbelo za ranjenega mitraljezca in njegove spremljevalce Franceta, Čirota in Porobka. V ta namen me je Jože Gregorčič poslal in naročil, da moram nazaj po zvezo z ranjencem. Četa je medtem čakala na Erženovem robu. Previdno sem hodil skozi gozd, zavedajoč se, da sem sam in da so Nemci v bližini. Zaustavil sem se ob potoku za Erženovim robom, kjer je bilo križišče večje steze. Vznemirjen sem prisluhnil

vsem šumom v gozdu in čakal, da se pojavi ranjenec in njegovo spremstvo. Ob nekem trenutku sem nad seboj slišal korake in pritažen razgovor, ki ga nisem razumel. Kmalu zatem so navzgor, iz kraja, imenovan Trogovci, prišli ranjenec in spremstvo. Ob potoku so ranjenca umili in bolj prevezali z rokavom od srjace. Bil je ranjen v nogo in je v dveh urah ob hoji izgubil več krvi. Bil je bled in obnemogel. Skupaj smo se vrnili do čete. Tu smo zaužili po žlico hladne krompirjeve juhe, ostanek hrane prejšnjega dne. Sonce je borce, ki so polegali vrh Erženovega roba, prijetno gredo. Bilo je okoli 10. ure. Gregorčiču in Poldetu sem sporočil, kje sem našel ranjenca. Povedal sem, da sem nad seboj v hribu slišal korake neke kolone. Zatem se je četa uredila v kolono in se čez vrh Kotliča usmerila v gozdove med Mošenjsko in Lipniško planino. Spotoma smo slišali strel, ki je odjeknil nekje pod nami v gozdu. Pozneje smo zvedeli, da je streljal Vinko Hafner z namenom, da nas opozori na nevarnost.

Urejeni v koloni po eden, s precejšnjim zamakom, smo prišli do velikih mravljišč nad Lipniško planino. Hodil sem pred Gregorčičem, spredaj in zadaj so bili ostali borci. Prvi vod je vodil Janušek, drugega pa Adi. Ob velikih mravljiščih se nam je v hrbet vsula množica strelcov iz brzostrelk. Nemci so povsem iz bližine streljali iz gozda na zadnje borce v koloni. Nastal je preplah. Posamezniki iz čela kolone so neurejeno začeli teči navzdol proti Mošenjski planini. Zmeda je postajala vse večja in vodila je v katastrofo. Od vsepovsod: z višinskih točk, iz za debelih smrek in večjih

kamnov se je na četo sprožil ogenj iz Stevančičevih pušk, brzostrelk in strojnica. Nič več ni bilo kos zaustavitvi neurejenega umika čete proti Kramjemu potoku, med Mošenjsko in Lipniško planino. Po strmini navzdol so padli borci. Tudi danes je mogoče razvidno, začetek in ves potek uničenja Selške čete. Nekateri so se od čete ločili že pri velikih mravljiščih ter bili ubiti ali ranjeni na poti proti Jelenjemu vrhu. Večina je tekla proti Kramjemu potoku in se zaradi hudega ognja globeli potoka obrnila in se prebijala proti Lipniški planini. V redkem smrekovem gozdu so bili partizani dobra tarča Nemcem, ki so bili mravljiščih sem se nekaj časa obotavljali in gledali za ranjenim Jakobom. Potem sem bil stekel za četo in opazil, da je ranjenec premenoj, da prav dobro teče in premaga zapreke v gozdu. Videl sem nekaj »pokošenih« borcev, ki so brez znakov življenja ležali v travu in po gozdu. Poleg Lipniške planine sem opazil komandirja čete Poldeta in mitraljezce Tončka, kako pomagata težko ranjenega Gregorčiču. Pridružil sem se jima. Ranjeni komandant se je opiral na ramena soborcev in vsi skupaj smo pohiteli proti nekemu jarku, ranjenec je bil skozi stegenico in ni ga bilo moč reševati v takšnih okoliščinah. Položili smo ga v jarek ob stezi, misleč, da ga skrijemo. Nato smo nametali dračja in praproti. Med tem se smo nametali črna ognju skupine prese ob hudem strojnem ognju skupine prese obijale, kakor je položaj narekoval. Med borbami je bilo vse več mrtvih. Ranjenih ni bilo, če pa so bili, so jih Nemci na mestu ustrelili. Na večja skupina se je prebijala proti Martincem.

Zložba zemlje v šestih vaseh kranjske občine Z devetih kosov na enega ali dva

Razdrobljenost obdelovalnih površin na Visokem, Miljah, Lužah, v Olševku, Hotemažah in Tupaličah: vsak kos zemljišča v povprečju ni večji od 35 arov — Po zložbi bo večina parcel merila vsaj tri hektare — Z agromelioracijskimi deli bodo pridobili 20 hektarov novih plodnih površin — Zložba in izboljševanje plodnosti zemlje bosta končana do prihodnje jeseni

Kranj — V Tupaličah, Olševku in Hotemažah, na Visokem, Miljah in Lužah bo zložba zajela 439 hektarov obdelovalne zemlje. V povprečju ima zdaj vsak kmet s tega področja po devet parcel s površino po 35 arov. Tako razdrobljeno zemljišče otežuje strojno obdelovanje in smotrno izkoriščanje kmetijske mehanizacije. Poraba energije in delovnega časa je znatno večja kot pri obdelovanju obsežnih polj. Vse to draži hrano, za katero že itak ugotavljamo, da je med najdražjimi v Evropi. Družbena prizadevanja ob tem so povsem jasna: strniti njivice in »zelnike« v en kos ali dva, preostali ozare in nepotrebne stezice in poti med njivami. Torej, doseči pametno gospodarjenje, izboljšati plodnost zemlje ter na njej pridelati več in bolje. To je pomembno tudi za izid naše ustaljene politike.

V kranjski kmetijskozemljiški skupnosti so izračunali tudi prednosti, ki jih prinaša zložba zemlje. Vsako kmečko gospodarstvo bo lahko na račun manjšega števila parcel za 20 odstotkov zmanjšalo porabo goriva, vsa skupaj pa bodo v enem letu privarčevala prek 9 tisoč litrov nafte. Kmetijski stroji bodo brneli po poljih 2516 ur manj kot sedaj. Povečal se bo hektarski pridelek, saj bodo odpravljene ozare, ob katerih je posevek slabše obroditel kot na ostalih delih njive. Zložba vsakega hektarja površine bo družbo stala 14 tisočakov. Po zakonu o kmetijskih zemljiščih bo 38 odstotkov prispevala republika, dober milijon občina in kmetijska zemljiška skupnost Kranj 2,4 milijona dinarjev.

Obenem bodo na tem področju opravili tudi agromelioracijska de-

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI

la, s katerimi bodo pridobili 20 hektarov novih obdelovalnih površin. Deset hektarov predstavljajo ozare in šest hektarov otoki gozda in grmičevja. Dva hektara bodo pridobili z ukinitvijo več kot sedmih kilometrov poljskih poti (zdaj je na 439 hektarih 11 kilometrov poti, po zložbi jih bo le dobre štiri), prav toliko z očiščenjem groblje oziroma z odvozom kupov nametnega kamenja. Dela za izboljšanje plodnosti zemlje v vrednosti 10 milijonov dinarjev bo plačala združna organizacija Sloga Kranj. Na pridobljenih površinah bo moč, upoštevajoč kolobarjenje, pridelati vsako leto 20 ton pšenice, 150 ton krompirja in 405 ton silažne koruze.

Pobudo za zložbo zemlje so dale krajevne konference Socialistične zveze. Te so že oblikovale komisije, ki se bodo do prihodnje jeseni ukvarjale samo s temi vprašanji. Ko bo načrt zložbe izdelan, ga bodo razgrnili po krajevnih skupnostih; še prej se bodo z vsakim kmetom posebej pogovorili o nameravani zložbi. Kmetje se bodo lahko odločali za en kos zemljišča ali za dva. Bolj gospodarno je imeti eno parcelo. Tako so vsaj povedali kmetje s Suhe in iz Predoselj, kjer so lani na novo razdelili 350 hektarov obdelovalne zemlje. Prihodnje leto se bosta izsuševanje in zložba zemlje pričela tudi na področju med Golnikom in Kokrico.

Družbeni interes, ki prinaša napredek, se le prebija med ozkimi in osebnimi hotenji...

C. Zaplotnik

V NEKAJ VRSTAH...

Izlet v Kumrovec: Društvo upokojencev z Jesenic je kar dvakrat pripravilo izlet v Kumrovec, piše Jože Mrovlje. Izletniki so se ustavili v Kostanjevici, kjer so si ogledali znamenito formo vivo in galerijo, v Brežicah pa Posavski muzej. V Kumrovcu so si ogledali Titovo rojstno hišo in mladinski dom — Mladost v pesmi, besedi in spretnosti: Tudi letos komanda ljubljanskega armadnega območja in predsedstvo republiške konference ZSMS organizirata skupno tekmovanje vojakov in mladine Mladost v pesmi, besedi in spretnosti. Posvečeno je 90-letnici Titovega rojstva in 40-letnici ustanovitve slovenskih udarnih brigad. Tako bo, poroča B. Veselinovič, v Trzinu tekmovanje na temo po Kardeljevi knjigi Socializem in vojna, združeno s prireditvijo ob dnevu republike. Po rezultatih predtekmovanja bodo sestavili tri ekipe, ki bodo tekmovali v končnem delu 26. novembra ob 18. uri v trziškem Cankarjevem domu.

Invalidi na izletu — Invalidi jeseniške Železarnice so nedavno obiskali Reko in Titov most na otok Krk. Ustavili so se tudi v veliki reški ladjedelnici »3. maja«, ki zaposluje 6000 delavcev. Prav tako kot v jeseniški Železarni so tudi invalidi organizirani v aktiv invalidov. Z njimi so se Jeseničani zadržali v kratkem pomenku. Poleg Titovega mostu so si invalidi ogledali tudi pet kilometrov dolg predor pod Učko in na poti domov obiskali Istro. — Foto: Jože Mrovlje

Mici Godnov, Prinčkovi Mici

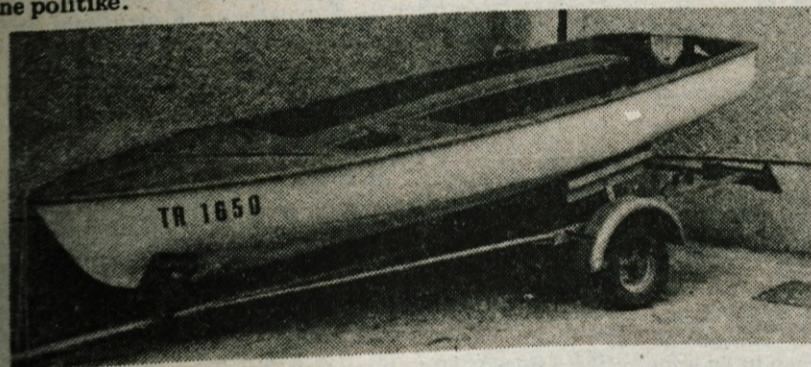
Na trziškem pokopališču smo se poslovili od Mici Godnov, Prinčkove Mici. Nenadoma, prav na začetku novega delovnega dne, je ugasnilo njeno življenje.

Rodila se je pred 73 leti v Trzinu, v družini z dolgoletno mesarsko tradicijo. Ni čudno, da je tudi njo pritegnil ta poklic. Kot edina ženska v takratnem času je opravila kvalifi-

kacjo za mesarja prekajevalca. Kdo med Tržičani ni poznal postavne mesarice? Njeno življenje je bilo en sam dolg delavnik za pultom, med ljudmi.

Tržičani se bomo Prinčkove Mici z vso njej lastno izvirnostjo spominjali kot sestavnega dela starega Tržiča.

Draga Koren

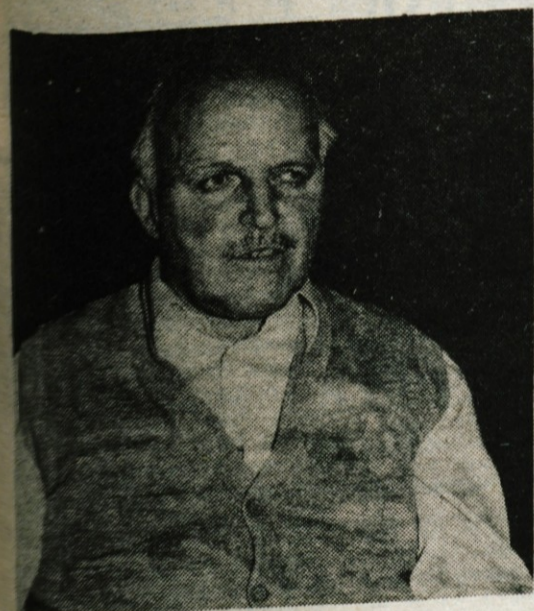
Takole je dolge dolge dni stal čoln pred Kino centrom v Kranju. V njem se je zbirala umazanija, na milost in na nemilost je bil prepuščen usodi in zobu časa. Ko pa smo ga slikali, je naslednji dan izginil.

Morda bo po našem slikanju zdaj izginil še smetnjak, ki ves onemogel in zaraščen sameva za Kanarčkom v Kranju? Foto: F. Perdan

MI PA NISMO SE UKLONILI

V Majcnu je bila magična moč

Rudi Uršič-Rudi

Iz Godiča pri Kamniku je doma Rudi Uršič. Za vrtnarskega vajenca se je šel 1937 leta učiti na Jesenice. Usoda je hotela, da je bil blizu Frankoviča, železničarja, predvojnega komuniste, naprednjaka. On je mladim fanatikom razpravljali o taktirnih dogodkih in njim malo preveč javno. Zato je nekoč Frankovič svetoval Rudiju: »Zdaj bo vojna. Meni, ki sem železničar, ne bodo hoteli nič, ker me bodo rabili, ti pa pojdi v Ljubljano...«

Ljubljani. Spočetka je bila hiša polna nemških oficirjev, ko pa so se morali umakniti za italijansko mejo, niso več toliko prihajali. Gospodar Italijanov ni trpel. Štirje so delali pri njem: vajenca Rudi in Franc Klemenc iz Kamnika, pomočnika in pomočnik. Njihov vrt je segal prav pod okno šempetrskih zaporov. V enem izmed zamreženih oken je nekega poletnega dne 1941 ugledal postavnega mladenciča, ponosne drže, lepega obraza, živih oči, ki je vabil k sebi. Bil je Milan Majcen. Otipaval ju je sprva s Klemencem, koliko jima lahko zaupa. Dala sta si opraviti v tistem delu vrta in Majcen jima je govoril. Kako neverjetno je bil že tedaj prepričan, da bodo partizani zmagali, da Sovjetska zveza ne bo premagana. Prav nekakšna magična moč je bila v njem, se spominja Rudi. Skozi okno je opazoval vse, kar se je dogajalo na njegovem vrtu, in ko je bil primeren trenutek, jima je dal znak, naj se približata oknu. Spraševal je po novicah, naročal kaj naj poizvesta. Ni jima bilo težko, kajti na tržnici, kamor sta vozila napredaj lončnice, sta prihajala v stik z raznimi ljudmi, predvsem tudi drugimi vrtnarji. Prinašala sta mu novice, poslušala ga za vso mladostno zanesenostjo. Dostikrat ju je moral sam odpoditi od okna, da bi ne postalo sumljivo.

Skozi malo luknjico pri oknu, kjer je bil odkrušen omet, sta mu dajala cigarete, sporočila. Ravno toliko je bila velika reža, da bi skozi lahko spravil nož ali pilo. Nekega dne jima je naročil, naj preskrbita žago. Povedal jima je tudi, da pripravljajo pobeg in da morata sodelovati. Preskrbeti morata tudi ključ od vrtnih vrat, kajti čez ograjo ne smejo plezati.

Tedaj nista bila še nikamor naprej povezana pa jima je zaupal. Organizacija je ostala vsa pri njima. So morda po kakšni drugi strani preverjali njuno ponašanje? Še danes ne veda. Ali je Majcen sklepal, da sta njihova po tem, ker sta se, kadar so Italijani, vsem hrupom korakali iz Belgijske kasarne, vedno umaknila in jih nikdar po fašistično pozdravila? Kakorkoli že, pridobil ju je in storila sta vse, kar je bilo v njuni moči. Nekega dne je Majcen Klemencu dejal, da je

zdaj organizacija za pobeg znotraj že tako daleč, da lahko prineseta žago. Klemencu jo je uspelo neopazno potisniti skozi režo pri oknu.

Zdaj je bilo treba čakati le še na dan in uro. To veliko skrivnost sta nosila v sebi. In ne bi povedala, ali ču bi ju imeli ubiti. »Od vaju je odvisno, ali bomo ušli ali pa bomo ustreljeni...« jima je govoril.

Nista vedela, s kom imata opraviti. Zavedala sta se le, da morata storiti vse, da bodo tovariši rešeni. Za tisti večer, ko naj bi ušli čez vrtna vrata ter ob Ljubljani do Zmajskega mostu. Do tu morata tudi ona dva z njimi. Ponoči je bilo, ko je bila že policijska ura. Klemencu se je posrečilo, da je zadržal ključ in četrto ure pred pobegom odprl vrata.

Šest ubežnikov je bilo, med njimi Milan Majcen, Franc Leskošek Luka in Franc Pokovec-Poki. Trije narodni heroji. Ob Ljubljani je Rudi, ki je hodil naprej, namignil, da se oborože vsaj z granitnimi kockami, ki so ležale na tleh. Leskošku jo je porinil v roko. Srečo so imeli. Nikogar niso srečali. Od Zmajskega mostu so se ubežniki napotili proti gradu, od tu pa naprej. Vsi so srečno prišli iz Ljubljane.

Naslednje jutro je bila seveda huda reč v šempetrskih zaporih. Najprej so prišli do Vatovca. Vse štiri delavce so odpeljali. Najbolj sumljivo jim je bilo dekle. Njo so najbolj mučili. Rudija in Klemenca so držali v policijskih zaporih vse do novembra. Ničesar nista vedela, ničesar se nista spominjala. Za ključ pa se je Klemenc izgovarjal, da ga je pozabil v vratih.

15. novembra sta Rudi in Klemenc prišla iz zapora. Le še pomočniški izpit je Rudi naredil pri Vatovcu, potem pa je šel k drugemu vrt-

narskemu mojstru. Tokrat h Kunaverju k Sv. Križu. Tu je bil za pomočnika Vinko Kolenc iz Zirov, ki je že organizirano delal za OF. Ilegalec »Rudolf« je hodil k njemu in ta je Rudija povezal s Trčkom, Trček pa naprej z bratom Vide Tomšičem, partizanom Aljažem. Zelo kratek čas pa je bil povezan tudi z Metko Avbelj.

Po sto poročevalcev sta raznosila vsakič s Kolencem. V toplih gredah sta jih spravljala. Najbolj pripravno je bilo pri palmah, ker so imele globoke grede. Vse bolj pa sta bila izpostavljena in 8. septembra 1943, ob kapitulaciji Italije, sta šla iz Ljubljane. Kot da gresta na Dolenjsko po moko, je bilo videti. Vinko je znal italijanski, pa je kar šlo. Oba sta bila pri ustanovitvi 10. ljubljanske brigade na Golem pod Mokrcem. Le en dan je bil Vinko partizan. Že naslednji dan, ko je šel v patrolo proti Igu, je padel. Ranjen je bil v trebuh.

Rudi je bil 20. septembra 1943 sprejet v SKOJ, 29. septembra pa v partijo. 20. oktobra 1944 je bil kot bataljonski sekretar SKOJA premeščen v Levstikovo brigado. 3. februarja 1945 pa je bil, ko so napadali Žužemberk, tudi Rudi hudo ranjen v trebuh. Rešila ga je lakota. Tako pa je bil eden tistih funkcionarjev — tedaj je bil pomočnik komisarja bataljona — ki so zadnji stopili z menažko h kotlu.

S pložaja ga je zvelkel nek ruski prostovoljec. V Podturnu pri Pelkovich ga je brez anestezije operiral dr. Benedik Joštarjev iz Stražišča. Štirje so ga držali... 17. aprila 1945 so ga z avionom prepeljali v Barletto pri Bariju. Še enkrat so ga odpri, izčistili. Rešil ga je zavezniški penicilin. Danes je 60-odstotni invalid, a še vedno aktiven družbenopolitični delavec v Kranju.

Svobodo je dočakal v Bariju. Kako hudo so bili razočarani, ko so izvedeli, da morajo naši iz Trsta. Malce jih je potolažilo, ko je moral angleški maršal Aleksander po radiu priznati, da so bile Titove čete prve v Trstu. Jokali so od jeze in nemoči. Same trboveljske kletvice je bilo tedaj slišati. Bila je to krivica, ki ne bo nikoli pozabljena, nikoli poravnana.

D. Dolenc

prav je, da vemo

HIGIENA PRI KUHINJSKIH KRPAH IN BRISAČAH

Brisače za roke uporabljamo res samo za roke. Če nimamo odcejalnikov, imejmo ločene kuhinjske krpe za emajlirano posodo, za porcelan in za steklenino. Za črno posodo uporabljamo lahko tudi pisane kuhinjske krpe. Pri pomivalkah je čisto prava zmešnjava; zdaj pomivamo z njimi porcelanasto posodo, zdaj brišemo mizo ali celo štedilnik. Vsekakor bo manj dela in nerada pa tudi nesnage, če bomo uporabljali za belo posodo drugo pomivalko kot za črno. Pri štedilniku pa si pomagamo s starim časopisnim papirjem, ki ga lahko uporabimo za skurimo. Po vsakem pomivanju moramo krpe oprati z milom ali pralnim praškom in z vročo vodo ter jih posušiti na zraku. Le tako se bomo znebili neprijetnega duha, ki ga razširjajo nesnažne pomivalke, pa naj bodo iz blaga ali plastičnih ali gumiranih vlaken, pa tudi posoda bo res lepo pomita.

LESENA ROBA

Deske in vso lesnino takoj po uporabi umijemo, sicer se umazanija in mast vpijeta v les in prisušita. Večkrat jih zdrgnemo z vimom ali s krtačo in milom. Deske, ki diše po čebuli, ribah ali po ostrih začimbah, splaknemo v vodi, kateri smo priliči malo kisa. Osnažene lesene kuhinjske predmete sušimo vedno na zraku.

Lesena roba sčasoma potemni in postane sivkasta, prav tako tudi mizne plošče, ki jih ribamo. Zato je dobro, da namažemo včasih deske, žlice, kuhalnice an tudi mizo z mešanico 1 dl mlačne vode in 1 dl vodikovega superoksida, ki ga kupimo v drogeriji ali lekarni. Tekočino pustimo na lesu kake pol ure, nato les dobro zmijemo s čisto vodo in posušimo v senci, na zraku. Mizo pa dobro zbršimo s suho krpo. Tako leseno robo tudi razkužimo.

Leseno robo obelimo tudi, če jo čisto zdrgnemo z ostanki izžetih limon.

Zvite kuhinjske deske poravnamo, če jih zavijemo v mokro krpo in obtežimo.

Iz higienskih ozirov je nujno, da imamo posebno desko za rezanje surovega mesa, drugo za rezanje kuhanega, dušenega ali pečnega mesa, tretjo pa za sladice. Začimbe in razno zelenjavo sekljamo na posebnih deskah.

poskusite tudi vi — poskusite tudi vi — tudi vi

zapečeni drobovi svaljki

Za 4 osebe potrebujemo: 180 g pšeničnega zdroba, 70 g masla, 2 jajci, 40 g parmezana, sol, 0,6 l mleka

V vrolo osoljeno mleko zakuhamo pšenični zdrob. Ko se zgosti, odstavimo, nekoliko ohladimo in drugo za drugim pri- mešamo jajci.

Na deski, ki jo potresemo z drobtinami, oblikujemo iz testa štrukelj. Razrežemo ga na kose in hitro oblikujemo svaljke. Svaljke spuščamo v slan krop in jih kuhamo 10 minut.

Kuhane svaljke previdno odcedimo in jih stresemo na polovico ogretega masla. Na rahlo jih obrnemo in stresemo v nepre- gorno posodo.

Jed potresemo z naribanim parmezanom in kosmiči masla ter postavimo v ogreto pečico le toliko, da se sir stopi. Zraven ponudimo solato.

riž z žajbljem in maslom

Za 4 osebe potrebujemo: 400 g riža, 100 g masla, 10 lističev žajblja, parmezan, sol.

Riž stresemo v osoljen krop 15 minut (v sredini naj bo še malo trd).

5 minut preden je riž kuhan, pristavimo ponvico z maslom in žajbljevimi lističi. Pustimo, da se temeljito razreje.

Odcejen vroč riž obilno potresemo s parmezanom, dobro premešamo in prelijemo z žajbljevim maslom.

Laž je ključ h koncu

domača modrost

Narava ne trpi laži

Carlyle

Laž je kot snežena kepa; čim dalj jo porivamo, tem večja je

Luther

Lažnjivec se kaznuje s tem, da se mu ne verjame niti takrat, ko govori resnico

Talmud

M. Mességué: Narava ima vselej prav

ledvice in mehur

Dobro se je spominjam dneva, ko je neka moja pacientka pripeljala k meni psa in me prosila, naj mu pomagam. Vsi živinozdravniki so že obupali nad njim. Trpel je za hudim vnetjem mehurja in je imel kar naprej kri v seču. Svetoval sem ji, naj primeša njegovi vsakodnevni hrani preliv iz žajblja in slezenovca. Že nekaj dni zatem je bil njegov urin spet čist. Zaskrbljena gospodarica je psu do njegove smrti dajala žajbljev in slezenov čaj, da bi preprečila ponovno obolenje.

Pogosto pse in otroke hitreje pozdravim, ker so manj »prepojeni« z različnimi kemikalijami, kakor pa odrasle. »zastrupljene« z različnimi zdravili, ki jih jemljejo na svojo pest v pretirano velikih količinah. Psi in otroci se praviloma hitreje in močneje odzivajo na zdravljenje z zdravilnimi zelišči, zato uporabljam pri njih vedno šibkejšo odmerke.

Včasih lahko otroke pozdravimo brez kakih posegov. Če se npr. otroku zapira voda zaradi mišične napetosti mehurja, včasih že zadostuje, da v njegovi bližini odpremo vodovodno pipo in pustimo tiho teči vodo. Že samo šum vode sprosti mehur. (Tudi otroci, ki trpe za nehotenim puščanjem vode, pomočijo posteljo, kakor hitro zaslisišjo v bližini teči vodo).

Nasprotno pa odraslega ta obzirni »poziv« le redko po- žene na vodo. Vendar pa to lahko poskusimo in dodatno uporabimo še kak učinkovitejši način zdravljenja.

Vsekakor je treba zastajanje vode odločno zdraviti, ker utegne sicer priti do hudega zastrupljenja organizma. Kloride, sladkor in sečno kislino mora telo brez- pogojno izločiti, ker sicer povzročijo hude bolezni, kot so uremija, protin, albuminurija, edemi itd.

Praden sežemo po zdravilih, lahko poskusimo z naravnimi diuretiki, ki pospešujejo izločanje seča. Pri tem naj se vsak odloči za tiste, ki mu najbolj ustrezajo, ali pa naj jih uporablja izmenično, da bi bil pravec do vseh potreb svojega telesa. Temu predlagam, naj je vsak ve- čer jagode, ker bo jagodna kura osvežila njegovo telo.

Drugemu, ki je recimo poljedelec, svetujem, naj si nabe- re koruznih laskov, si iz njih pripravi čaj in ga pije vsak dan pred spanjem. Sladokuscu priporočam, naj uživa čim več jedi, pripravljenih na čebuli. In če ga hočem ka- znovati, še pristavimo, naj si naredi tudi čebulno vino (250 gramov surove zmečkane čebule, 100 gramov medu in pol litra belega vina) in ga popije vsak dan tri do štiri žlice. Občutljivemu mešanču pa svetujem, naj pije čaj iz češnjevih pecljev, ki ga lahko kupite pri vseh prodajalcih zelišč.

Na splošno sočivje, sadje in zeliščni čaji pospešujejo izločanje seča in čistijo ledvice, zato bi jih morali veliko uporabljati v kuhinji. Če pa bi telo kljub temu ne izločalo seča, vam svetujem, da se popolnoma odrečete soli in začimbam in namesto njih uživajte močno diuretične rastli- ne: regrat (v solati, kot prikuho ali čaj, pri tem ne smete pozabiti tudi na korenino), pirnico (s korenino vred kot čaj), borago in slezenovec (v juhi, če vam je tako ljubši), pa čaj iz najlepših listov jagod in iz stebelc črnega ri- beža.

Pri albuminuriji (izločanje beljakovin v seču) dodajte litru regratovega čaja (iz ščepca regrata s korenino vred) še ščepec brinovih jagod.

Če je bolezen že zelo napredovala in je sečnik močno vnet, če grozi nevarnost, da se vnameta mehur ali prostata, lahko hkrati pijete pomirjajoči in razkužujoči čaj iz resja (in tudi iz žajblja). Čaj iz cvetov rese pripravite ta- ko, da kuhate v nepokritem loncu v litru vode dobre četr- ure dva ščepca cvetov rese, kuhate ga tako dolgo, da po- vrede do polovice, potem pa ga pijete trikrat na dan. Vsem, ki ne morejo zadržati vode — večinoma so to otroci in stari ljudje, tudi nosečnice in ženske v menii — svetujem sedežne kopeli. Dajte v dva ali tri litre prekuhane in ma- lo ohlajene vode debelo stolčeno glavico česna, pest cvet- ov belega trna in pest listov in cvetov kaluznice. To na- makajte štiri do pet ur. Pripravek potem precedite skozi cedilo in ga vlijte v posodo, ki pa ne sme biti iz kovine. To mešanico lahko uporabite, če jo malo pogrežete, za več sedežnih kopeli.

Moda Razgibana je moda letošnje jeseni in zime. Dopušča vse, od raznorodnih športnih karov na jaknah, krilih, moških bluzonih, preko romantičnih rožastih vzorcev in bordur na širokih flanelastih oblekah, do resne in elegantne sive pri kostu- mih s klasičnim ali hlačnim kri- lom. Bluze so še vedno romanti- čne, če se le da bele, z veliko čip- kami in naborki okrog vratu. Tu- di pod tem visoko zapetim kostu- mom se skrivajo beli volanci in čipke, ki se bodo kar usule izpod jopice, ko jo bomo odpeli. Tudi čipkast robček je v žepku na pr- siah spet dobil svojo mesto. Širo- ka, poudarjena ramena so spet moderna; ne le všiti, tudi raglan rokavi so močno poudarjeni. Na krilu pa je spredaj spet modna guba, ki omogoča udobnejši ko- rak.

PONUJAMO TEMO

Kar zajeten kup lepih pravljic smo prejeli v uredništvo. Tokrat so se s pisanjem najbolj izkazali učenci osnovne šole Simon Jenko v Kranju, Peter Kavčič ter Cvetko Golar v Škofji Loki, in to predvsem iz nižjih razredov. Nagrado, knjigo Babica pripoveduje, v kateri je Kristina Brenkova zbrala najbolj znane slovenske ljudske pripovedi, bomo poslali Vale- riji Divjak iz 3. e razreda osnovne šole Peter Kavčič. Napisala je pravljico Čevljar, ki je, če upoštevamo, da je Valerija šele tretješolka, v zelo enakorednem »boju« dobila največ točk.

Danes želimo spodbuditi k pisanju tudi starejše šolarje, ki so, kot kaže, pravilni svet že prerasli. Ponužamo temo: o čem največ premišljujem. Spise pošljite do 4. decembra na naslov: CP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1. Najboljše razmišljanje bomo nagradili s knjigo.

Čevljar

V davnih davnih časih je živel star čevljar. Imel je revno bajto. Preživ- ljal se je tako, da je hodil od vasi do vasi in prodajal čevlje. Imel pa je tudi košato češnja. Češnja mu je dajala veliko sladkih sadežev in poletni senca.

Nekoč, ko je starec sedel pred hišo, mu je prišel naproti berač. Rekel mu je: »Posekaj češnja!« Čevljar je odvrnil, da je ne bo. Berač ga je še enkrat vprašal: »Boš posekal češnja?« Čevljar je vztrajal pri svojem in češnje ni hotel posekati. Berač ga ni več prosil, obrnil se je in rekel: »Še žal ti bo!«

Čevljar je dolgo premišljeval o beračevih besedah. Ponoči je sanjal o bogastvu, ki leži pod češnjo. Zjutraj pa je navsezgodaj nabrusil sekuro in drevo posekal. Pod njim je našel polno drobnih lesketajočih zrn. Nabral jih je v vrečo in jih nesel v bližnje mesto k zlatarju. Ta je vzel čevljarju zrnca in jih pregledal. Ni bilo zlato, samo ruda, ki se je svetlikala kot zlato.

Tako je čevljar ostal brez češnje in brez bogastva. »Ni vse zlato, kar se sveti,« je za njim zavpil zlatar. »In ne verjemi vsakemu, kar ti reče.«

Čevljar se je žalosten vrnil domov v svojo razpadajočo bajto. Ves začu- den je stopil v izbo, kjer je bilo na mizi toliko zlatnikov, kolikor jih še nikoli v življenju ni videl. Tako je brez vsake skrbi živel do današnjih dni.

Jesenski dan

Hodim po mestu. Pust jesenski dan je. Veter se podi po vogalih in mi mrši lase. Ne zmenim se zanj. Gledam predse. Pred me- noj hitijo ljudje po oprav- kih, z rokami globoko v žepih in z namrščenimi obrazi. Nihče nikogar ne pozna...

Ustavim se pred prodajalcem kovanca in mu pomolim kovanec. Ozgan kostanj poka med zobmi. Mraz je. Ozrem se na streho, od koder se zasliši prhutanje. Osamljene ptice čepo na strehi in pričako- vanju zimskih dni. Zebe me. Roke potisnem glo- boko v žepo »džekija«. Proč, proč od teh tujev in pustega mesta! Tečem. Pot si utiram med množico ljudi, ki godrnjajo in me gledajo z jeznimi obrazi. Neprijazno mesto je za menoj. Zavijem na gozdno stezo. Pozdravljeni, prijat- elji! V daljavi se leskečejo drevesa v škrlatnih bar- vah, kot da bi narava gorela v večnem ognju. Mislim, da stopam po

Kje in kako preživljamo prosti čas

Prostega časa nimam veliko. Kadar pa ga imam, se ukvarjam z gimnastiko. Hodim tudi v glasbeno šolo. Igram klavir. Včasih gremo v planine. — Urška Stucin

Svoj prosti čas preživljam ob branju knjig. Rada rešujem tudi križanke in zanke. Največ- krat pa sem pred blokom s prijat- eljicami. — Nataša Sedminek

Prosti čas najraje preživljam na igrišču, kjer se lovim in skr- vam. Imam veliko prijateljic, s katerimi se dobro razumem. — Nataša Pozvek

Prosti čas izkoristim za nabir- ranje kostonja. Včasih se lovim s prijatelji. — Vojko Lapanja

Svoj prosti čas preživim ali v sobi, kjer berem zanimivo knjigo, ali na dvorišču, kjer se lovim s prijatelji in prijateljica- mi. — Beti Božnar

pravljicnem vrtu. Vitka drevesa se mi priklanjajo kot dvorne dame in giz- dalini z gradu. Ustavim se pri starem hrastu s hrapa- vim lubjem in se naslonim nanj. Noga se mi spočije v mehkem mahu, ko nada- ljujem pot.

Spremlja me ptica s svojim zvunkim petjem. Nenadoma brcnem v ko- stanjevo ježico. Sklonim se in si začnem z njimi polniti žepo. Ko se zbudem, a imam že polne žepo, kre- nem naprej. Križem kra- žem leže po tleh rumeni, rdeči in zeleni listi. Gozd se začne redeti. Svetloba vse bolj prodira skozi redka drevesa. Pred menoj se nenadoma razprosti- rajo polja. Zaslišim ropot- traktorja. Kmetje sprav- ljajo pridelke. Tu obirajo koruzo, tam pobirajo repo. Potiho, kot senca, da ne bi premotila življenja, od- idem iz pravljicnega gozda v utrip naše vsakdana.

Tanja Pihlar, 7. a r. osn. šole bratstvo in enotnost Planina

Prostega časa nimam zelo malo. Kadar pa ga imam, grem na Loko k mami ali s prijateljico v gozd. — Rosana Golmajer

Z novim šolskim letom je tudi prostega časa vse manj. Moram se pripravljati za pouk. — Ra- miza Hamzić

Svoj prosti čas preživljam doma ali pa na dvorišču. Skoraj vsi otroci iz našega stopnišča so starejši od mene; z njimi se ne morem igrati. Imam prijateljice, s katerimi se igramo igre od A do Ž. Večkrat doma premišlju- jem, da je premalo igrišč, kjer bi se vsi lahko naigrali in nagurali ali strgali hlače. Ko se vozim s kolesom, moram paziti na pro- met. Na cesto se lahko zapeljem zato, ker sem lani naredila ko- lesarski izpit in imam dovolje- nje za samostojno vožnjo s ko- lesom. — Nataša Šlamberger

Med šolskim letom imam malo prostega časa. Ko ga imam, grem zelo rad v Pristavo k stari mami. — David Dolžan

Svoj prosti čas preživljam doma in na dvorišču. Najraje se igram z mlajšimi otroki. Ti otroci so iz naše in sosednje stolpnice. Kadar nisem na dvo- rišču, se rada ukvarjam z glasbo. Nič rada se ne učim, misli mi zmeraj uhajajo dru- gam. — Maja Klančar

Igre brez meja

Nekega sončnega popoldneva je prišla k meni prijateljica Ma- teja. Nisva vedeli, kaj bi počeli. Nekaj časa sva poslušali kasete, a kmalu sva se naveličali in se začeli dolgočasiti.

Iz dolgočasnja so naju predra- mili prijatelji, ki so se zbrali na dvorišču. Tudi oni niso vedeli, kako bi čim bolje preživeli prosti čas. Nekaj časa smo pre- mišljevali, končno pa je nekdo predlagal, naj bi priredili »igre brez meja«. Takoj smo se lotili dela, da bi čim prej pripravili vse potrebno za igre. Zlezli smo celo na podstrežje in tam poiskali stare čevlje, ki pa so bili kar precej veliki. Mami pa se je zjezila, ker sem si veliko potre- ščin izposodila kar v kuhinji.

Preden smo začeli tekovati, smo se pogovorili tudi o nagra- dah in določili kazen za zadnje- ga. Vsi so se strinjali z mojim predlogom, naj bi zadnji petkrat tekel okrog hiše.

Igre so se začele. Najprej smo morali z žlicami prenašati majhne kroglice. Toda kakšna smola! Meni so žogice kar na-

Učenci 5. b in c ter 4. a r. osn. šole heroja Bračiča Tržič

Prosti čas preživljam doma in na dvorišču. Kadar sem doma, večkrat berem zanimive knjige, delam gobeline ali rešujem kri- žanke. Razen tega se učim tudi za šolo. Kadar na dvorišču naj- dem prijateljice, gremo na spre- hod ali kam drugam. — Barbara Peteh

Učenci 5. b in c ter 4. a r. osn. šole heroja Bračiča Tržič

Prosti čas preživljam doma in na dvorišču. Najraje se igram z mlajšimi otroki. Ti otroci so iz naše in sosednje stolpnice. Kadar nisem na dvo- rišču, se rada ukvarjam z glasbo. Nič rada se ne učim, misli mi zmeraj uhajajo dru- gam. — Maja Klančar

Prosti čas preživljam doma in na dvorišču. Najraje se igram z mlajšimi otroki. Ti otroci so iz naše in sosednje stolpnice. Kadar nisem na dvo- rišču, se rada ukvarjam z glasbo. Nič rada se ne učim, misli mi zmeraj uhajajo dru- gam. — Maja Klančar

Prosti čas preživljam doma in na dvorišču. Najraje se igram z mlajšimi otroki. Ti otroci so iz naše in sosednje stolpnice. Kadar nisem na dvo- rišču, se rada ukvarjam z glasbo. Nič rada se ne učim, misli mi zmeraj uhajajo dru- gam. — Maja Klančar

Prosti čas preživljam doma in na dvorišču. Najraje se igram z mlajšimi otroki. Ti otroci so iz naše in sosednje stolpnice. Kadar nisem na dvo- rišču, se rada ukvarjam z glasbo. Nič rada se ne učim, misli mi zmeraj uhajajo dru- gam. — Maja Klančar

Učenci 5. b in c ter 4. a r. osn. šole heroja Bračiča Tržič

Poklonili smo se spominu na padle

Tiho od nas ste odšli, tovariši, v noč — brez povračila

V prsih teži me bolest in nemem spominu na vse... Besede so odmevale jasni in hladni novembra- dan na blejskem pok- ališču. Zbrali smo se za žalni svečanosti, da se po- klonimo spominu na padle.

Ko je nad grobovi zar- venela žalostinka, ki jo je zaigrala godba na pihala in Gorij, se je v marsikomu prebudil spomin. Spomin, v katerem so ostale solze mater, bratov, sester in očetov, nepozaben spomin na tiste, ki so padli za naš- ki zremo v sonce in srečni hodimo po lepih zelenih tratah.

Predstavnica občinske konference ZSMS je spre- govorila o pomenu dneva mrtvih in nas spomnila, da je naloga živih predvsem delo, varčevanje, boj za boljši jutri. Kulturni pro- gram so nadaljevali pevski tatorji in mladinski pevski zbor osnovne šole prof. dr. Josipa Plemlja. Obudili so spomine na grozote v Ra- dovnji, v Dragi, na Beli. Pretresljivo je zvenela pe- sem moškega komornega zbora iz Zasipa O. Dobe- dob, slovenskih fantov grob...

Okrasili smo grobove s šopki cvetic, ki so zrastle na svobodnih tleh, v naših gozdovih, kjer so številni heroji končali svojo zgo- do o vojni. Poklonili smo se njegovemu spominu s trdno vero v našo svetlo prihodnost z večjo odgo- vornostjo in resnejšim de- lom.

Literarni krožek osn. šole prof. dr. J. Plemlja Šled

Iz šolskih klopi

Veronika Pavc, 7. b r. osn. šole Matija Valjavec Predvor

KAM?

Izleti

- V POSOČJE s posebnim vlakom, 20. 11. 1982
- ŠTIRIDNEVNI IZLETI Z VLAKI ob prazniku republike
- Ponovitev izleta z veselim vlakom na MARTINOVANJE v PREKMURJU, 20. 11.—21. 11. 1982
- SARAJEVO — MOSTAR, 27. 11.—30. 11. 1982
- SPOZNAJTE VOJVODINO, 27. 11.—1. 12. 1982
- IZLET Z VESELIM VLAKOM V PULO, 27. 11.—30. 11. 1982

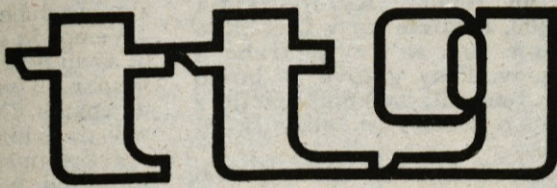
Počitnice

TTG je pripravil štiridnevne počitnice ob 29. novembru, tridnevne novoletne počitnice in program »ZIMSKE POČITNICE 83«

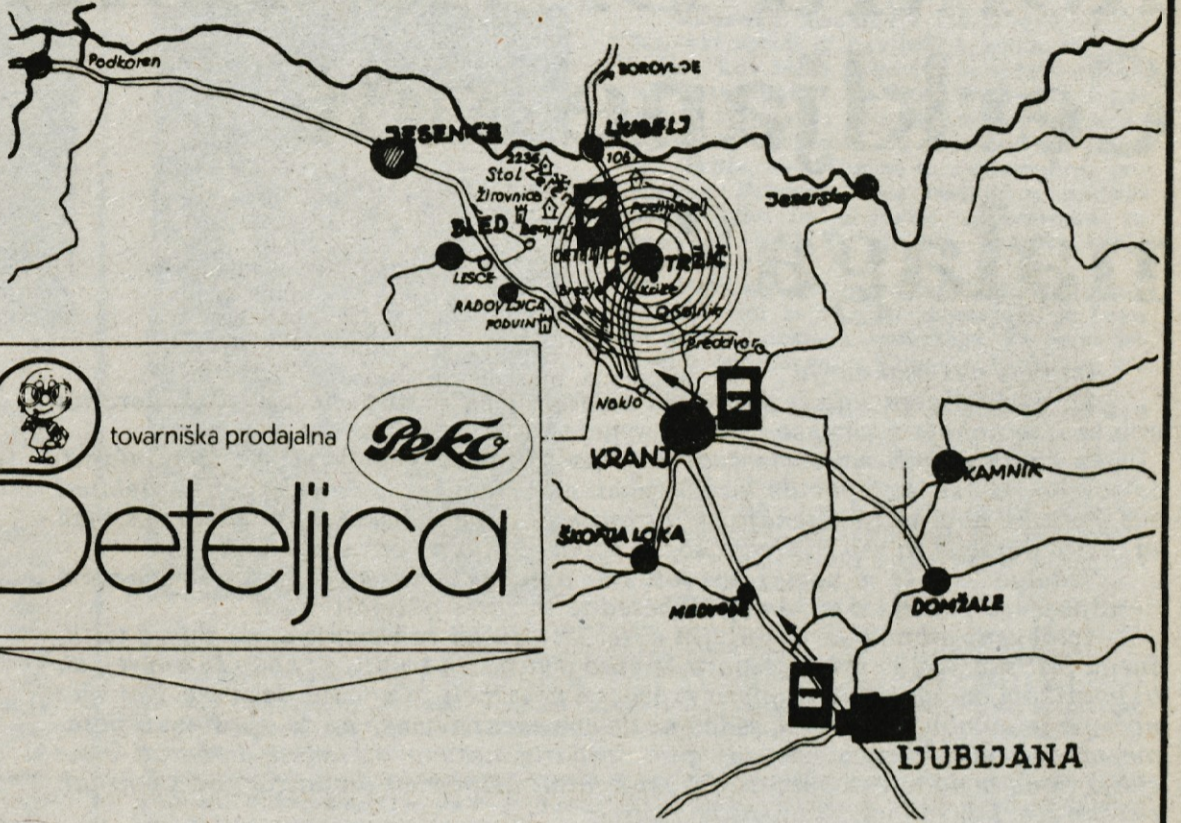
Prijave — informacije

V turističnih poslovalnicah TTG:
Ljubljana (311-852), Maribor (28-722), Celje (23-448), Koper (21-358 in 23-494), Postojna (21-244), Portorož (75-670), Rogaška Slatina (811-488), Murska Sobota (21-189), Nova Gorica (26-012)

VESELI VLAK V PULO
KUPON — 200 din

POSLUŽITE SE UGODNEGA NAKUPA

KOMPASOVO SREČANJE

SPET SE DOBIMO

NOVI VINODOLSKI: 27.—30. 11.

PROGRAM IZLETA

PRVI DAN — sobota, 27. novembra: po 9.40 dopoldan se bomo zbrali v Ljubljani na železniški postaji pri muzejski lokomotivi, od koder bo poseben vlak odšel na pot ob 10. uri. Prihod na Reko (kjer bodo postanki v Postojni, Pirki in Strpi Bistrici) je predviden ob 12.20. Na Reki se bodo izletniki vkrkali v Kompasove avtobuse in nadaljevali vožnjo mimo Sotla, Kraševca na otok Krk, kjer bo izletniki ogled. Nato bodo izletniki nadaljevali vožnjo v Novi Vinodolski do hotela, kjer bodo postanki v Zagorju.

in sojo ter partizanskim golašem. Po namestitvi v sobah v naselju Zagorji (vsak udeleženec izleta dobi ključ od sobe že v avtobusu) prosto do večerje. Po večerji bo ples s spoznavnim večerom.

DRUGI DAN — nedelja, 28. novembra: po zajtrku bo prosto popoldne za sprehode, družabne igre, športna tekmovanja, itd. Po kosilu, sredi popoldneva bo nadaljevanje športnih in zabavnih prireditev. Po večerji bo Kompasov ples z bogatimi srečalovom.

TRETI DAN — ponedeljek, 29. novembra: po zajtrku bo na sporedu mali nogomet, praznični kros. Vsak udeleženec enega izmed tekmovanj bo deležen posebnega spominka in nagrade. Popoldan prosto in praznično rajanje, ki bo trajalo pozno v noč. Vmes nastop okteta Jelovica.

ČETRTI DAN — torek, 30. novembra: Po zajtrku se bodo izletniki odpravili iz naselja Zagorji v Novi, kjer bo dovolj časa za ogled mesteca, obisk tamkajšnjega narodopisnega muzeja in galerije slikarjev samoukov. Po ogledu se kosilo in nato vožnja z avtobusi na Reko, kjer se bodo izletniki ob 17.25 vkrkali na vlak. Prihod v Ljubljano je predviden ob 18.50.

OTROCI
Za otroke bo bivanje v NOVEM Vinodolskem vsekakor prijetno in zdravo ter še posebej zanimivo zato, ker se bodo lahko sproščeno igrali (igrišča brez prometa). Posvetili jim bomo vso pozornost (otroški obroki, večer pravljic, risarsko tekmovanje itd.)

DROBICI PROGRAMA
Program izleta pa ne bo vseboval le teh večernih prireditev in športnih tekmovanj, temveč še marsikaj drugega. Na primer »Vrabcji maraton« okrog naselja Zagorji, prvenstvo v malim nogometu, tenisu, plavanju, metanju »žabic« pa strokovno predavanje o Novem Vinodolskem

... in zgodovini ter o umetnostnih spomenikih in. pa še kaj, česar ne smemo »izdati«.

MLADOPOROČENCI

POZOR!
Za mladoporočence (ne »starejšee« od dveh mesecev!) smo rezervirali posebne sobe in jim pripravili bogate nagrade

POSEBEN POPUST

Posebne skupine (9, 12, 15) namestiti bi jih v triposteljne sobe imajo poseben popust; za izlet plačajo 2750 din.

ZBIRALIŠČA IN ODHODI VLAKOV
JESENICE ob 7.45
MARIBOR ob 7.00
CELJE ob 7.45

Organizacija:
Kompas, Titova 12
Ljubljana

Prijave: Informacije in prijave v vseh Kompasovih poslovalnicah in pooblaščenih agencijah — tudi v poslovalnici Kompas v Kranju, tele fon 28-472, 28-473

SPOŠTOVANE POTROŠNIKE OBVEŠČAMO

o voznem redu avtobusov na relaciji TRŽIČ—KOVOR—KRANJ—LJUBLJANA in obratno

Tržič—Kovor—Kranj odhod						
D	Šo	D	D	Šo	Šo	D
4.50	5.45	6.20	8.25	11.25	12.25	13.10

D	D	D-sob. NE	D-sob. NE
14.20	18.25	20.50	22.10

Tržič—Kovor—Kranj—Ljubljana odhod						
D	Šo	D	NP	NP	D-sob. NE	NP
5.00	5.45	6.20	7.55	13.25	15.20	15.55

Kranj—Kovor—Tržič odhod						
D	D	NP	D	D	D	NP
5.20	9.40	10.25	12.30	13.00	14.55	15.25
D	NP	D	D	D-sob. NE	D-sob. NE	
16.25	17.25	18.55	19.25	21.20	22.40	

Ljubljana—Kovor—Tržič odhod						
NP	D-sob. NE	D	avtocesta			
9.45	11.45	12.20	D-sob. NE	NP	D	NP
			13.15	14.45	15.45	16.50

Legenda: D — vozi vsak delavnik
NP — vozi samo nedelje in prazniki
Šo — vozi vsak delavnik razen sobote
D-sobota NE — vozi vsak delavnik razen sobote

cena:

Izlet stane 2950 din
V to ceno je vključeno vse, kar je naštet v programu: prevozi in potni penzioni (namestitve v dvo in triposteljnih sobah z WC in prho), kopanje v zimskem bazenu in savna, vstopnine in ogledi ter organizacija in vodstvo izleta. Otroci do 5. leta plačajo le 300 dinarjev, od 5. do 10. leta pa plačajo za izlet le 1800 din, če spijo v sobi s starši (tretje ležalce). Doplačilo za enoposteljno sobo pa je 550 din.

Odhod: 27.11.1982

KOMPAS JUGOSLAVIJA

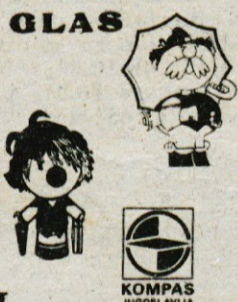
TTG ZA

PRAZNIK: 1112 km + 4 x kosilo = 1.790

več o tej zanimivi ponudbi naslednji petek

JUTRI GREMO NA MARTINOVANJE

Več kot 100 Gorenjcev se nas bo jutri odpravilo na martinovanje v »Dolenjske Benetke«, ki smo ga organizirali s KOMPASOM. Z Jesenic bo avtobus odpeljal ob 6.45 iz pred poslovalnice Kompas, iz Kranja pa ob 7.30 iz pred hotela Creina.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- Hrvaško Zagorje — z revijo JANA, 2 dni 20/11
- Kras in Vipavska dolina, 1 dan, 30/11
- Dubrovnik, 1 dan, vsako nedeljo v novembru
- SMUČARSKI BAL, 82/83 v hotelu LEV, 12/11
- Weekend v Opatiji, 3 dni, november in december

Potovanja za »DAN REPUBLIKE«:

- Beograd—Oplenac—Kragujevac—Svetozarevo, 4 dni, 26/11, vlak/avtobus
- Medulin, 26/11, 5 dni
- Radenci, 27/11, 4 dni
- Plitvice—Rab, 27/11, 4 dni

ZAHTEVAJTE PROGRAM 4-DNEVNEGA ODDIHA ZA DAN REPUBLIKE OB MORJU, TOPLICAH IN PLANINAH, LASTNI PREVOZI!

SILVESTROVANJE:

- Selce, 4 dni, 31/12
- Dolenjske toplice, 31/12, 1 dan
- Dubrovnik, 5 dni, 30/12, letalo

NA VOLJO JE BOGAT PROGRAM »SMUČANJE 82/83«

Vse informacije in programe dobite tudi v poslovalnici Kompas v Kranju na Koroški cesti 2, tel. 28-472, 28-473.

»Zakaj šofer kontra Brničanom Cerkljane not nalaga?«

Autobus naš vsakdanji!

Ah, vzklika prenekateri potnik, ki v dandanašnjih dneh hočeš nočeš mora na autobus, zamahuje z roko, se pridruša, vznejevoljen kritizira.

Pa kaj bi pravili, saj vemo: tudi avtobusni promet doživlja svojevrsten infarkt, še posebej, ker se je ob pomanjkanju bencina domala čez noč uveljavil nov delovni čas. Potniki, novi in stari tekajo ob jutranjih in popoldanskih konicah po postajah in lovijo autobus za rep in srečni so, če sploh stojijo na eni svoji nogi.

Nedolgo tega se je komaj dve leti star autobus dobesedno prelomil; v nekem naselju pa so potniki v silni nuji dobesedno in zares odtrgali vrata...

Avtobusni promet, ki je zadnjih deset let capljal za razvojem, ne zmore tolikšnega pritiska, naj se pri Alpetouru še tako trudi. In truditi se bodo še naprej, da bi potnikom omogočili dostojnejši prevoz in poskrbeli za ugodnejše zveze. Kar »čez noč« pa se avtobusnih vozniških redov ne da spremeniti kot se ne da upoštevati posameznikove želje; kljub vsem nadlogam vendarle moramo razumeti, da čarati še ne znajo in da bodo le v dogovoru s posameznimi delovnimi organizacijami poiskali tiste prave, kar najbolj zadovoljive rešitve.

Obljublajo, da bomo do 1. decembra letos že vedeli za posamezne nove smeri avtobusnih prevozov, glede na nov delovni čas in potrebe posameznih delovnih organizacij. Kljub temu pa so se že zdaj ljubeznivo odzvali naši akciji in potrpežljivo odgovarjali na sleherni vprašanje, ki ste ga nam posredovali. Po najboljših močeh bodo ustregli željam in predlogom, ki jih ni bilo malo.

Bila so vprašanja z vse Gorenjske; pokazalo se je, da so na Gorenjskem resnične konicice, ki jih prevozniki prav dobro poznajo in razmišljajo, kako bi jih omilili.

Prav gotovo je res, da so Brničani prizadeti, saj se Cerkljani vsi lahko prej »nalozijo« v autobus — da se »nalagamo« je kar pravišnja beseda... Kot smo prizadeti vsi, ki nismo na »štartni« postaji in se hudujemo nad vozniki, ki Ratečane »kontra Hruščanom noter nalagajo...« Pri tem so še najmanj krivi vozniki, ki včasih že komaj obračajo volan, saj na njih dobesedno slonimo. »Bit šofer« dandanes ni prav nič več lepo.

In čeprav je pripomba »zakaj šofer kontra nam one not nalaga« za nas hudomušna, za voznika neupravičena, je vendarle prav značilen odsev avtobusnih razmer in našega občutja. Ne moremo se vzdržati najbolj svete jeze, ogorčenih misli in besed in do neba vpijoče nejevolje, če neuspešno čakamo na autobus uro in več, vsak dan, če stojimo na eni lastni nogi ali na sosedovih dveh...

Tu so vprašanja in Alpetourovi odgovori

Za nesreče odgovarja prevoznik

• Zakaj ni vozniških redov na postajah?

Vozne rede bi namestili, a kaj, ko ponavadi ni ustreznega prostora. Zanj bi morale poskrbeti krajevne ali komunalne skupnosti ali turistična društva.

• Zakaj voznik, ki vozi iz Lesc v Lipnico, zjutraj avtobusa ne ogreva?

Avtobusov zaradi varčevanja ne ogrevamo, le v primerih, ko je mrzla prehod. Ogrevanje je predrago, zato vozniki varčujejo.

• Zakaj ni mesečnih vozovnic za šolarje in moramo vedno iskati drobiž? Zakaj ni vozovnic za november, čeprav smo jih pravočasno naročili? Kaj je z žetoni?

Začasno smo ustavili prodajo mesečnih vozovnic, saj potnikom nikakor ne moremo zagotoviti prevoza, vsaj ob teh konicah in ob neusklajenosti z delovnim časom še ne. O žetonih še ne razmišljamo, veljali pa bi le za mestni promet, kjer je cena stalna in enaka. V prihodnje bo vsakakor treba poskrbeti za to, da bodo na avtobusnih postajah sprevodniki, ki bodo izdajali prtljago in pregledovali vozovnice.

• V Škofji Loki je obvezna predprodaja vozovnic. Ali je možno, da bi kupili več vozovnic hkrati? Ali je predprodaja res obvezna, ko pa v pravilniku Alpetoura piše, da se predprodaja praviloma uvede, ne pa da se mora uvesti in upoštevati?

Več vozovnic hkrati je nemogoče kupiti. Kjer je organizirana predprodaja vozovnic, jih potniki morajo kupiti, ukrep pa je dobronameran in obenem razbremenjuje voznike-samoinkasante, omogoča pravočasen odhod. Dobro pa se zavedamo, da bo merilo kulturnega prevoza le do slednja uveljavitev in uporaba mesečnih vozovnic.

• Kdo odgovarja za nesrečo, če je preveč potnikov?

Za nesrečo odgovarjata voznik in prevoznik.

• Vozniški redov sploh ni ali pa so zastareli? Zakaj v Škofji Loki ni vozniškega reda o prihodu avtobusov? Zakaj v mestnem avtobusu ne odpirajo še druge polovice vstopnih vrat?

V Škofji Loki res ni vozniškega reda o prihodu, za kar bomo poskrbeli. Druga polovica vrat pa se ne odpira zato, da ima voznik lahko večji nadzor, medtem ko se obenem za izstop odprejo »cela« zadnja vrata.

• Kdaj bodo kombinirane vozovnice — Alpetourove in Integralove?

Tedaj, ko se bomo v Sloveniji dogovorili za razširitev cestnega križa in dosledno medsebojno usklajali avtobusne prevoze.

• Zakaj v Loki vozniki ne odprejo vrat pet ali deset minut pred odhodom in potniki prezebajo na postaji? Odnos nekaterih voznikov je skrajno grob in neprimeren, medtem ko bi lahko pohvalili tudi vljudne in uslužne voznike. Kaj pravi Alpetour o vzgoji in vljudnosti na avtobusih, saj se domala več ne zgodi, da bi mlajši odstopali sedeže starejšim? Kontrolorji naj bi nosili vsaj Alpetourov znak, da bi vedeli, da so res tisti, ki nadzorujejo!

Dvomimo, da voznik ne bi pustil potnikov na avtobus. Zavedamo pa se, da včasih vozniki niso vljudni in zato vsako pritožbo sproti preverjanje in probleme ustrezno, tudi disciplinsko, razrešujemo. Res je, da mladi sedežev sploh več ne odstopajo, za kar pa bi naj poskrbela tudi šola s primerno vzgojo. Kontrolorji — pri nas jih je šest — opravljajo nadzor vozovnic, nadzor nad gostoto prometa, porabo goriva, nadzor o tem, kako vozniki upoštevajo posamezne smeri. Vsi slovenski nadzorniki so dobili nove izkaznice, upoštevali pa bomo predlog, da bi nosili ustrezen znak.

• Starši iz Kamenj v Bohinju sami plačujemo mesečne vozovnice za otroške prevoze, a vozniki se včasih prav pri teh prevozih silno neodgovorno obnašajo. Otroci, četudi z mesečnimi vozovnicami, ne sprejemajo v »redne« avtobuse, češ, naj uporabljajo šolski avtobus. V četrtek, 4. novembra, je samoinkasant ob 15. uri napodil otroke iz avtobusa — otroke iz prvih razredov osnovne šole.

Včasih so otroci resnično nedisciplinirani in zdi se nam prav, da se vozijo na šolskih avtobusih, če so že zanje organizirani. Lahko pa se seveda vozijo tudi na »rednih« linijah, saj ni omejitev za mesečne vozovnice.

• Na progi Škofja Loka — Kranj obratno zapeljejo vozniki

šolske otroke včasih tudi postajo naprej, brez pojasnila in otroci prav po nepotrebnem pešočijo!

Vse avtobusne postaje so registrirane in na teh postajah vozniki morajo ustavljati. Če se še kaj podobnega zgodi, se takoj pritožite na vodstvo šole ali na enoto Alpetoura v Škofji Loki, kjer bomo ustrezno ukrepali.

Križi in težave ob magistrali

• Prvi avtobus iz Rateč v Ljubljano v Mojstrani ustavi ob 5.10 in tedaj je nepopisna gneča, posebej pa še vožnja od Radovljice do Kranja. Se obetajo dodatni avtobusi za razbremenitev jutranje konice?

Ta avtobus iz Mojstrane je Integralov. Alpetour za zdaj ne predvideva dodatnih avtobusov. Zavedamo se, da bodo ti problemi rešeni le ob uveljavitvi cestnega križa, ob dogovoru vseh prevoznikov v teh smereh.

• Iz Lesc v Lipnico vozi avtobus ob 5.20, prereditko, pride ali pa tudi ne in na delovno soboto moramo celo peš.

Pripomba bomo ustrezno upoštevali.

• Vozim se iz Trziča na Bled in ob povratku nam v Naklem vedno uide za minuto. Z Bleda pripelje ob 15.30, v Naklo se pripelje ob 16.01, v Trzič pa s postaje že odpelje.

13.000 potnikov na postaji

»Pri Alpetouru smo v tej energetski krizi takoj začeli iskati načine, kako bi z našimi zmogljivostmi pokrili potrebe in poskrbeli za primeren vozovni standard,« pravi Velimir Pešič, vodja TOZD Potniški promet Alpetour Kranj.

»Projekt novih vozniških redov smo predložili izvršnemu svetu in vsem delovnim organizacijam in v teh dneh razpravljamo, kako bi promet potekal kar najbolj nemoteno. Želimo si, da bi imel vsak potnik zagotovljen prostor v avtobusu, ki mu pripada, želimo si, da bi kar najhitreje uvedli čimveč mesečnih vozovnic — tako za delavce kot šole.

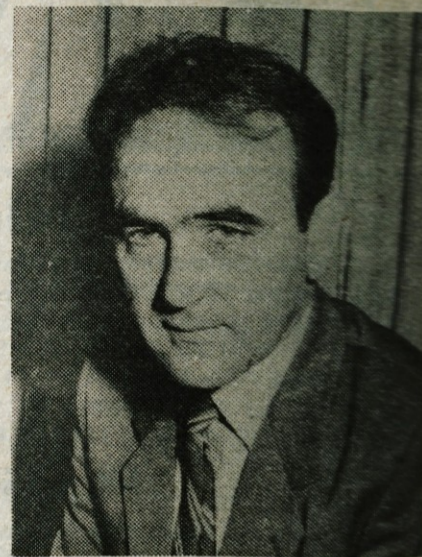
Do zdaj se je, denimo, iz Cerkelj z rednimi mesečnimi vozovnicami vozilo 225 potnikov, zdaj jih je 800. Razumljivo je, da vseh hkrati ne moremo prepeljati, podobno se dogaja v Poljanski in Selški dolini. Pojavlja se vprašanje prevoza dijakov, saj se jih veliko vozi samo na relaciji Kranj — Škofja Loka 200, medtem ko v Ljubljano iz Kranja 400, za kar je treba 8 avtobusov. Prav gotovo se bomo morali domeniti za kombinacijo z železniško postajo in železniškimi prevozi.

Iz Škofje Loke se na delo vozi okoli 900 delavcev. Ustavili smo prodajo mesečnih kart, ker enostavno ne moremo zagotoviti toliko prevozov vse do tedaj, ko bomo preusmerili promet.

Veliki so zastoji zaradi avtobusne postaje, ki je ozko grlo.

Do nedavnega je bilo na postaji v jutranji konici 8.500 potnikov, zdaj jih je 13.000. Tega lokacija ne prenese in razmišljamo o tem, da bi ob konicah začasno zaprli cesto JLA. Verjamemo, da se novi potniki še ne znajdejo in tako prihaja do nesporazumov. Spremembe predvidevamo tudi s »komunalno ceno«.

Ob vsej tej gneči bi morali imeti vsaj še enkrat toliko sprevodnikov, zato želimo, da bi potniki kupovali mesečne vozovnice.

Velimir Pešič, vodja TOZD Potniški promet Kranj

Delovne organizacije natančno ne poznajo vseh razmer in upamo, da se bomo v teh dneh dogovorili. Nevzdržno je, da so avtobusi prepeli pred nedavnim se nam je prenatrpan avtobus dobesedno zlomil.

Vemo, da so pri nas zaposleni, ki ne bi smeli biti vozniki, saj so nevljudni, vendar ob vsaki pritožbi disciplinske ukrepamo. Delo pa ni lahko in zato bi radi, da bi bili tudi potniki strpni.

Zakon in ekonomika poslovanja nas silita, da vozimo po smereh, ki so rentabilne. Pojavljajo se nam problemi nabave novih avtobusov, saj kupimo vsako leto manj. Promet se v zadnjih letih razvijal preveč hitro in šele zdaj se pravzaprav skupaj zavedamo, kakšnega prometa je urejen javni promet.

Večjih sprememb vsaj za ne bo, ne vidimo pa razloga, avtobus pri železniški postaji ustavi, če bi izstopilo več potnikov. Po stari cesti pa pelje avtobus prispe v Kranj ob 6.50 in bi ga uporabljali.

• Zakaj minulo nedeljo ob 16.30, ni ustavil avtobus v strani za Ljubljano, ko je bila postaji precej potnikov? Ne ustavlja ob nedeljah manjših postajališčih?

Ob tej uri je peljal Integral avtobus; prej smo se ravnali po da smo ob nedeljah upoštevali veliko potnikov namenjenih v Bled, kjer so bili obiski. Vsekakor ustreznim sodelovanjem z avtobusnimi prevozniki treba poskrbeti tudi ob nedeljskih konicah.

• Ob 6.15 vozi avtobus iz Kranja za Radovljico, kjer pa ni ustavil ne povezave z Jesenicami. Prepozno, ob 7.10 vozi na Jesenice in debelo uro čakamo v Radovljici. Prej smo vstopali avtobus za Beljak, zdaj zamudimo še tega.

Integral je ukinil avtobus sedmi uri in ta zveza je resnično problematična. Prav gotovo težave rešili z novim vozniškim redom.

NA VAŠA VPRAŠANJA SO ODGOVARJALI: RAJKO BERNARD, vodja delovne enote Alpetoura v Škofji Loki; JANKO KNAFLIČ, vodja delovne enote Alpetoura v Radovljici; FRANC SLATNAR, vodja delovne enote Alpetoura Kranj in FRANC REBEC, pomočnik vodje temeljne organizacije potniškega prometa Alpetoura Kranj.

se iz Kranja v
ni govora, da
na avtobus bodisi
ko peljeta celo dva
ob 13.40 in ne ob
Pod nosom se lahko
tudi ob 15.10 in
talije.

ostajam v Kranju,
črno gledimi mi-
na to, kaj bodo rekli
Dan za dnev ostaj-
v Kranju, dan za
pojem ženi isto
uso me vzeli na
Zdaj ji je že zado-
ni več ne verjame,
je vsak izgovor
tudi ga pes na

stojim? Zapa-
sme psihotravme,
depresija, popada

da je v bližini
avtobusarske po-
gube nekaj zasil-
točič, v katerih
talost in se ote-
travm. Še dobro,
vega morastega in
vzame vsaj
to edino, to zad-
in me pripelje
ognjišče, ki
soče razumeti, da
amisa neuspešno
ve popoldne, če
ekspres zane-

Mesečne vozovnice so rešitev

Precej težav bi lahko rešili, pravijo pri Alpetouru, če bi že v delovnih organizacijah poskrbeli za mesečne vozovnice in jih na takšen ali drugačen način regresirali. Delavcem naj bi razdelili redne mesečne vozovnice in »prestopne« vozovnice tudi zato, da ne bi prihajalo do špekulacij. Tako zdaj nekateri potniki želijo, da bi imeli »direktno« linijo do delovnih organizacij, delovnim organizacijam pa bi »zaračunavali« prestopne vožnje, kar bi zneslo veliko več in bi pri tem še malce zaslužili.

Posebni, poslovni avtobus

Škofjeločane je tudi zanimalo, zakaj so pri Turistični agenciji Alpetoura

uvedli posebni, poslovni avtobus, ki odpelje zjutraj iz Podlubnika in zakaj je vožnja s tem avtobusom dražja?

Pri turistični poslovalnici so dejali: »Poslovni avtobus iz Podlubnika za Ljubljano odpelje zjutraj ob 6.10 in je namenjen tistim, ki začnejo delo v Ljubljani ob 7. uri. Avtobus odhaja iz Ljubljane ob 6.45, popoldne pa ob 13.15 in 16.15, skladno s potrebami delavcev, ki so zaposleni v posameznih delovnih organizacijah.

Avtobus vozi na željo številnih potnikov in zaradi enakih potreb bo začel naslednji teden voziti avtobus tudi z Bleda za Radovljico in Kranj.

Avtobus nima vmesnih postaj, namenjen je potnikom z mesečnimi vozovnicami, cena 50 dinarjev pa je razumljiva, saj bo v njem le toliko potnikov kot je sedežev. Avtobus ima tarifo posebnih voženj. Še vedno pa zbiramo prijave vožnje s tem avtobusom in smo o tem prevozu občane že obvestili.«

PETKOV PORTRET

»Dober dan«, reče Ivan

»Poznam voznika,« nas je opozoril občan, »ki sploh ni nevljuden, siten, vznejevoljen kot čisto govorite in pišete o voznikih avtobusov. Ta voznik odpelje ob pol osmih iz Kranja proti Ljubljani in kadar vstopi v avtobus, se obrne proti nam, potnikom, nas vljudno in z nasmehom pozdravi. Priznam, res redka, a nadvse dobrodošla in prijazna sprememba in prav bi bilo, ko bi ga potniki bolje spoznali.«

Poisкали smo ga. Voznik ki ga imajo potniki radi in ki nanj opozarjajo, je Ivan Zadnikar, doma z Jezerskega. Že deset let vozi z Jezerskega v Kranj in Ljubljano ter nazaj.

»Zjutraj odpeljem z Jezerskega ob 6.20 uri, večinoma delavce, ki se stalno vozijo v Kranj in nimamo problemov. Zdaj je potnikov nekaj več, vendar so se Jezerjani zaradi oddaljenosti na delo že prej vozili večinoma z avtobusi. V jutranjih urah je zdaj nastala gneča v Preddvoru, hujše pa je potem do Ljubljane in nazaj.

S kakšnimi problemi se srečujemo? Opozoril bi na to, da je veliko bolje, če bi se potniki, ki se vozijo iz Kranja do Labor, odločali za lokalne avtobuse. Tako pa se čisto dogaja, da potniki za Ljubljano ne najdejo sedeža.

Res so težave za tiste potnike, ki se vozijo iz Ljubljane v Mavčiče ali druge kraje, saj morajo v Medvodah prestopiti. Vozniku razumljivo ni vseeno, če pelje mimo, saj se zaveda, da prihajajo iz službe in bodo na naslednji avtobus čakali več ur. Če pa je avtobus poln in prepoln, mora sam presoditi, kje je tista meja, do katere potniki še lahko vstopajo. Včasih, ob tej gneči, ne vidiš niti desne strani, kar je lahko hudo nevarno. Tudi v teh primerih bi bilo najbolje, da bi se potniki, ki, denimo, potujejo v mesta okoli Ljubljane, odločali za mestni promet in ne silili na avtobuse medkrajevnih linij.

Zgodi se pač, da polni avtobusi na nekaterih manjših postajah ne ustavljajo. Sam redno ustavim tudi v Sentvidu in oni dan me je potnica kar pošteno ozmerjala, ko sem ji ustavil, češ, že sedem avtobusov je peljalo mimo!»

Ivan Zadnikar se tako kot vozniki iz Rateč srečuje s hudimi zimskimi razmerami, ki pa niso le poledenela ali zasnežena cesta. Na Jezerskem je tudi dvanaest stopinj pod ničlo in nemalokrat vžiga avtomobil ponoči pa redno ob nedeljah, saj drugače z jutranjo vožnjo ne bi bilo nič. Pol ure pred odhodom je treba avtobus vžgati, da je v vozilu toplo, da se šipe odmrznejo. V Kranju na vrtovih že solata raste, šipe Zadnikarjevega avtobusa pa so še pošteno zamrznjene ...

»Za ogrevanje imamo dodatne peči, razen tistih avtobusov, ki imajo vodno gretje. Ogrevanje pa res ni več poceni, saj pozimi porabiš za 250 kilometrov osemnajst litrov nafte – cena vozovnice pa je nespremenjena.«

Janez Zadnikar z veseljem opravlja svoj poklic in je zato tudi priljubljen. Volan vztrajno zavrti tudi ob prav nemogočih razmerah: ko je cesto zasul plaz, je moral preddvorske otroke nujno prepeljati po cesti, ki sploh ni bila več cesta. Zagrizel se je in z vso svojo spretnostjo in vztrajnostjo otroke tudi varno prepeljal.

Tako je to in prav nič lahka ni »šoferska«, če jo opravljaš z veseljem in ljubeznijo do poklica, če jo opravljaš z nasmehom in dobro voljo, s pravilnim odnosom do ljudi, tako, kot zna Ivan Zadnikar z Jezerskega ...

Preglavice mestnega prometa

• Delamo v pozno popoldne in zanima nas, zakaj ne bi vozili mestni avtobusi, vsaj še eden, za Britof-Hrastje; v mestnem prometu vozi na progi Predoslje-

— Stražišče tako pozno, da ga ne moreš »ujet« za Primskovo; avtobusna linija Kranj-Vodice ni primerna, čakamo po 40 minut; lokalca za Hrastje bi se lahko podaljšal do Prebačevega; predlagam avtobusno zvezo 15.15 iz Kranja-Rupa-Breg, zdaj vozi ob 14.15 zadnji; iz Prebačevega v nedeljo dopoldne sploh ne moremo priti v Kranj; iz Predoselj in Mlake naj zjutraj vozi vsaj deset minut prej, saj nimamo potem zveze za Primskovo je povsem neusklajena in je treba prestopiti; kaj je z lokalnim prevozom mimo Gorenjskega sejma in bazena? Zakaj v »komunalni conic« ne pelje čez novi most? Zakaj v »komunalni conic« ne pelje ob 2. uri tudi v obratno smer proti Stražišču?

Za vse lokalne smeri velja, da jih bomo po najboljših možnostih uskladjali z delovnim časom tako in tedaj, kot se bomo sporazumeli s posameznimi delovnimi organizacijami. Poiskali smo rešitve tedaj, ko so delali novi most, a zdaj se seveda predvidevajo spremembe. Res je, da bo treba upoštevati predlog, da bi vozil v »komunalni conic« od Iskre proti Stražišču. Spremembe veljajo tudi za Vodice, v skladu s potrebami pa bomo uredili vso »komunalno cono«. Tudi za Rupo in Breg se bomo dogovorili, da bi vozil lokalni avtobus popoldne. Za Prebačovo pa velja: ob nedeljah vozi avtobus ob 5.52 zjutraj (upoštevati moramo tiste, ki imajo delo tudi ob nedeljah), pozneje pa avtobusa res ni. Ob 11.10 vozi iz Vodice in je na Prebačevem ob 11.30. Avtobus pa smo ukinili, ker ni bilo potnikov. Vozil bo ob 13.27 še naprej, zvečer ob 18.57 iz Prebačevega. Za Primskovo pa je za vse tiste, ki so iz Predoselj in Mlake stalna veza na avtobusni postaji. Tudi s Kokrice je za Primskovo treba prestopiti na avtobusni postaji, žal ne moremo drugače. Strinjamo pa se s predlogom in že načrtujemo, da bi

lokalni avtobus ustavljaj pri Gorenjskem sejmu, kjer bi uredili parkirišče. Vse to bi bilo ugodno tudi za delavce Tekstilindusa. Treba pa je pripomniti, da se avtobusnih zvez ne da kar tako na hitro podaljšati, saj vam lahko pokažemo delovne naloge za posamezne voznike: vsi so strogo »podvrženi« voznemu redu in morajo voziti kar najbolj racionalno.

Konice v Cerkljah

• Avtobus iz Suhe v Kranj vozi ob 5.30, v Gorenjah pa ne počaka, težave so tudi z drugim avtobusom.

Iz Primskovega odpelje pogodbeni Iskrin avtobus ob 5.35 in ne more pripeljati v Gorenje. Avtobus vozi iz Suhe ob 5. uri v Kranj na pol zaseden in se vrača. Vse to bomo upoštevali ob novem voznem redu.

• Iz Cerkelj v Kranj peljeta dva avtobusa ob 6.10; predlagamo, da bi vozili v presledkih do sedme ure; vozimo se ob peti uri iz Grada, zdaj bi morali ob 6.10 v Cerklje na avtobusno postajo; zakaj ne počaka v Dvorjah; za Grad in Dvorje ni primerne zveze v jutranji konici; zakaj ni več avtobusov iz Cerkelj; Zgornji Brnik je slabo povezan s Kranjem – delavski pride ob 5. uri, popoldne se vozijo potniki iz Cerkelj – voznik kontra Brničanom Cerkljane »not« nalaga; morali bi uvesti novo progo Cerklje-Zgornji Brnik-Sava – Iskra 2 in obratno iz Zgornjega Brnika naj bi imeli vsaj en avtobus zjutraj s primernim časom odhoda.

Spoštovati moramo vozni red, ki velja zdaj. Ukinili bomo avtobus, ki pelje ob 5.30 iz Cerkelj, na tem področju vozi v jutranjih urah sedem avtobusov. Vozijo v jutranjih urah in pridejo pravočasno v Kranj, tako, da so možne nadaljnje zveze. V Dvorjah ne more čakati ali peljati po željah, ker imamo progo registrirano; ob 5. uri pelje iz Zgornjega Brnika in na tem področju ne moremo uvesti novih avtobusov. Na Spodnjem Brniku se sreča z avtobusom iz Most; prav gotovo pa voznik ne more vplivati na to, da vstopajo Cerkljani; proga bo še naprej potekala kot do zdaj in tu resnično za zdaj kaj bistvenega ne moremo spremeniti, vsekakor pa bomo o vseh predlogih razmislili.

Zakaj na Trato ne vozijo avtobusi

• Vozim se v Ljubljano, iz Mavčič in moram prestopi v Zbiljah. Še huje je ob povratku, ko se vozim iz Medvod, saj sem pred dnevi čakal avtobus tja do 19. ure. Želim, da objavijo, da avtobus ne vozi in zanima me, zakaj po naši cesti ni avtobusa direktno za Ljubljano?

Iz Mavčič se vozim na Primskovo in po novem delovnem času linije nikakor niso usklajene, saj pridem znatno prej v službo ali zamujam. Avtobusa popoldne sploh nimam, obenem pa predlagam, da bi »lokalca« od Brega do Podrečja »potegnili«.

Vsekakor bomo razmislili o predlogu, vendar za zdaj mislimo, da na tej progi ni toliko potnikov, da bi uvedli direktno avtobus. Rekli smo že, da se »lokalca« kar tako potegniti ne da, pripravljamo pa se, da se bomo skupaj z delovnimi organizacijami pogovorili tudi o teh smereh in po potrebi ustrezno ukrepali.

• Od 6. ure zjutraj do 7.30 je na avtobusni postaji Kranj za Ljubljano takšna gneča, da si ne moreš predstavljati. Ko se po novem delovnem času vozimo iz Ljubljane, čakamo po uro in več in menimo, da bi za vse tiste, ki se vozijo iz Ljubljane, uvedli dodatne avtobuse, vsaj dva bi morala voziti od Kranja do Ljubljane in nazaj. Neurejen je tudi lokalni promet za Britof.

Iz Ljubljane že vozijo »dodatni« avtobusi ob: 13.55, 14.30, 15.30, poleg rednih. Če bi vozila nova dva, ne bi bilo kaj bolje, saj se šele po uri in pol »obrneta«. Več kot to ne moremo trenutno storiti, za lokalni promet v Britof pa anketa pravi, da je urejen.

• Zakaj ne vozi avtobus Voklo-Smednik-Ljubljana prej kot ob 16. uri?

Z novimi spremembami že vozi ob 15.20.

• Zakaj ne počaka avtobus iz Kranja v Škofjo Loko na zvezo v dolino?

Praksa je takšna, da počaka, razen, če zamuda ni prevelika, ker se mora takoj »obrtni« in peljati nazaj.

• Strašanska je zmeda zjutraj za prevoz na Trato, saj moramo v Loku prestopiti. Enako je popoldne. Delavci izstopajo že v Virmašah in po vseh bližnjicah

tečejo na delo, saj je nekaj delovnih organizacij, ki so uvedle disciplinski dodatek, če delavci le minuto zamudijo – znaša 500 dinarjev. Kakšne so zveze z železniško postajo?

Vsekakor bomo v kratkem tu morali vsakršne probleme reševati skupaj z delovnimi organizacijami in ustrezno ukrepati. Res je treba prestopati v Loku za Trato; redno pa so prevozi na železniško postajo in obratno, usklajeno z železniškim voznim redom.

Tako. Odgovori so tu in vemo, da marsikomu niso všeč. Počakati bo treba nekaj tednov, da tudi pri Alpetouru zajamejo sapo in poskrbijo, da se vsaj omilijo najbolj pereče in boleče konice. Vsem ne bodo mogli ustreči, veliko in kar največ pa je odvisno od vaših delovnih organizacij in od medsebojnih dogovorov z našim največjim prevoznikom.

Pri Alpetouru so ne nazadnje obljubili, da bodo čez nekaj tednov povedali, kaj so ukrenili; obljubili, da bodo kar najbolj upoštevali sprejemljive predloge in če smo skupaj rešili vsaj nekaj problemov, ki vas žulijo, potem sm namen dosegli.

Pa srečno in kar najbolj kulturno vožnjo – na dveh ali vsaj na eni lastni nogi!

Darinka Sedej
Foto: Franc Perdan

Naši športniki

Franc Langerholc:

škofjeloški alpinizem v vzponu

Škofja Loka – Prvi poskusi ustanovitve alpinističnega odseka v Škofji Loki segajo v povojna leta, ko so v več krajih po Sloveniji snovali takšne organizacije. Zaradi prevelikih hotenih prizadevanj niso rodila načrtovanih sadov, vendar so se škofjeloški fantje in dekleta še naprej ukvarjali z alpinizmom. Povečini so plezali samostojno ali delovali pri alpinističnih odsekih v drugih krajih, predvsem Kranju in Ljubljani. Pred šestimi leti pa se je skupina osem alpinistov skupaj s takratnim predsednikom škofjeloškega planinskega društva Milošem Mrakom odločila, da bo v Škofji Loki ustanovila sekcijo kranjskega alpinističnega odseka.

Eden od alpinistov v tej skupini je bil Franc Langerholc, ki se prvih dni organiziranega delovanja tako spominja: »Začetno organiziranje je za vsakogar težavno; za nas je bilo še toliko bolj, ker nismo imeli niti skupne opreme niti plezalnega vrta in prostora za shajanje. Na sestankih smo se sprva zbirali po gostinjah, pozneje pa v gimnazijski kleti. V plezanju smo se urili kar v skalah ob poti na Lubnik, na Kobili, jim pravimo. Vsa plezalna oprema je bila, seveda, osebna.«

Ob pomoči planinskega društva so alpinisti nakupili osnovno opremo, predvsem vrvi, kline in vponke. Povečalo se je tudi število članstva in že po dobri polovici leta je alpinistična sekcija prerasla v samostojni odsek. Ko so trije alpinisti opravili instruktorske izpite, so sami začeli z načrtno vzgojo kadrov v vsakoletni alpinistični šoli. To so bili odločilni koraki za poznejši vzpon škofjeloškega alpinizma.

»Od ustanovitve odseka dalje,« pojasnjuje Franc, »se je alpinističnih tečajev udeležilo prek 50 mladih, od katerih jih je 26 opravilo pripravniške izpite, med

njimi 9 deklet. Od skupno 15 alpinistov nas je 11 aktivnih. Ob nenehni skrbi za alpinistično izpopolnjevanje, vzgoji planincev in drugih, sodelovanju v gorski reševalni službi, povezovanju z drugimi alpinističnimi odseki, udeležbi v prostovoljnem delu pri planinskih kočah in morda še kateri nalogi je naš osnovni cilj vsekakor plezanje v gorah.«

Škofjeloški alpinisti vsako pomlad obiščejo plezalni tabor v Paklenici, poleti pa nabirajo vzpone doma v Kamniških Alpah in Julijih ter v tujini v Dolomitih, Centralnih Alpah in drugod. Najpomembnejše vzpone so doslej opravili v švicarskem Matterhornu, francoskem gorovju okrog Mt. Blanca in ameriških Josemitih. Letos je 5 članov odseka skupaj z dvema tržiškima alpinistoma organiziralo v počastitev 75. obletnice PD Škofja Loka odpravo v Ande. Tam so ob vzponu na 6394 metrov visoki Newado Huandoy ponovili ameriško smer, ob sestopu pa opravili prvenstveno smer; novo smer, Slovensko, so izbrali ob vzponu na okrog 5800 metrov visoki Newado Paron; več preplezanih smeri so ponovili v stenah okoliških gora.

»Kvalitetni vzponi,« naglašja ob koncu naš sogovornik, »so glavno vodilo tudi v našem bodočem delovanju. Doselej smo uspešno preplezali prenekatero oviro na smereh vzpona našega odseka; prostor za hranjenje opreme in shajanje imamo sedaj v sobi Puštalskega gradu, v plezanju pa se urimo na vadišču škofjeloške vojašnice. Če bomo lahko za alpinizem zbudili nekoliko več razumevanja v celotnem našem okoližju in od njega dobivali pomoč ne zgolj v besedah, bomo zagotovo osvojili še tako zahtevne cilje.«

Besedilo in slika: Stojan Saje

Šport ob koncu tedna

KARATE – V nedeljo, 14. novembra, bo v telovadnici osnovne šole Franceta Prešerna v Kranju slovensko prvenstvo v karateju v športni borbi za mlajše mladinke in mladince od 16 do 18 let. Pričetek tekmovanja bo ob deseti uri. Nastopili bodo najboljši karateisti iz osmih slovenskih regij. Gorenjsko bodo na prvenstvu zastopali mladinci Dragan Drobnjak, Mitja Dujovič (oba Karate klub Kranj), Simeon Jovanov (Gumar Kranj) in mladinke Metoda Podpečan (Karate klub Kranj) in Damjana Jerala (Gumar Kranj). Prvenstvo je tokrat prvič na Gorenjskem. Priveditelj Karate klub Kranj bo skupaj s škofjeloškimi karateisti prikazal tehniko karateja in obrazložil pravila. Gorenjski mladinci so na letošnjem republičnem prvenstvu že dosegli odlične rezultate. Mitja Dujovič je osvojil tretje mesto v polsrednji kategoriji, medtem ko je bil Dragan Drobnjak v srednjem razredu peti do osmi.

ODBOJKA – V minulem kolu so med gorenjskimi ligami zmagale edino Gorjanke. V derbiju I. B zvezne lige so bili Blejci le v prvem nizu enakovredni ekipi iz Slavonskega Broda, v nadaljevanju pa so domačini na igrišču prevladovali. V petem kolu gostijo jutri na Bledu petouvrščeno ekipo Metalca iz Siska. Blejke bodo po porazu s Koproj skušale jutri priti do prve zmage v letošnjem prvenstvu na domačem parketu. Republiški ligasi Bled (mladi) in Zelezar pri moških ter dekleta iz Gorij igrajo v letošnjem ligaškem tekmovanju v zelo spremenljivi formi. Morebitni jutrišnji porazi bi jih potisnili prav na dno razpredelnice. **Sporod jutrišnjih tekem:** Bled – telovadnica osnovne šole: Bled (mladi); Izola (ob 14. uri), Bled: Mislinja (ob 16. uri), Bled: Metalac (ob 18. uri); Lesce – telovadnica osnovne šole: Gorje: Kočevje (ob 18. uri); Zabreznica – telovadnica osnovne šole: Zelezar: Črnuče (ob 18. uri).

ROKOMET – Do konca jesenskega dela prvenstva v I. B zvezni ligi so preostala še tri kola, v republiških ligah pa bodo tle dni odigrali zadnje kolo. Rokometašice Alpleša so na gostovanju v Temerinu dokazale, da sodijo v vrh prvenstvene tabele. Povsem zasluženo so po boljši igri premagale ekipo Uglada. V devetem kolu se bodo jutri ob 17. uri pomerile v športni dvorani Poden v Škofji Loki z zadnjevrščeno ekipo Crvenke, ki ji v dosedanjih srečanjih še ni uspelo zmagati. Ze danes ob 19. uri pa bo v isti dvorani preloženo prvenstveno srečanje osmega kola med Alplesom in Potisjem iz Ade. Rokometašice iz Zelezar bodo odigrale dve prvenstveni tekmi v razmiku 22 ur. V drugi zvezni moški ligi gostujejo igralci Jelovice v Varaždinu, v enakem ženskem tekmovanju pa rokmetiške Predvdora v Novem mestu. V republiški ligi bo jutri na sporedu zadnje kolo. Ekipa tržiškega Peka bo v nedeljo ob 10. uri igrala na igrišču v Bistrici z rokometiški iz Velike Nedelje. V ženski republiški ligi gorenjska predstavnik igra doma. Rokometašice iz Dupelj gostijo v nedeljo (pričetek tekme ob 10. uri) ekipo Itasa iz Kočevja, ki pred zadnjim jesenskim kolom vodi na razpredelnici. Tržičanke bodo igrale s tretjevrščeno ekipo Iskre. Tekma Peko: Iskra se bo pričela v nedeljo ob 11. uri na igrišču v Bistrici. Zadnje kolo bodo ob koncu tedna odigrale tudi ekipe v drugi republiški ligi. Jutri ob 15. uri bo srečanje Zabrnica: Novo mesto in v nedeljo ob 9.45 tekma Predvdor: Semič. Rokometaši v občinski ligi bodo do konca odigrali še dve kolu. V predzadnjem kolu bodo na sporedu srečanja: Sava (veterani): Duplje, Britof: Gumar in Veterani: Peko (veterani) (tekme bodo danes ob 15.30), Sava: Besnica in Krvavec: Storič (v nedeljo ob 10. uri).

REKREACIJA – Športno društvo Krvavec iz Cerkelj pričenja danes ob 17. uri z rekreacijo Na teku se dobimo. Zbor vseh ljubiteljev rekreacije je pred osnovno šolo, kjer se bodo dogovorili o nadaljnji vadbi dvakrat tedensko. Akcija Na teku se dobimo bo vodil Lado Ruper.

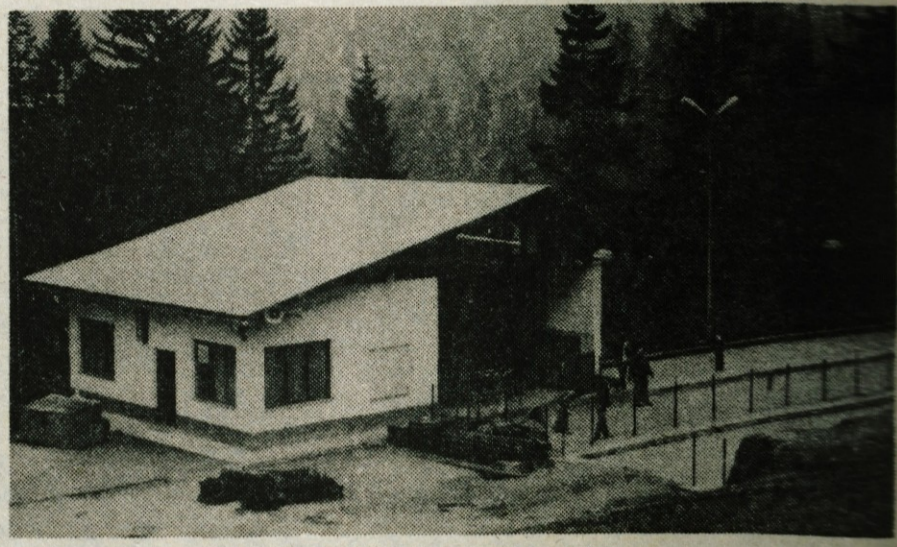
Blejska Dobrava – Pred nedavnim je imela četa tabornikov na Blejski Dobravi, ki so jo poimenovali po znanem borcu Janju Reklju-Spiku, ustanovni zbor. Spik se je že pred vojno in vse do smrti med narodnoosvobodilno borbo veliko ukvarjal z mladimi, zato je odločitev za poimenovanje čete dvorakških tabornikov prav po njem utemeljena.

Zamisel o ustanovitvi čete sega dobri dve leti nazaj, ko so taborniki z Blejske Dobrave delovali kot odred Šumečji slap v Četi jeklarjev z Jesenic. Mladih za delo na tem področju ne manjka, dovolj imajo primernih terenov za učenje, le nekaj navdušenih začetnikov pri organiziranju dejavnosti so potrebovali. Ko so letos našli tudi te, so s skromnimi sredstvi preuredili pastirsko kočjo na Kleku, da je postala taborniški dom. V njem so avgusta organizirali tabor in več učnih ur, k delu v taborniški organizaciji pa so privabili okrog 150 mladincev in drugih krajanov. Četo so uradno potrdili z ustanovnim zborom.

Zbora se je poleg domačih tabornikov udeležil vodja Čete jeklarjev z Jesenic, ki je skupno z družbenopolitičnimi delavci iz krajevne skupnosti podprl prizadevanja dobrih tabornikov za osamosvojitve. Obenem so gostje obljubili tabornikom vsestransko pomoč; zataknilo se je le pri finančni pomoči. Taborniki so seveda glede na splošno potrebo po varčevanju zadovoljni z majhnimi prispevi, večino denarja pa bodo zbrali s prostovoljnimi delom.

Na zboru so izvolili člane predsedstva čete, njeno nadzorno komisijo in vodje posameznih skupin tabornikov. Sprejeli so tudi načrt dela za prihodnje leto. Z njim so predvideli osem izletov in organizacijskih pohodov, smučarsko tekmovanje in redne učne ure dvakrat v tednu.

Prejšnji konec tedna so si krvavška smučišča ogledali člani izvršnega odbora interesne skupnosti rekreacijsko turističnega centra (RTC) Krvavec. Presenečeni so bili nad enoletnim napredkom in dobro pripravljenostjo prog. Pri tem so delavcem RTC pomagali vojniki, pripadniki teritorialne obrambe, gimnazijci in člani smučarskih društev. Predstavniki delovne organizacije RTC Krvavec so člane odbora seznanili tudi s težavami pred pričetkom smučarske sezone; s tem, da bodo s tremi teptalci le stežka pripravljali prek 90 hektarov smučišč. Odbor je sprejel sklep, da je treba Krvavcu še v tej zimi priskrbeti dva sodobna teptalna stroja. — Foto: C. Z.

Stavba na Kresu, kjer je strojnica in okrepčevalnica

Igrišča, da malo takih

Koroška Bela – Zdaj, ko postaja energetska kriza dokaj huda in ko se »držimo« bolj doma, postajajo domača športna in rekreacijska središča hudo dobrodošla. V vseh tistih krajevni skupnostih, kjer so s prostovoljnimi delom ali celo samopriskrbovkom poskrbeli tudi za izgradnjo športnih objektov, so danes lahko še kako veseli.

Na Koroški Beli, na Kresu, imajo danes zavirljiv športni center, ki ga slehemi dan obišče veliko krajanov in okoličanov; tenis igrišče, prostor za lokostrelce, balnišče, žičnico, otroška igrala ter stavbo, v kateri sta strojnica in okrepčevalnica.

Jože Zidar

»Športno-rekreacijski center na Kresu smo zgradili izključno s prostovoljnimi delom krajanov, ob pomoči Zelezarne in nekaterih drugih delovnih organizacij,« pravi skromno Jože Zidar, ki ga poznamo po odličnih smučarskih uspehih v letih od 1950 do 1960. Tedaj je bil kot skakalec redno član državne reprezentance, med prvimi štiri jugoslovanskimi reprezentanti, v družbi z Janezom Poldo, Klančnikom, Finžgarjem, Rogljem, Langusom.

Jože Zidar, ki se kot številni vrhunski športniki ob koncu športnega tekmovanja udeleževanja nikakor ne more sprijazniti s tem, da ne bi nadalje delal v športu, na takšen ali na drugačen način, se je leta 1962 intenzivno zavzel za izgradnjo Kresa. Tako je pač, da tisti vrhunski športniki, ki so bili individual-

Odred prerasel v četo tabornikov

Razen tega bodo sodelovali z mladinci, borci in drugimi iz domačega kraja pri organiziranju praznovanja in drugih dejavnosti. Največji načrt tabornikov pa je privabljanje čim večjega števila mladih v njihovo četo.

Strelesko tekmovanje za pokal bratstva in edinstva
Streleska družina BRATSTVO in EDINSTVO Kranj je organiziralo tradicionalno strelesko tekmovanje s serijsko značajno puško za prehodni pokal BRATSTVA in EDINSTVA Kranj na strelišču občinske streleske zveze Kranj. Le tega se je udeležilo osem štiričlanskih mešanč ekip, ali 40 strelcev.

Ekipno je bil vrstni red naslednji: 1. mesto in prehodni pokal je osvojila SS (streleska sekcija) Tone Nadižar Čirče s 1314 krogi od 1500 možnih, 2. mesto je pripadlo organizatorju SD BRATSTVO in Edinstvo I. ekipi s 1291 krogi, 3. SD Franc MRAK Predoslje 1274 krogi, 4. Streleska sekcija ISKRA Kranj 1256 krogi, 5. SD KOZJANSKI ODRED iz Korje pri Celju 1245 kr., 6. SD Darko MARUŠIČ Izola 1203 kr., 7. II. ekipa SD Bratstva in edinstva Kranj 1192 kr. in 8. Streleska sekcija Stane KOVAČIČ Primskovo s 1094 krogi.

Posamično pa je prvo mesto zasedel BALOH Zoran iz Izole z 276 krogi od 300 možnih, 2. FRELJH Jure ISKRA Kranj 275, 3. ROZMAN Rajko ISKRA 274, 4. SMRTNIK Darinka SD BRATSTVO in Ed. Kranj 272, 5. LOVRENČIČ STVO in Ed. Kranj 267, 6. LIPAR HELENA SD Vera SD BE 267, 6. LIPAR HELENA SD Vera SD BE 267, 7. SITAR ZORAN SD F. MRAK BE 266, 7. SITAR ZORAN SD F. MRAK Predoslje 266, 8. RETELJ BOGOMIR Predoslje 266, 8. RETELJ BOGOMIR Streleska sekcija Tone NADIŽAR Čirče 265, 9. FRELJH Vinko ISKRA 265, 10. ZUPANČIČ Valentin T. NADIŽAR Čirče 264, 11. BAUMAN Jelka T. NADIŽAR Čirče 264, 12. KUNST Mirko SD ZAR Čirče 264, 13. SITAR Kozjanski odred Kozje 264, 13. SITAR Jože SD F. MRAK Predoslje 263, 14. LIPOVSEK Bojan T. NADIŽAR Čirče 262, 15. LUKANČIČ Ciril SD F. MRAK Predoslje 262 kr. itd.

Tekmovanje je bilo odlično pripravljeno in organizirano.

sti, nosijo v sebi strog red in disciplino, ogromno energije, ki jo morajo uporabiti. Zelja po nadaljnjem športnem delu je tudi Joža Zidarja spodbujala, da je leta in leta skrbel za Kres in lahko rečemo, da je belski Kres njegovo in izključno njegovo delo.

Sam se, v svoji športni skromnosti s tem ne strinja in nenehno poudarja, da je bilo veliko ljudi, ki so popolnoma brezplačno sodelovali. Tako so zbirali staro železo za nakup vlačnice; denar so prispevale od Tehničnega biroja, Zelezarne, Gradbinca tudi druge delovne organizacije; krajevna skupnost, v okviru katere deluje gradbeni odbor za izgradnjo Kresa, je prislokovalo vedno na pomoč; načrte za tenis igrišča je zastoj narisal inženir Jože Zidar; prav tako je brezplačno prinesel načrt za strojnico in stavbo Slavko Eniko; da ne govorimo o sindikalnih delavcih Zelezarne, od Mlinarica do Ščerbča, ki sta se zavedala pomena delavske rekreacije in spodbujala izgradnjo vse od začetka.

In kolikšnega pomena je ta, delavska rekreacija, lahko povedo vsi tisti, ki se zbirajo na športnih igriščih Kresa. Zanimivo in prav poučno pa je, da se zbirajo veliko mladih, ki so prej posedali po vasi in niso vedeli kaj početi.

»Prav v tem,« pravi Jože Zidar, »prav zaradi mladih, ki se zbirajo na Kresu sem najbolj vesel. Prav v tem, da je videti vedno več mladih od blizu in daleč, smo dosegli največji, vzgojni napredek.«

Vsako leto so na igriščih številna tekmovanja, tako zimsko tekmovanje v smučanju za vse kategorije, teniška tekmovanja, balinarska streška. Športna društva in klubi sodelujejo tudi z zamejci Avstriji in Italijani in se na Kresu radi srečujejo. Lokostrelci že kar uspešno potegujejo loke in zdaj jih je že osemnajst, ki trenirajo na odličnem strelišču, ustrezno zavarovanem in funkcionalnem ki ga pohvalijo tudi tuji, priznani lokostrelci.

Na Kresu ostaja še delo: tako bodo postavili še nekaj igral za otroke in igrišče izpopolnili. Ze zdaj, pozimi in poleti, pa ostaja center na Kresu priljubljeno zbirališče mladih in starih – nemalo pa povsem po zaslugi Jožeta Zidarja, ki je svojim neumornim športnim zagonom na krajanom odlična igrišča za šport in rekreacijo.

D. Sedež

Dostop do smučišč

Ozko grlo Krvavca

Zaenkrat je na Krvavcu dovolj žičnic. Ozki grli sta dostop na smučišče in skromne prenočitvene zmogljivosti. Nadaljnji razvoj se navezuje na gradnjo ceste do Jezerc, sedmih novih vlečnic, gostinskih prostorov in ležišč pod vznožjem Krvavca ter na žičnico povezavo z Veliko planino. Ti načrti so v sedanjih gospodarskih razmerah bolj podobni željam kot resničnosti prihodnjega desetletja.

Krvavec – Dvosedežnica na Zvoh, postavljena februarja letos, je dopolnila razvejano mrežo žičnicnih naprav na Krvavcu in se pridružila šestim vlečnicam, enosedežnici in trem dvosedežnicam. Žičnic je zaenkrat dovolj in tudi sedanjih 90 hektarov urejenih smučišč nima smisla razširjati, dokler na Krvavcu ne bo mogoč dostop po cesti. Ozko grlo je postala kabinska žičnica, ki lahko prepelje vsako uro na smučišče le devetsto smučarjev. Temu se pridružuje še skromne prenočitvene zmogljivosti Krvavca. Vsega skupaj je v domu in brunarici 220 ležišč. Na vrhuncu smučarske sezone, pravijo v delovni organizaciji RTC Krvavec, bi prodali tudi tri tisoč postelj. V času, ko se bodo občani zaradi varčevanja z gorivom odločali za večdnevno smuko, bi bila to velika prednost za vsako smučarsko središče, tudi za krvavško.

Načrt nadaljnega razvoja Krvavca je zaenkrat le zbir želja. Stvarne podlage mu ne more dati niti delovna organizacija RTC Krvavec niti interesna skupnost tega zimskega rekreacijsko-turističnega centra. Ta je letos računala, da bo zbrala prek 10 milijonov dinarjev. Toda poznajo se zaostrene razmere gospodarjenja. Delovne organizacije in skupnosti, združene v interesni skupnosti, so prispevale za ureditev krvavških smučišč in za nadaljnji razvoj mnogo manj – le dobro polovico predvidenega denarja.

Prvi denar bo vsekakor veljal gradnji ceste iz Grada prek Ambroža do Jezerc, kjer naj bi bilo parkirišče in sprejemno središče z restavracijo, trgovino in prostorom za popravilo smuči. Podobnega naj bi pozneje zgradili na Gospincu. Ko bo cesta urejena, bodo zopet prišle na vrsto žičnice in smučišča. Načrtujejo sedem žičnicnih naprav na pobočjih Jezerc, Krške planine, proti Brezovškemu grabnu in iz Krškega dola proti Korošici. Te naprave bodo zametek bodoče žičnične povezave s sosednjo Veliko planino. Nadaljnji razvoj je povezan tudi z izgradnjo gostinskega objekta s prenočišči pod vznožjem Krvavca.

Sedanje gospodarske razmere vsekakor ne dopuščajo Krvavcu, da bi se razvijal po sprejetem načrtu. Preostane spomin na zamujeno priložnost, da rekreacijsko-

turističnega središča nismo hitreje gradili v preteklosti. S tem bi mnoge smučarje v zimski sezoni zadržali doma in ne bi odnašali denar v avstrijska, italijanska in francoska smučišča. Letos se to zaradi uvedbe pologa pri prehodu prek meje ne bo ponovilo. Prav v tem in zavoljo bližine Kranja in Ljubljane je upanje žičničarjev, da bo letošnji obisk Krvavca enak lanskoletnemu in v letih poprej.

C. Zaplotnik

Prejšnji konec tedna so si krvavška smučišča ogledali člani izvršnega odbora interesne skupnosti rekreacijsko turističnega centra (RTC) Krvavec. Presenečeni so bili nad enoletnim napredkom in dobro pripravljenostjo prog. Pri tem so delavcem RTC pomagali vojniki, pripadniki teritorialne obrambe, gimnazijci in člani smučarskih društev. Predstavniki delovne organizacije RTC Krvavec so člane odbora seznanili tudi s težavami pred pričetkom smučarske sezone; s tem, da bodo s tremi teptalci le stežka pripravljali prek 90 hektarov smučišč. Odbor je sprejel sklep, da je treba Krvavcu še v tej zimi priskrbeti dva sodobna teptalna stroja. — Foto: C. Z.

TELEVIZIJSKI SPORED

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

steklo, porcelan

kovinotehna

SOBOTA, 13. 11.

8.00 Poročila - 8.05 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 8.15 ZBIS - Vida Jeraj: Bajke med rožami - 9.30 Ciciban dober dan: Darilo za Tino - 9.40 Prvi cvetovi, otroška nadaljevanka TV Skopje - 9.10 Samo Katka, poljska otroška nadaljevanka - 9.40 Pustolovščina, otroška serija TV Beograd - 10.10 Povezave, angleška poljudno-znanstvena serija - 11.00 Pozdravljena Makedonija - 11.15 Včeraj... za jutri: Letni obračun, dok. serija - 11.45 Ljudje in zemlja - ponovitev - 12.45 Poročila (do 12.50) - 17.10 Poročila - 17.15 Beg za doma, češkoslovaški mladinski film - 18.45 Naš kraj: Cezenjci - 19.00 Zlata ptica - J. Ribičič: Miškolin - Učiteljeva nesreča - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 TV križanka - 21.30 Veliki flamarion, ameriški film - 22.45 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

14.45 Test - 15.00 Boks za zlati kong, prenos - 17.45 Kapelski kresovi, ponovitev TV nadaljevanke - 19.00 Ljudska ustvarjalnost - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Glasbeni oder, zabavno-glasbena oddaja - 20.30 Poezija: Petar P. Boškovski - 21.00 Poročila - 21.05 Feljton - 21.35 Sportna sobota - 21.55 Iz klasičnega vrta: Marko Ruždjak

TV Zagreb I. program

10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: TV koledar, Vreme, Književnost in NOB, Romanika proti klasicizmu, Po dolini Savinje - ca. 12.00 Prenos zaključne seje 9. kongresa ZSJ - 14.45 Poročila - 14.50 TV koledar - 15.00 Boks za zlati kong, prenos - 17.45 Iz sporeda TV... - 18.15 Mali koncert - 18.30 Srčno vaši, dok. serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Srečanje v temi, ameriški film - 21.45 TV dnevnik - 22.05 V soboto zvečer: Most generacij - Opomba: Pribl. 12.00 9. kongres ZSJ

NEDELJA, 14. 11.

8.35 Poročila - 8.40 Živ žav, otroška matineja - 9.25 Clovekova glasba: Na razpotju - 10.20 W. Atteway: Skag, ameriška nadaljevanka - 11.10 TV kažipot - 11.30 Domači ansambli: Ansambel Maksa Kumra - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 14.45 Pepe Linhart, švicarska zabavno-glasbena oddaja - 15.40 Poročila - 15.45 Vozovnica v eno smer: Otroci, dokumentarna serija - 16.30 Umor po pogodbi, ameriški film - 17.50 Sportna poročila - 18.05 V. Rančić - T. Haverič: Sled, drama TV Sarajevo - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.23 TV in radio nočoj - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 H. Umar - U. Kovačević - A. Jevdjevič: Kože, nadaljevanka TV Sarajevo - 21.15 Sportni pregled - 21.30 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Olimpijska kronika - 18.00 Glasbeno popoldne - Mednarodno srečanje glasbenih akademij v Rovinju - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Življenje na zemlji, dokumentarna serija - 20.55 Poročila - 21.05 Lov za zakladom: Maroko, francoska zabavna oddaja

PONEDELJEK, 15. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Kultura pisanja in govora,

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

gospodinjiski aparati

kovinotehna

Sodobna afrška književnost, Odmor, Pesmi in zgodbe za vas, Poročila, Utrdbe, trdnjave in zidovi - 10.35 TV v šoli: Ribišstvo, Risanka, Mehika, Mali program, Risanka, Ne vprašajte mene, Zadnje minute - 16.55 Poročila - 17.00 Povezave, poljudnoznanstvena serija - 17.50 Kruh skozi stoletja: Zrno do zrna - po-

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

instalacijski material

kovinotehna

gača - 18.25 Obzornik - 18.45 Mladi upi, mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Maja Volk: Povsod tujec, drama TV Beograd - 21.35 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno, otroška serija TV Skopje - 18.00 Narodne pravljice - 18.15 Ljudje pripovedujejo: Aleksa in sinovi - 18.45 L. van Beethoven: Sonata v mesečini balet (samo za LJ 2) - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.45 Zagrebska panorama - 21.05 Dober večer, ponovitev zabavno-glasbene oddaje

TV Zagreb I. program:

17.30 Videostrani - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno - 18.00 Narodne pravljice - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Bjelovar - 18.45 Mladi upi - 19.30 TV dnevnik - 20.00 I. Mrak: Blagor premaganec, drama TV Ljubljana - 21.15 Svet danes: Kako se borijo v Salvadorju, zunanje-politična oddaja - 21.45 TV dnevnik

TOREK, 16. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Zanjio nihče ne skrbi, Baranja, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Najlepši klasični miti: Hektorjeva smrt - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Ri-

sanka, Epske narodne pesmi, Duško Trifunović, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute (do 12.05) - 15.50 Šolska TV: Sportna gimnastika II., Življenje na mehkem dnu, Nabiralništvo, O katodnem osciloskopu - 17.10 Poročila - 17.15 Mišje prigode, poljska otroška serija - 17.25 Glasba narodov: Mehika - 17.55 Pisani svet: Kako napišeš pesmico... - 18.25 Podravske obzornik - 18.40 Čas, ki živi: Pionirski odred - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj -

19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Aktualno - 21.05 A. Döblin: Berlin - Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevanka - 22.05 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Pustolovščina, otroška serija - 18.15 Odrpta knjiga - 18.45 Rock biografija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Folk parada - 20.45 Spomeniki revolucije: Zgodba o taboriščniku Savi Pejanoviću - 21.35 Zagrebska panorama

TV Zagreb I. program:

13.55 Plovdiv: Nogomet Belgarija: Jugoslavija - 17.30 Videostrani - 17.40 Poročila - 17.45 Pustolovščina - 18.15

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

akustika

kovinotehna

TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Rock biografija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Teme in dileme, notranje-politična oddaja - 20.50 Berlin - Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevanka - 21.50 TV dnevnik

SREDA, 17. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Rišemo hribe in planine, Japonska, Odmor, Postal bom pionir, Poročila, Odrpa iz pred hšnih vrat - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Kocka, kockica, Slike iz življenja, Risanka, Zdrav duh v zdavem telesu, Zadnje minute (do 12.05) - 17.00 Poročila - 17.05 Ciciban, dober dan: Mavec - 17.25 Sofija: Nogomet Belgarija: Jugoslavija, prenos

KINO

KRANJ CENTER

12. novembra angl. barv. film MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJA ob 16., 18. in 20. uri
13. november angl. barv. film MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 16., 18. in 20. uri, premiera ital. barv. film ZENA NA POČITNICAH, LJUBICA V MESTU ob 22. uri
14. novembra franc. barv. risani film SKRIVNOSTNI TOM IN BRATJE DALTON ob 10. uri, angl. barv. film MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJA ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. pust. filma BRONCO BILLY ob 21. uri
15. in 16. novembra ital. barv. erot. komedija ZENA NA POČITNICAH, LJUBICA V MESTU ob 16., 18. in 20. uri
17. in 18. novembra amer. barv. akcij. komedija BRONCO BILLY ob 16., 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

12. novembra nem. barv. erot. komedija EROTIKA NA DELOVNEM MESTU ob 16., 18. in 20. uri
13. novembra ital. barv. west. film NOBODY IN INDIJANCI ob 16. uri, amer. barv. akcij. drama ŠAMPION ob 18. in 20. uri
14. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 14. uri, franc. barv. film ZBOGOM, EMANUELA ob 16. uri, jap. barv. film KARATE BOJEVNIK ob 18. uri, premiera amer. barv. komedije KAJ SE DOGAJA, KO OTROCI ODRASTEJO ob 20. uri
15. novembra angl. barv. film A MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 16. in 18. uri, amer. barv. komedija KAJ SE DOGAJA, KO OTROCI ODRASTEJO ob 20. uri
16. novembra amer. barv. komedija KAJ SE DOGAJA, KO OTROCI ODRASTEJO ob 16. in 20. uri, premiera jugosl. barv. filma VLAK ZA KRALJEVO ob 18. uri
17. novembra jugosl. barv. film VLAK ZA KRALJEVO ob 16., 18. in 20. uri
18. novembra amer. barv. film AVANTURISTI ob 16., 18. in 20. uri

TRŽIČ

13. novembra amer. barv. film AVANTURISTI ob 16. uri, premiera slov. barv. filma RAZSELJENA OSEBA ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. komedije KAJ SE DOGAJA, KO OTROCI ODRASTEJO ob 22. uri
14. novembra franc. barv. film SKRIVNOSTNI TOM IN BRATJE DALTON ob 15. uri, slov. barv. drama RAZSELJENA OSEBA ob 17. in 19. uri, premiera ital. barv. filma ZENA NA POČITNICAH, LJUBICA V MESTU ob 21. uri
15. novembra ital. barv. erot. drama MAZOH ob 17. uri, premiera amer. barv. filma BRONCO BILLY ob 17. uri
16. novembra amer. barv. film BRONCO BILLY ob 17. in 19. uri
17. novembra jap. barv. film KARATE BOJEVNIK ob 17. in 19. uri
18. novembra franc. barv. erot. film ZBOGOM, EMANUELA ob 17. in 19. uri

KAMNIK DOM

13. novembra franc. barv. risani film SKRIVNOSTNI TOM IN BRATJE DALTON ob 16. uri, franc. barv. erot. komedija ZBOGOM, EMANUELA ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. pust. komedije BRONCO BILLY ob 22. uri
14. novembra ital. barv. west. film NOBODY IN INDIJANCI ob 15. uri, premiera ital. barv. filma PRSTI IZ VELURJA ob 17. in 19. uri, premiera jugosl. barv. filma VLAK ZA KRALJEVO ob 21. uri
15. novembra franc. barv. erot. film ZBOGOM, EMANUELA ob 18. in 20. uri
16. novembra amer. barv. akcij. drama ŠAMPION ob 18. in 20. uri
17. novembra premiera slov. barv. filma RAZSELJENA OSEBA ob 18. in 20. uri

DUPLICA

13. novembra amer. barv. film BRONCO BILLY ob 20. uri
14. novembra jap. barv. risani film MAČEK NA DIVJEM ZAHODU ob 15. uri, amer. barv. akcij. drama ŠAMPION ob 17. in 19. uri
17. novembra ital. barv. erot. komedija ZENA NA POČITNICAH, LJUBICA V MESTU ob 20. uri
18. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 20. uri

KOMENDA

12. novembra amer. barv. komedija BRONCO BILLY ob 19. uri
13. novembra jap. barv. film KARATE BOJEVNIK ob 19. uri

ČEŠNJICA

12. novembra ital. barv. erot. film ZENA NA POČITNICAH, LJUBICA V MESTU ob 20. uri

RADOVLJICA

12., 15. in 17. novembra hongk. barv. film VARNOST ZAJAMCENA ob 20. uri
13. novembra amer. barv. film MORSKE POŠASTI ob 18. uri, amer. barv. film OKTAGON ob 20. uri
14. novembra amer. barv. film OKTAGON ob 18. uri, amer. barv. film MORSKE POŠASTI ob 20. uri
16. novembra franc. barv. film PRIKUPNE SORODNICE ob 20. uri
18. novembra angl. barv. film PRISEGA MASČEVALCA ob 20. uri

BLED

12. novembra ital. barv. film JAZ IN NILSKI KONJ ob 20. uri
13. novembra jap. barv. film MASKIRANI VOZAC ob 18. uri, jugosl. barv. film BANOVIC STRAHINJA - SOKOL ob 20. uri
14. novembra ital. barv. film JAZ IN NILSKI KONJ ob 18. uri, jugosl. barv. film BANOVIC STRAHINJA - SOKOL ob 20. uri
15. in 17. novembra amer. barv. film MORSKE POŠASTI ob 20. uri
16. novembra amer. barv. film OKTAGON ob 20. uri
18. novembra hongk. barv. film VARNOST ZAJAMCENA ob 20. uri

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

posoda

kovinotehna

osciloskopu - 17.00 Poročila - 17.05 Pedenžep: Kako kaj klavir - 17.25 Zapisi za mlade: Jurij Gregorc - 17.55 Mozaik kratkega filma: Gora Huashan, kitajski športni film - 18.25 Dolenjski obzornik - 18.40 Po sledeh napredka - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Glasbeni četrtak - 21.10 Odsevi vzhajajočega sonca: Pripripta vrata, dokumentarna serija - 22.00 Poročila

Oddaja II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Trnjeva trdnjava, otroška serija - 18.15 Znanost - 18.45 Humor Vojvodine - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Obarvana svetloba

TV Zagreb I. program:

17.30 Videostrani - 17.40 Poročila - 17.45 Trnjeva trdnjava - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Humor Vojvodine - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Politični magazin - 21.05 Nasmehnite se, prosim - kviz - 21.50 TV dnevnik

PETEK, 19. 11.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Angleščina, Odmor, Postal bom pionir, Poročila, Glagolica - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Svet okoli nas, Mali program, Risanka, Slikarstvo v NOB, Zadnje

minute (do 12.05) - 17.15 Poročila - 17.20 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje - 17.50 Telesport '81, zabavna glasbena oddaja - 18.25 Obzornik - 18.40 Spoznavanje naše naravne dediščine: Soteska Huda luknja - 18.55 Zdravo življenje, izbrana valna serija - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Fantje s Hill Streeta, ameriška nadaljevanka - 20.55 Zrcalo tedna - 21.15 Noč kino: Slavje se lahko začne francoski film - 23.10 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Plavica, otroška oddaja - 18.15 Koraki, mladinska oddaja - 18.45 Komunistična in revolucionarna pesem - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Vidiki, dokumentarna serija - 20.50 Zagrebska panorama - 21.05 Glasbeni trenutek - 21.10 Čudna družina, ameriški film

TV Zagreb I. program:

17.30 Videostrani - 17.40 Poročila - 17.45 Plavica - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Reka - 18.45 Koraki, mladinska oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Jean Christophe, francoska nadaljevanka - 21.00 Kultura srca - 23.10 TV dnevnik

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, sestre, babice in prababice

MARIJE KOVAČ

upokojene babice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so darovali cvetje, izrekli sozolja in jo tako številno spremenili na zadnji poti. Zahvalo smo dolžni kolektivom Živila, TOZD Maloprodaja Kranj, Blagovnica Cerklje, Iskra Kranj - Vrtnarica števcev, praporščakoma ZVVI in DU Cerklje, g. župniku Gosarju in Turku za pogrebni obred in vsem, ki ste z nami sočustvovali.

VSI NJENI

Cerklje, 8. novembra 1982

NOVO V KINU

Bronco Billy je ameriška komedija. Bronco (Clint Eastwood) je vodja in glavna privlačnost potujoče skupine Wild West Show, ki navdušuje gledalce s svojimi revolvertarskimi veščinami. Partnerke hito menja, saj je njegov posel nevaren. Nekež se skupini po naključju pridruži bogata naslednica Antoinette Lil, ki ji je ušel mož z nakitom vred. Ščasoma se med glavnima junakoma splete ljubezenska vez.

Domači film Vlak za Kraljevo prikazuje dogodke z začetka nemške okupacije in spozna gledalce s širjenjem odporiškega gibanja med železničarji. Osrednji lik je železničar Tolovac (Ljubiša Samaržič), znan po tem, da številne zaplete rešuje na lastno pest.

Deklica in deček skušata razumeti odrasle: zakonske razprtije, skoke čez plot, ločitve. Njegovi starši so ločeni. Mama se je znova poročila, oče stalno menja prijateljice. Dekličini starši bi radi prikriji, da gre zakon po zlu. Čeprav se je režiser filma Kaj se dogaja, ko otroci odrastejo Robert M. Jang lotil resne teme, jo je obdelal s polno humorja, z željo, da bi razumel otroke in odrasle.

Žena na počitnicah, ljubica v mestu je italijanska seksi komedija, ki pripoveduje o... Naslov je dovolj jasen, o čem. Lepi stelski v filmu sta Edvige Fenech in Barbara Bouchet.

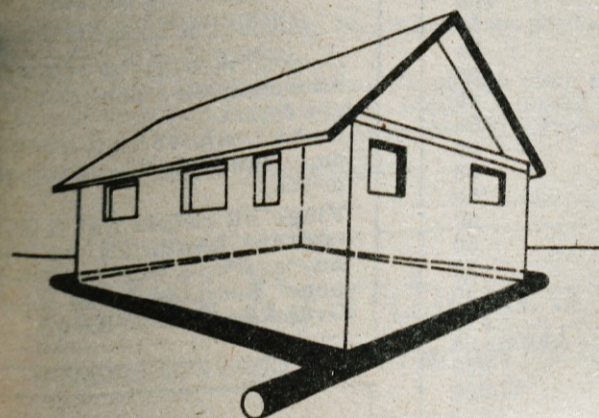
MINERVA

tovarna za predelavo
plastike p. o.
63310 Žalec - Zabukovica
telefon (063) 707-160
telex: 33542 yu mineva

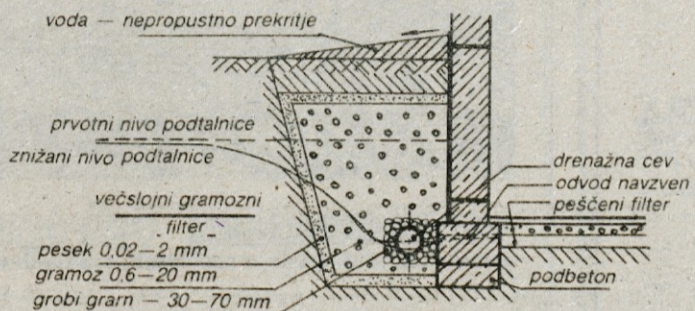
DRENAŽA STAVBNEGA ZEMLIŠČA

1. Zemljišče, na katerem želimo graditi stanovanjsko zgradbo, je često zamočvirjeno zaradi vode, ki se pojavlja ob padavinah s pronicanjem v tla, zaradi nastopa visoke podtalnice ali pa zaradi kapilarnega vpijanja in širjenja. Pri stiku z vlažno zemljo se vlage navzamejo tudi posamezni konstruktivni deli zgradb. Najbolj so pri tem izpostavljeni temelji, kletni zidovi in tlaki v kleti oz. pritlični etaži. Medtem ko vlaga temeljem zaradi lastnosti uporabljenega materiala — betona — ne škoduje in jih navadno pred vlago ne ščitimo, je potrebno zaščititi ostale dele zgradbe nad temelji, predvsem kletne, obodne zidove in tlake. Če tega ne storimo, lahko pride do luščenja ometov, zaradi zmrzovanja do razpada veznih malt in nazadnje celo do rušenja zidov. Vlaga povzroča tudi gnitje lesnih delov konstrukcije, pospešuje razvoj glivic in plesni in ogroža zdravje ljudi, ki bivajo v takih prostorih.

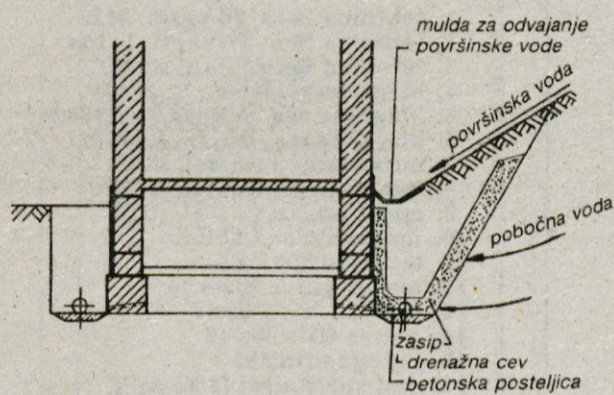
Naknadno osuševanje in sanacija vlažnih konstrukcij sta zelo težko izvedljiva, vedno pa povezana z visokimi stroški, zato je potrebno že ob sami gradnji predvideti pravilno odvodnjavanje in osuševanje (dreniranje) zemljišča in izvedbo dobre hidroizolacije (sl. 1)

Za izvedbo prvega ukrepa, to je dreniranja, nudi Minerva, tovarna za predelavo plastike iz Žalca prikladen paket hišne drenaže, ki vsebuje vse elemente, potrebne za uspešno izvedbo tega ukrepa pri povprečni družinski stanovanjski hiši. V primeru, da je objekt večji, je vedno mogoče manjkajoče elemente dokupiti. Strokovnjaki iz Minerve pa bodo radi svetovali, kako v specifičnih pogojih drenažo kar najboljje izvesti.

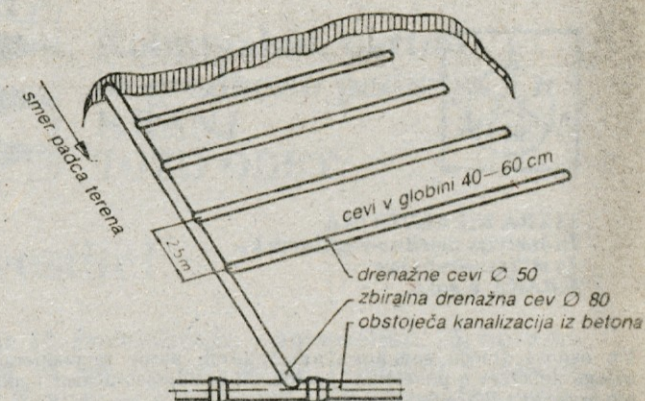

Sl. 2, primer pravilne izvedbe drenaže pri podkletnih zgradbah.

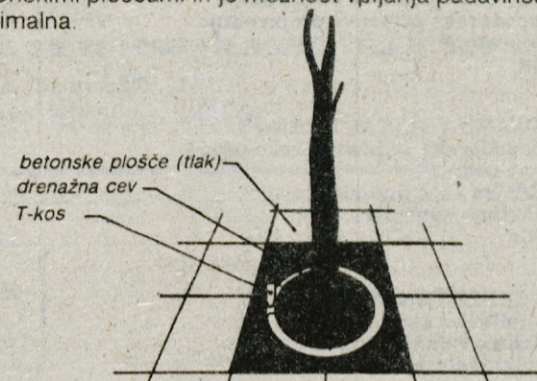

Sl. 3, primer zaščite pred pobočno vodo z drenažo pri zgradbah v nagnjenem zemljišču.

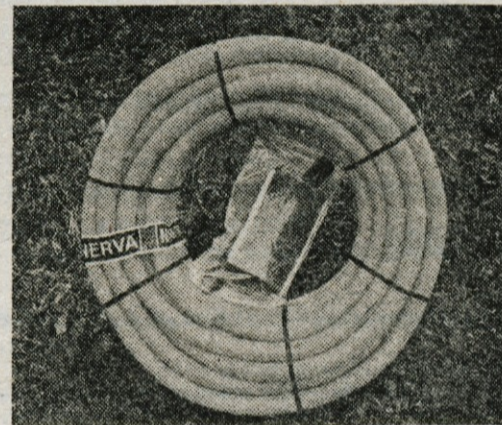
Ko je stanovanjska zgradba zgrajena, si želi vsak lastnik urediti tudi prijetno zeleno okolje s tratico, okrasnim grmovjem in nasadi, kar pa ni vedno možno zato, ker je zemljišče prevlažno ali pa se po padavinah le stežka osuši. Tudi v tem primeru pomagajo drenažne cevi, ki jih nudi Minerva. V ozke järke, ki jih sami skopljemo, na globini 40—60 cm, položimo drenažne cevi tako, da imajo primeren padec proti zbiralni cevi (npr. 5 cm padca na 10 m dolžine). Razmak med cevmi naj bo okoli 2,5 m. Te cevi položimo prečno, zbiralno cev pa v smeri padca terena. Zbiralno cev na kraju priključimo na obstoječo kanalizacijo ali na enostavno ponikalnico. Če gre za zelo mokro, težko zemljišče, je priporočljivo, cevi do višine 15 cm pod površjem zasuti z gramoznim materialom. (sl. 4)

Drenažne cevi uporabljamo tudi v nasprotnem primeru, ko je rastlinam treba vodo dovajati. S slike 5 je razviden primer okrasnega drevesa, ki ima površino okrog sebe pokrito z betonskimi ploščami in je možnost vpijanja padavinske vode minimalna.

Okrog drevesa v obliki zanke položimo drenažno cev, njuna konca spojimo s T kosom tako, da gleda vrh proti površini in omogoča zalivanje. Ker je drenažna cev perforirana, se voda, ki jo dovajamo v cev, enakomerno porazdeli po površini okrog drevesa.

PAKET HIŠNE DRENAŽE

Drenažne cevi MINERVA prodajajo v trgovinah gradbenega materiala.

peči na trdo gorivo za centralno ogrevanje,
etažne peči na trdo gorivo,
trajnožareče peči in trajnožareče štedilnike
prodajamo tudi na potrošniški kredit brez pologa

metalka
prodajalna
kamnik

OBIŠČITE SALON POHIŠTVA ALPLES V ŽELEZNIKIH

Prodajalna je odprta
vsak dan od 8.—19. ure
sobota od 8.—14. ure

Stalna razstava in prodaja pohištva lastne proizvodnje:
— program TRIGLAV in LJUBLJANA za opremo dnevni sob, spalnic, samskih in mladinskih sob
— sistem DRAVA za ureditev otroških in mladinskih sob ter predsob

— masivne klubske mize in karnise

Že ob nakupu se dogovorimo za datum dostave in montaže na vašem domu.

Nudimo vam tudi kredit, možnost predelav standardnih elementov pohištva, nasvete arhitekta ter nakup oblažjenega pohištva priznanih jugoslovanskih proizvajalcev.

alples
industrija
pohištva

ALPETOUR

CREINA

TOZD SERVIS OSEBNIH VOZIL
IN MEHANIZACIJE OPRAVLJA ŠE
NASLEDNJE STORITVE:

- Zastava servis Kranj, Ljubljanska 22
- Servis in remont na vozilih »Zastava«
- Kleparska in ličarska opravila na vseh vrstah osebnih vozil
- Avtonoga in zaščita motornih vozil po sistemu Dinitrol
- Montaža avtogum in izpušnih loncev
- Menjava hladilne tekočine in motornih olj
- Prodaja nadomestnih delov za program »Zastava«
- Registracija in tehnični pregledi motornih vozil in priklopnikov
- Zunanje pranje na avtomatski linijski avtopralnici

Vse informacije dobite po telefonu 28-266 ali 21-296.

Servis kmetijske in transportne mehanizacije Cerklje

- Servis in remont na kmetijski transportni mehanizaciji
- Servis in remont na tovornih vozilih OM — Zastava
- Prodaja nadomestnih delov za traktorje in tovorna vozila OM — Zastava

Informacije dobite po telefonu 42-164 ali 42-184.

Delovni čas v delavnikih: od 6. do 21. ure
v sobotah: od 6. do 14. ure

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno-regulacijske
in stikalne tehnike
KRANJ, n.sol.o.

Na osnovi določil samoupravnih splošnih aktov razpisujemo dela oziroma naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v naslednjih temeljnih organizacijah in delovni skupnosti:

- I. TOZD TOVARNA ŠTEVCEV KRANJ**
1. vodje tehničnega razvoja
2. vodje tehnološke priprave proizvodnje
3. vodje gospodarske priprave proizvodnje
4. vodje proizvodnje
5. sekretarja

- II. TOZD TOVARNA STIKAL KRANJ**
6. vodje gospodarske priprave proizvodnje
7. vodje proizvodnje
8. vodje oddelka za ekonomiko
9. vodje tehnične kontrole
10. sekretarja

- III. TOZD VZDRŽEVANJE KRANJ**
11. vodje oddelka za ekonomiko
12. vodje elektro vzdrževanja
13. vodje vzdrževalnih delavnic

- IV. TOZD TOVARNA SESTAVNIH DELOV KRANJ**
14. vodje tehnološke priprave proizvodnje
15. vodje gospodarske priprave proizvodnje
16. vodje proizvodnje
17. vodje tehnične kontrole
18. vodje oddelka za ekonomiko
19. sekretarja (ki opravlja tudi dela pooblaščenca za varstvo pri delu)

- V. TOZD RAZVOJNO TEHNOLOŠKI CENTER KRANJ**
20. strokovnega svetovaleca

- VI. DELOVNA SKUPNOST ADMINISTRATIVNO-TEHNIČNIH
SLUŽB KRANJ**
21. vodje tehnološke službe

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- pod 1. – visokošolska izobrazba elektrotehnične smeri,
pod 2. in 4. – visokošolska izobrazba strojne smeri,
pod 3. – visokošolska izobrazba ekonomske smeri,
pod 5. in 10. – visokošolska ali višješolska izobrazba pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri,
pod 6., 7. in 9. – visokošolska ali višješolska izobrazba elektrotehniške, strojne ali organizacijske smeri,
pod 8., 11. in 18. – visokošolska ali višješolska izobrazba ekonomske smeri,
pod 12. – visokošolska ali višješolska izobrazba elektrotehniške smeri,
pod 13. – visokošolska ali višješolska izobrazba strojne ali organizacijske smeri,
pod 14. – visokošolska ali višješolska izobrazba strojne smeri,
pod 15. – visokošolska ali višješolska izobrazba strojne, organizacijske ali ekonomske smeri,
pod 16. in 17. – visokošolska ali višješolska izobrazba strojne ali organizacijske smeri,
pod 19. – visokošolska ali višješolska izobrazba iz varstva pri delu, opravljen strokovni izpit iz varstva pri delu,
pod 20. – visokošolska izobrazba strojne, metalurške ali druge naravoslovno-tehnološke smeri,
pod 21. – visokošolska izobrazba strojne smeri

Skupni pogoji za vsa razpisana dela oziroma naloge:

- 5-letne ustrezne delovne izkušnje,
- znanje tujega jezika,
- ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- izpolnjevanje pogojev, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Mandatna doba za vsa razpisana dela oziroma naloge je 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Iskra Kibernetika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za razpis« in oznako temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti za katero kandidirajo.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 60 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

AVTOKOVINAR
Škofja Loka
Kidričeva 51
objavlja prosta dela in naloge

VODJE MONTAŽE

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- strojni tehnik,
- sposobnost organiziranja in usklajevanja montažnih del na terenu,
- večletna praksa pri opravljanju zahtevnih montažnih del na terenu

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi oglasa na naslov: Delovna organizacija Avtokovinar, Škofja Loka, Kidričeva 51.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE

Delavski svet TOZD Trgovina na drobno Kranj v skladu z 41. členom 7. odstavka in v skladu z 49. členom Statuta TOZD Trgovina na drobno Kranj razpisuje

javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

	za izključno ceno din
1. tehtnica Beta, 20 kg, št. 2436	100
2. tehtnica Beta Titan, št. 14106	50
3. tehtnica Beta Titan, št. 751,	50
4. blagajna register., št. 28401	50
5. blagajna reg. Sekura, št. 27392	50
6. blagajna reg. Hugin, št. 4508	200
7. mesoreznica Gostol, št. 36	50
8. mesoreznica Gostol, št. 91	50
9. mesoreznica Gostol, št. 52	50
10. mesoreznica Labinka	200
11. tehtnica 200 kg dec.	500
12. mesoreznica Bizerba	50
13. polica 100x150x50	300
14. polica 200x80x40	126,65
15. pult gostilniški	300
16. stol gostilniški (4 kom)	1 kom 108,90
17. blagajna register. Regina	100
18. blagajna Riv	50
19. tehtnica Titan, št. 10665	100
20. tehtnica Zagreb 20 kg	50
21. tehtnica Beta 20 kg	50
22. tehtnica Titan 2 kg	50
23. tehtnica Beta, 20 kg, št. 4807	50
24. tehtnica Beta, 20 kg, št. 3814	150
25. tehtnica Libela 20 kg, št. 2090	50
26. kavni mlinček Meteor, št. 12044	50
27. likalni stroj RV, za izključno ceno	50
28. blagajna Riv, št. 4805080906	50
29. blagajna Regina, št. 2013	50
30. blagajna Riv, št. 471711060487	50
31. hladilna omara 1450 litrov	500
32. prodajni pult 2 kom	200
33. bojlerji 4 kom	1 kom 50
34. blagajniški pult	500
35. kiosk (uporaben)	50.000

Navedena osnovna sredstva se nahajajo v TOZD Trgovina na drobno, Kranj, v skladišču na Pristavi (v bližini gostilne Zlata riba).

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev se bo opravila 26. 11. 1982 ob 9. uri. Ogljed osnovnih sredstev je možen eno uro pred pričetkom javne dražbe na kraju samem. Osnovna sredstva se prodajajo v stanju, v kakršnem so, po principu videno-kupljeno.

Varščino v višini 10 odstotkov od izključne cene je potrebno plačati pred pričetkom javne dražbe. Pristojni prometni davek od prodaje osnovnih sredstev plača kupec.

Podrobnejše informacije se dobijo v TOZD Trgovina na drobno, Kranj.

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

ČISTILKE

PM Škofja Loka za 6-urno delo v popoldanskem času za nedoločen čas.

- Pogoji:
– nevalificiran delavec,
– poskusno delo traja 15 dni

Kandidati morajo izpolnjevati še pogoje iz 84. člena zakona o notranjih zadevah.

Pismene prijave naj pošljejo upravi za notranje zadeve v Kranju v roku 15 dni po objavi.

O izidu izbire bomo kandidata obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

Osnovno zdravstvo Gorenjske
TOZD ZDRAVSTVENI DOM KRANJ
Gospodarska 10

Obveščamo vse občane, da bomo cepili proti gripi z mrtvim cepivom. Cepljenje bo v Zdravstvenem domu Kranj.

- I. cepljenje**
15. nov. 1982 od 9. do 10. ure
16. nov. 1982 od 16. do 17. ure

- II. cepljenje**
13. dec. 1982 od 9. do 10. ure
14. dec. 1982 od 16. do 17. ure

Cena dvakratnega cepljenja znaša 150, – din.
Potrben znesek plača udeleženec pri prvem cepljenju.

**GASILSKO REŠEVALNA
SLUŽBA KRANJ, p. p.**
Oldhamska 4

Objavlja popravek razpisa za dela in naloge vodje gasilsko reševalne službe, z dne 29. 10. 1982, v Glasu št. 83.
Gasilsko reševalna služba Kranj razpisuje dela in naloge za

VODJO OPERATIVNE SLUŽBE

Razpisni pogoji so neizpremenjeni.

Interesenti naj oddajo vloge na zgornji naslov, za razpisno komisijo, v 30 dneh po objavi popravka.

Obrtno gradbeno podjetje GRAD BLEJ

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

OBRATOVNEGA ELEKTRIČARJA

Pogoji:

- dokončana poklicna šola,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- poizkusno delo 3 mesece.

Delovno razmerje se sklenuje na nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Razpis velja 15 dni, oziroma do zasedenosti delovnega mesta.

Vloge na razpis naj zainteresirani kandidati pošljejo na naslov: Obrtno gradbeno podjetje Grad Bled, Grajska 44, 64260 Bled.

Obrtnik

ŠKOFJA LOKA
Blaževa ulica 3

objavlja prosta dela in naloge

1. NAMESTNIKA VODJE STEKLARSKE DELAVNICE

2. NK DELAVCA
za opravljanje komunalnih del v Samoupravni stanovanjski skupnosti

Pogoji:

- pod 1.
– VKV ali KV steklar s tremi leti delovnih izkušenj,
– dvomesečno poskusno delo
pod 2.
– končana osemletka, odslužen vojaški rok, lastno stanovanje v Škofji Loki,
– enomesečno poskusno delo

Delo se združuje za nedoločen čas. Pismene prijave pošljite v roku 15 dni od objave oglasa na naslov Delovna organizacija Obrtnik, Škofja Loka, Blaževa ulica 3.

**ŽIVINOREJSKO
VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE – KRANJ**

DEŽURNI VETERINARJI

od 12. do 19. 11. 82
Za občini Kranj in Trzic
RUS JOŽE, dipl. vet., Cerklje
147, tel.: 42-175

LOKAR FRANC, dipl. vet.,
Kranj, Žanova 12, telefon:
23-916

za občino Škofja Loka
PIPP ANDREJ, dipl. vet.,
Škofja Loka, Partizanska 37,
tel. 60-380

za občini Radovljica
in Jesenice
URH JANEZ, dipl. vet. tele-
fon: 23-716 ali 25-779

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

UGODEN NAKUP

vagonskih količin cementa

- cement PC 45 vreče fco Anhovo 3.805,25 din/tona
- cement PC 45 vreče fco Trbovlje 3.788,85 din/tona

Informacije in sprejem naročil Železnina Lesce, telefon 75-194

murka murka murka murka

Alpska modna industrija
Radovljica

Odbor za delovna razmerja pri TOZD Trgovina Almira — alpska modna industrija Radovljica objavlja prosta dela in naloge

NATAKARICE
v kavarni Grimšče — Bled

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana poklicna gostinska šola, natakarska usmeritev,
- delovne izkušnje zaželjene

Delo se združuje za nedoločen čas s 3-mesečnim poizkusnim delom. Nastop dela je možen takoj.

Zainteresirane kandidate vabimo, da oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Almira — alpska modna industrija Radovljica — Odbor za delovna razmerja TOZD Trgovina.

Razpis velja 8 dni od dneva objave.

TOKOS TRŽIČ p. o.

tržiška tovarna kos in srpov - tržič

na osnovi sklepa 3. redne seje DS objavlja

JAVNO DRAŽBO
za naslednja osnovna sredstva:

1. tovorni avtomobil Zastava OM 640, letnik 1974, v voznem stanju, izklicna cena 200.000 din + prometni davek
2. dvoramna stiskalnica — 40 T, izklicna cena 15.000 din + prometni davek

Dražba bo v petek, 19. novembra 1982 ob 10. uri na dvorišču DO na Cankarjevi 9, v Tržiču.

Ogled osnovnih sredstev bo možen v petek, 19. novembra od 6. do 9. ure na mestu dražbe.

Polog kavcije v višini 10% od izklicne cene bodo zainteresirani lahko vplačali na dan dražbe od 9. do 10. ure v računovodstvu DO.

Če pridobitelj osnovnega sredstva po opravljeni javni dražbi enostransko odstopi od nakupa, mu pologa ne vrnemo, sicer pa se mu šteje v kupnino oziroma ga zainteresirani vrnemo po zaključku dražbe.

Izlicirano osnovno sredstvo mora kupec plačati najkasneje v 15 dneh po dnevu licitacije.

ENGINEERING

KRANJ p. o.

Razpisna komisija pri DS razpisuje dela oziroma naloge na podlagi 84. člena statuta DO EE Kranj

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ,
- da ima visoko ali višjo izobrazbo tehnične, pravne ali ekonomske smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- moralne in politične vrline.

Posebni pogoji:

- zaželeno je, da ima organizacijske sposobnosti, oziroma izkušnje iz področja vodenja inženiringa,
- znanje enega tujega jezika (angleščina, nemščina),
- prijavljeni kandidati so dolžni izdelati program razvoja in organizacije DO EE Kranj na osnovi podatkov, katere dobi v DO.

Kandidati morajo poleg prijave predložiti še opis dosedanjega dela in ustreznih dokazil, da izpolnjujejo razpisne pogoje, v 15 dneh po objavi v zapečateni ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« na naslov Engineering Kranj, Poštna ulica 3.

Kandidat bo za opravljanje razpisanih del oziroma nalog izbran za 4 leta.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končani objavi razpisa.

Obrtno podjetje
za popravilo tehtnic
TEHTNICA
Kranj, Benedikova 1

razpisuje po sklepu zbora delavcev prosta dela in naloge

VODJE DELAVNICE

Pogoji:

- tehtničar, KV ključavničar, delovodska šola strojne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj kot vodja skupine

Delo se združuje za nedoločen čas. Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Tehnica, Benedikova 1, Kranj.

Razpis velja do zasedbe.

ISKRA
Industrija za
telekomunikacije in
računalništvo
Kranj, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja DS Komerciala DO Telematika objavlja prosta dela in naloge:

v službi za kooperacije

VODJE PREVZEMA

Pogoji:

- višja izobrazba strojne ali elektro smeri,
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Telematika Kranj, kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za komercialno«.

Komunalno, obrtno
in gradbeno podjetje
KRANJ
TOZD OBRT

Obvestilo!

V petek, dne 12. novembra in v ponedeljek, 15. novembra 1982 od 12. do 15. ure bomo prodajali v našem skladišču v Kranju — Prmskovo — Komunalna cona, sledeče:

- material za pode, parket in keramiko
- okna, vrata
- blago za zavese, dekorativno blago
- jogi 2 m x 2 m
- vrhnje blazine za jogi

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno-regulacijske in
stikalne tehnike
Kranj, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti Komerciala Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge v nabavni službi:

1. VIŠJEGA REFERENTA I za opravljanje uvoznih del in nalog
2. VIŠJEGA REFERENTA I za opravljanje del na področju kooperacij
3. VIŠJEGA KOMERCIALISTA II za opravljanje del pri nabavi elektronskih komponent

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje pogoje:

- pod 1.
- višješolska izobrazba tehnične ali družboslovne izobrazbe,
  - 4-letne delovne izkušnje,
  - aktivno znanje nemškega jezika,
  - ustrezne osebnostne lastnosti in veselje za opravljanje komercialnih del
- pod 2.
- višješolska izobrazba strojne smeri,
  - 4-letne delovne izkušnje,
  - ustrezne osebnostne lastnosti in veselje za opravljanje komercialnih del
- pod 3.
- višješolska izobrazba elektrotehniške smeri (šibki tok),
  - 2-letne delovne izkušnje,
  - ustrezne osebnostne lastnosti in veselje za opravljanje komercialnih del

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Kibernetika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4.

ZAHVALA

Vsem, ki ste našemu dobremu, nepozabnemu stricu in botru

FRANCU URBANCU

iz Češnjice 80 v Bohinju

v življenju storili kaj dobrega, ga obiskovali v dneh samote in ga spremili na zadnji poti, iskrena hvala. Hvala vsem, ki ste poskrbeli, da je bila njegova zadnja pot tako slovesna. Posebno zahvalo pa smo dolžni patru Lojzu Marklju za pogrebni obred in besede slovesa, govornikoma ob grobu in pevcem fare Srednja vas v Bohinju. Hvala vsem za izraze ustnega in pismenega sožalja.

NEČAKINJA TONČKA V IMENU
VSEH SORODNIKOV

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

FRANČIŠKE CUDERMAN

se iskreno zahvaljujemo g. škofu dr. Leniču in duhovnikom za pogrebne slovesnosti, zboru Consortium musicum za lepo petje in sosedom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Zahvaljujemo se tudi sodelavcem iz LB TBG Kranj, Družine Ljubljana, Veletrgovine Živila Kranj, Šolskega centra Idrija, Dramskega društva Idrija, OŠ Toma Brejca Kamnik in OŠ Matije Valjavca Preddvor ter preddvorskim rokometišem, tupališkim ženam, sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in vsem, ki ste tako množično spremljali našo mamo na zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste nam pismeno ali usno izrazili sožalje!
HVALEŽNI: Cirila, Mirko, Slavko, Vinko, Francka in Jože.
Tupaliče, 7. novembra 1982

Umrla je naša bivša sodelavka

ANGELA KOBAN

upokojenka
iz Kranja, Tomšičeva 9

Prizadevno in vestno sodelavko bomo ohranili v trajnem spominu

SODELAVKE IN SODELAVCI TISKARNE IN
KARTONAŽE GORENJSKI TISK, n.sol.o. KRANJ

Kranj, 12. novembra 1982

ZAHVALA

Ob smrti drage tete in sestre

PAVLE PUŠ

roj. PETERNELJ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in znancem ter sosedom za darovano cvetje in nesebično pomoč ob njeni težki bolezni. Posebna hvala organizaciji Zveze borcev, Zvezi vojaških vojnih invalidov ter upokojenskemu moškemu pevskemu zboru. Hvala lepa tudi g. župniku za lepe poslovilne besede, kakor tudi drugim govornikom ob odprtem grobu.

VSEM IN VSAKOMUR POSEBEJ SE ENKRAT
ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJENI

Kokrica, 6. novembra 1982

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni smrti dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

STANETA TRATNIKA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, izrečena sožalja, podarjene vence in cvetje. Zahvala velja tudi g. župniku z Ovsiš pri Podnartu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem iz Podnarta za žalostinke, govorniku Mesariču iz Zelezarne Jesenice za govor ter kolektivu trgovine Peko II. iz Kranja.

VSEM SE ENKRAT HVALA!

ŽALUJOČI: žena Zofka, hčerka Marta, vnukinja Deja, brat, sestri in drugo sorodstvo

Češnjica, Njivica, Jama, 12. novembra 1982

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega nadvse ljubljenega in nepozabnega sina, brata in strica

FRANCIJA KALANA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih nudili pomoč in z nami sočustvovali. Zahvalo smo dolžni sorodnikom, sosedom in znancem, sodelavkam Ljubljanske banke TBG Kranj, Društvu ZPDP Kranj in njegovim prijateljem iz delavnice za podarjeno cvetje ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti v prerani grob. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred in tolažilne besede ter pevcem za žalostinke. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste ga obiskovali v času njegove težke bolezni in mu s toplimi besedami lajšali bolečine.

VSEM SKUPAJ IN VSAKEMU POSEBEJ
SE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: mama, ata in sestra Mari s sinom Gašperjem
Oreh, 3. novembra 1982

ZAHVALA

Vsem, ki so našemu prerano umrlemu

FRANCU ROZMANU

pomagali med njegovo boleznijo, zanj skrbeli in ga negovali, zlasti zdravnikoma dr. Krumpestarju, dr. Pavlinovi in osebju Pnevmatološkega oddelka Instituta TBC Golnik ter Otoške ambulante Kranj, iskrena hvala. Prisrčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, predvsem lovcem, soferjem in kegljačem za številno spremstvo, darovano cvetje in lovsko slovo. Hvala govornikom Francu Seknetu, Albinu Zevniku in Zoranu Rautnerju za poslovilne besede, godbi in pevcem — upokojencem ter obrtnikom za žalostinke. Zahvaljujemo se praporščakom LD in ZSAM Kranj za izkazano čast. Lepa hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje ter nam v trenutkih žalosti stali ob strani.

VSI NJEGOVI

MALI

OGLASI

telefon
27-960

PRODAM

Prodaj več PRAŠICEV, težkih od 40 do 150 kg. Posavec 16, Podnart 7994
Prodaj 11-mesečnega BIKCA simentalca ter od listnate stelje HLEVSKI GNOJ zamenjam za seno. Zali rovt 6, Tržič 11278
Ugodno prodaj TROSILEC umetnega gnojila »Vikon«. Jože Svobljak, Zbilje 43, Medvode 11440
Prodaj tračno BRUSILKO. Naslov v oglasnem oddelku 11457
Prodaj bankijovo TURBINO (50 litrov vode na sekundo). Jože Šinkovec, Hotavlje 18, Gorenja vas 11458
Prodaj STROJČEK za »šlicanje« ali rezkanje utorov. Kranj, Tomšičeva 26 11459

Prodaj 8 tednov stare PRAŠICE. Olševek 10, Preddvor 11460
Prodaj večjo količino suhih BUTAR, DRV in stešno opeko špičak, veliki in mali format. Praprotna polica 13, Cerklje 11461

Prodaj dekliške DRŠALKE št. 34. Kolmanko, Jenkova 10, Kranj 11462
Prodaj športni VOZICEK liberta. Anton Rodeš, Planina 2, Kranj 11463

Ugodno prodaj rabljeno SPALNICO z dvema posteljama in sedežni KAVČ. Naslov: Kranj, Valjavčeva 18 11464
Prodaj novo PLINSKO NAPRAVO. Telefon 061-831-811, int. 266 11465
Termoakumulacijsko PEČ, 3 kW, ter kombinirano PEČ (drva-elektrika), za kopalnico, skoraj novo, prodaj. Telefon 064-70-211 11466

Ugodno prodaj otroško KOLO za starost 6-8 let. Informacije po telefonu 22-974 po 15. uri 11467

Prodaj starinsko stilno OGLEDALO (2,5 x 1 m), litoželezno kopalno BANJO in električni ŠTEDILNIK. Kotnik, Otoče 22, Podnart 11468

Prodaj dva PRAŠICA za zakol. Golnik 72 11469

Prodaj zamrzovalno OMARO. Šenčur, Pajarjeva 13 11470

Prodaj težko KRAVO simentalco, ki bo decembra teletila. Podhom 23, Gorje 11471

Prodaj dve trajnožareči PEČI küppersbusch. Šenčur, Belehajeva 24 11472

Prodaj TELICO simentalco, težko 300 kg, za pleme. Šenčur, Voklo 30 11473

Ugodno prodaj otroški športni VOZICEK (avto-sedež). Zasavska 58/A, Orehek, Kranj 11474

Ugodno prodaj VHODNA VRATA, še zapakirana »LIP«. Trstenik 2, Golnik 11475

Prodaj lepa zimska JABOLKA (boskopski kosmač, ontario, jonatan). Babič, Zeje 1, Duplje 11476

Ugodno prodaj barvni TELEVIZOR gretz. Boris Mokič, Veljka Vlahovića 4, Kranj 11477

Prodaj večjo količino semenskega KROMPIRJA igor in desire, letos kupljen v seminarju, original razred. Večjo količino tudi dostavim. Šifrer, Žabnica 23 11478

Prodaj PEČ küppersbusch in rabljen ŠTEDILNIK küppersbusch. Kranj, Likozarjeva 14 11479

Poceni prodaj globok OTROŠKI VOZICEK tribuna. Šenčur, Stružnikova pot 8 11480

Prodaj DESKE za obloge in KAVČ, dobro ohranjen. Telefon 24-425 11481

Prodaj PRAŠICA 200 kg in KRAVO

mlekarico menjam za kravo za zakol. Zapoge 33 11416

Prodaj PRAŠICE (60 do 70 kg) in mlado KRAVO simentalco. Alpska 41, Lesce 11482

JAKNO, uvoženo (siv zajec), in belo dolgo POROČNO OBLEKO št. 38-40, ugodno prodaj. Tel. 064-21-108 11483

STREŠNO OPEKO, 250 kosov, rabljeno, dvojni folc, prodaj. Tel. 064-21-108 11484

Prodaj trajnožarečo PEČ küppersbusch (nemško), malo rabljeno. Kebetova ulica 26, Kranj 11485

Prodaj dobro ohranjen otroški KOS. Telefon 27-751 11486

Prodaj suhe smrekove COLARICE in PLOHE. Zg. Dobrava 33, telefon 79-600 11487

Ugodno prodaj KAVČ, 3 STOLE, MIZO in OMARICO za čevlje. Informacije vsak dan popoldan po tel. 23-935, Kambič, Mandeljčeva pot 10, Kranj 11488

Prodaj dobro ohranjen DVOSED, rjav žamet. Informacije po tel. 26-352 - Kranj 11489

Prodaj 6 kW termoakumulacijsko PEČ in plinski ŠTEDILNIK. Viktorija Aljančič, Šenčur, Gasilska 9 11490

Prodaj PSE čistokrvne nemške ovčarje. Informacije po tel. 27-349 od 16. do 18. ure 11491

Prodaj 10 kg LAKA za parket. Thaler, Na Kresu 42, Železniki 11492

Poceni prodaj razna OBLAČILA. Informacije po tel. 21-204 11493

Prodaj SENO. Šenčur, Velesovska cesta 1 11494

Ugodno prodaj skoraj novo moško temno zeleno OBLEKO za srednjo postavost ter zimski in letni PLASČ. Pečenik, Žirovski vrh 10, Gorenja vas 11495

Prodaj dve SVINJI, težki 200 kg, in PRAŠICE, 40 kg. Šenčur, Mlakarjeva 58 11496

ŠTEDILNIK küppersbusch, trajnožarečo PEČ EMO 5 in SMUČI 210 cm dolge poceni prodaj. Ogljed: Blagojevič, Podbrezje 12/A 11497

Prodaj dobro ohranjeno PEČ küppersbusch. Reševa 12, tel. 25-677 11498

Prodaj 300 kg težkega KONJA, starega 5 let, dober voznik in jahač. Stane Kranc, Grajska 48, Bled 11499

Prodaj malo rabljeno kopalno KAD. Minka, C. Staneta Zagarja 20, Kranj 11548

Prodaj MLADIČE - PSE VOLČJAKE. Triller, Grenč 9, Skofja Loka 11549

Ugodno prodaj večjo količino prvostnega smrekovega OPAŽA (pobjon),

dolžine 5 m. Telefon 77-965 dopolniti

Prodaj KOTEL za centralno TRIKA 35.000 ccal »Emo« Celje. Žepič, Kranj 11550

Zlato polje 5 11551

Prodaj semenski KROMPIR vesta. Voglje 50, Šenčur 11552

Prodaj malo rabljen HI-FI iskra garrard SP 25 MK IV. Telefon 25-822 11553

petek od 17. ure dalje 11554

Prodaj 3 OKNA 120x140. C. na Kibec 55, Kranj. Samo popoldan 11555

Prodaj obrana zimska JABOLKA 10 din in domače ŽGANJE. Zg. Bitnja 11556

Žabnica 11557

Poceni prodaj karambolirano ZASTAVO 1300, letnik 1977, celo za rezervne dele, električni ŠTEDILNIK iskra vesta in POMIVALNI STROJ zanusi Konb. Telefon 75-979 11558

Prodaj PRAŠICA, težkega čer 100 kg. Zg. Brnik 99, Cerklje 11559

Prodaj ZIMSKA JABOLKA kosmač. Dobijo se v sobotah in nedeljah dopoldan. Luže 16, Šenčur 11560

Prodaj 8 mesecev brejo KRAVO. Pezenik 15, Cerklje 11561

Prodaj 4 mesece starega PSA - črna guga pudelna. Hudnik, Cerklje 85 (zadrabi dom) 11562

Prodaj plemenskega BIKCA, težkega do 300 kg. Štška vas 6, Cerklje 11563

Prodaj 2 kub. m borovih PLOHOV in PRAŠICA za zakol. Zalog 38, Cerklje 11564

Prodaj mlado KRAVO frizijko s telom. Sp. Brnik 38 11565

Prodaj bukova DRVA, JABOLKA kosmač in FIŽOL. Pevno 5, Skofja Loka 11566

Prodaj novo STREŠNO OKNO 85x112. Reševa 3, Kranj, tel. 22-502 11567

Prodaj rabljen 200-litrski HLADILNIK. Držič, C. 1. maja 63, Kranj 11568

Prodaj dva klasična RADIATORJA (14 in 12 členov), višine 60 cm in širine 16 cm ter 330 kosov monta OPSKI 33x30x12 cm in fantovsko OBLEKO za 13-14 let. Informacije po tel. 21-50 11569

od 15. ure dalje 11570

Prodaj večjo količino neškropjenih zimskih JABOLK in BUTARE. Jovančič, Zupanec, Retljeva 10, Kranj 11571

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je po hudi in težki bolezni premenil naš nepozabni

MATEVŽ ŠTIRN

klepar

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 12. novembra 1982, ob 15. uri na pokopališču v Kranju.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, sestre, tete in svakinje

IVANKE HOČEVAR

roj. BORC

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sostanovalcem, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovano cvetje in vence ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družini Modic za nesebično pomoč in požrtvovalnost. Hvala dr. Mariji Sajevec za dolgoletno zdravljenje, kakor tudi patronažnima sestrama Branki in Mojci. Iskrena hvala sodelavcem delovnih organizacij Lesnina Kranj in Jesenice, KOP Kranj in Iskra - Kibernetika - števci. Lepa hvala g. župniku za pogrebni obred, enako zvonarjem ter pevcem DU Kranj. Še enkrat vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili njen spomin in ste jo imeli radi, iskrena hvala

VSI NJENI
Kranj, 11. novembra 1982

Sporočamo žalostno vest, da je v 75. letu preminila dolgoletna sodelavka

FRANCKA POLAJNAR

PTT upokojenka

Od nje smo se poslovili v četrtek, 11. novembra 1982 na pokopališču v Cerkljah

VESTNO SODELAVKO BOMO OHRANILI
V TRAJNEM SPOMINU!

DELAVCI TOZD ZA PTT PROMET KRANJ

**Skupina
ČUDEŽNA POLJA**
iz Maribora

vabi zadnjič v letu 1982
na **BEATLES** in
ROCK SHOW
v nedeljo, 14. novembra
ob 17. uri v
Delavski dom Kranj.

Prodaja **PLINSKO NAPRAVO** bedini
junior. Vprašajte v Lescah v gostilni
"TURIST" 11569
Prodaja **STRUŽNI AVTOMAT TRAUB**
TC 15. Telefon 064-65-024 po 19. uri 11363

Prodaja **7 tednov stare PUJSKE**. Pin-
tar, Tomaževič 9, Selca 11570
Prodaja **nov stereo RADIO-KASETO-**
FON TV znamke sanwo. Carina plačana.
Telefon 064-62-450 popoldan 11571
Prodaja **mlade PUJSKE** in **SVINJO** za
zakol. Stanonik, Vincarje 26, Škofja Loka
11572

Prodaja **belo poročno OBLEKO št. 40**
in **nov zelen ZIMSKI PLEŠČ**, št. 42. Je-
ran, Češnjica 40, Z 11573
Prodaja **Češnjica 40, Z**
11573
Prodaja **Češnjica 40, Z**
11573

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Prodaja **BIKA**, težkega 300 kg. Zg. Bes-
nica 14 11660
Prodaja **2 KLINI** (premera 80 cm) za
TRACNO ŽAGO. Telefon 74-715 11417
200-litrsko hrastovo **KAD** in 100-litrski
SOD ter 4 kub. m **TERVOLA**, prodam.
Naslov v oglašnem oddelku 11663

KUPIM

Kupim **CHICCO STOLČEK** za do-
jenčka. Telefon 41-088 11605
Kupim **BIKA**, starega od 8 do 10 ted-
nov, najraje simentalca. Potoče 9, Pred-
dvor 11606
Kupim **rabljen TRAKTOR** universal
ali štore na dva pogona in **MOTORNO**
ŽAGO stihl 0.50, za rezervne dele. Jože
Bobnar, Cerklje 164 11607
Kupim **STROJ** za podšivanje in
STROJ za »entlanje« oberlog. Bevč,
Stara Loka 23, Škofja Loka, tel. 064-61-
203 11608

Kupim **rabljeno diatonično travrnost**
HARMONIKO. Kušar, Draga 14, Škofja
Loka 11609
Kupim **močnejši ŠIVALNI STROJ** za
usnje ali čevljarški. Ana Sfiligoj, Na Jami
9, Ljubljana 11610

Kupim **HLODOVINO** (oreh, češnja,
hruška). Tršan, Hraše 14, Smlednik
11500

MIKRORAČUNALNIK kupim. Na-
slov v oglašnem oddelku 11501
Kupim **manjši TRAKTOR** ali do
35 km. Telefon 064-75-371 11502

Kupim **dobro ohranjen ŠIVALNI**
STROJ (lahko starejši tip). Tel. 50-852
11503

VOZILA

Prodaja **CITROEN DS 20**, letnik 1972,
registriran do maja 1983. Stojan Leber,
Delavska 23, Kranj 11523
Prodaja **ZASTAVO 101**, letnik 1976,
registrirano do marca 1983, cena 7,2 SM.
Ogled popoldan. Čevrski, Stružev 2/E,
Kranj 11524
Prodaja **FIAT 124** (italijanski) po delih.
Zlata Biberovič, Čevljarška 2, Tržič 11525

Prodaja **DAF 55** prodam. Kejžar, Rakovnik 33,
pri Medvodah, tel. 061-611-513 11526
Prodaja **R-4**. Informacije popoldan pri
Benedičič, Ul. 1. avgusta 1, Kranj 11527

Prodaja **ZASTAVO 101**, letnik 1975.
Miha Popovič, Sp. Gorje 202 pri Bledu,
tel. 74-163 od 7. do 14. ure 11528

NSU 1200, registriran do februarja
1983, vozen, celega ali po delih, prodam.
Telefon 77-867 11529

Prodaja **ZAPOROŽCA**, letnik 1976, do-
bro ohranjenega, cena 18.000 din. Sp. Ra-
dovna 7, Zg. Gorje 11530
Prodaja **CITROEN GS 1050** ccm,
letnik 1973, neregistriran, potreben manj-
šega popravila, ali zamenjam za **FIAT**
126-P, novejša letnik, z možnostjo do-
plačila. Telefon 62-298 11531

Poceni prodam **NSU 1200 C**, registriran
do novembra 1983. Milan Klemenc, Pre-
ska 20, Tržič 11532

Prodaja **poškodovano karoserijo** za
Z-101. Informacije po tel. 21-204 11533

R-4 TL, star eno leto, prodam ali zame-
njam z doplačilom za starejši avto. Na-
slov v oglašnem oddelku 11534

Prodaja **ZASTAVO 101**, letnik 1975.
Palovšnik, Cankarjeva 23, Radovljica 11535

Prodaja **DIANO**, letnik 1979, 28.000
km. Janez Čuden, Prečna ul. 3, Bohinjška
Bistrica 11536

Prodaja **MOPEd** na 3 prestave in
50-litrski električni **BOJLER**. Trata 27,
Cerklje 11537

Prodaja **PRIKLICO** za osebni avto in
brezhiben **MOTOR** za Z-750. Štefan Zu-
panc, Zalag 92, Cerklje 11538

Prodaja **OPEL RECORD 1700**, cena
3 SM. Telefon 064-62-921 popoldan 11539

Prodaja **ZASTAVO 750**, letnik 1972,
registrirano do septembra 1983. Demšar,
Selca 121, Selca. Ogled popoldan 11540

Prodaja **RENAULT 4**, letnik 1976, ob-
novljen, prevoženih 46.000 km. Ogled
popoldan, v soboto in nedeljo pa ves dan.
Glinje 9, Cerklje 11541

FIAT 1300, 1970, 80.000 km, z novo
plinsko napravo, ugodno prodam. Telefon
22-361 - Kranj 11542

TOYOTA CORONA model 75, prodam,
v račun vzajem manjši avto. Telefon
75-236 11543

Prodaja **ŠKODO 110 R**, letnik 1977,
72.000 km. Telefon 77-447 popoldan 11544

Prodaja **osebni avto RENAULT 16**, po
delih. Milan Pajer, Kokrški log 19, Kranj
11545

Prodaja **»FIČKA«, letnik 1975**, registri-
ranega do maja 1983. Ogled v soboto na
Skokovi 2, Stražišče, Kranj 11546

Prodaja **R-9 TL**, nov, neregistriran,
rdeče barve. Telefon 74-860 v soboto od 7.
do 12. ure 11547

Ugodno prodam osebni avto **125-P**, let-
nik 1976. Telefon 064-77-055 11547

Ugodno prodam vse rezervne dele za
ZASTAVO 101. Bevčova 36, Radovljica
11418

Prodaja **R-8** po delih in dele za **NSU**
1000. Bogo Retelj, Grmičeva 6, Kranj
11449

Ugodno prodam **ZASTAVO 101 L**, let-
nik 1979. Pavlin, Moša Pijade 22, Kranj
11456

Prodaja **ZASTAVO 750**. Galetova 22,
Kokrica, Kranj 11504

Prodaja **dobro ohranjeno ZASTAVO**
101, letnik 1976, registrirano do marca.
Milan Kržaj, Olševček 39 11505

GOLF JGI, letnik 1982, prodam za
36 SM. Kranj, Lojzeta Hrovata 6, stan-
ovanje 4, tel. 27-215 11506

Prodaja **FIAT 128 sport**. Šmit, Hraše 9,
Lesce 11507

Prodaja **zimске GUME** za **ZASTAVO**
750. Ivan Osterman, Britof 120 11508

Prodaja **ZASTAVO 101**, letnik 1975, za
4 SM. Telefon 45-292 11509

Zelo ugodno prodam **AMI 8 break**, let-
nik 1972. Žadraga 15, Duplje 11510

Prodaja **ZASTAVO 750**, starejši letnik.
Sp. Bitnje 48, Žabnica 11511

Prodaja **ZASTAVO 750**, letnik
1970-71 december, ohranjen. Rajko
Osterman, Luže 41, Senčur 11512

Ugodno prodam **ZASTAVO 750**, letnik
1976. Ogled pri hšniku, Tavčarjeva 41,
Kranj 11513

Prodaja **WARTBURGA** po delih.
Ogled vsak večer od 18. ure dalje. Žura
Vido, Zg. Brnik 1, Cerklje

Prodaja **karambolirano ZASTAVO 101**,
celo ali po delih, registrirano do aprila
1983. Golnik 48 11514

Prodaja **osebni avto PZ 125**, letnik
1974, celega ali po delih, industrijsko
prenovljen motor, še v garanciji. Jože Buko-
vinski, Cerklje, Velesovo 72 11515

Poceni prodam **BMW** in **FIAT 1100 R**,
obadva registrirana 1 leto. Zakrajšek,
Gobovec 9, Podnart 11516

Prodaja **osebni avto VW 1003**, letnik
1975, za rezervne dele. Alojz Kenda,
Opale 4, Žiri 11517

Ugodno prodam **ZASTAVO 101**, dobro
ohranjeno. Moškon, Stošičeva 4, Kranj
11518

Prodaja **RENAULT 12**, letnik 1974
(možen kredit). Ogled: Blagojevič, Pod-
brezje 12/A 11519

Prodaja **ŠKODO**, letnik 1973, regi-
strirano do novembra 1983. Znidarčič,
C. revolucije 3, Jesenice 11520

Prodaja **CITROEN GS**, letnik 78, po-
treben manjšega popravila. Tavčar, Stara
Loka 22, Škofja Loka 11521

Prodaja **dva RENAULTA 8** po delih in
LADO 1200, letnik 1972 (poceni). Dušan
Mirič, Rodine 17/B, Žirovnica 11521

Prodaja **R-4**, letnik 1976. Telefon
26-032 popoldan. Franc Stare, Krašnova
5/A, Kranj 11522

Prodaja **dobro ohranjen BMW 2002** ali
menjam za kakršenkoli karamboliran
osebni avto. Mohorič, Zabrekve 9, Selca
11611

Prodaja **dobro ohranjeno DIANO**, regi-
strirano do avgusta 1983, za 4,5 SM in
DIANO, letnik 1978, spredaj karamboli-
rano, po delih. Drnovšček, Virmašev 98,
Škofja Loka 11612

Ugodno prodam **ZASTAVO 750**, starej-
ši letnik, registrirano do junija. Pogačnik,
Pševska 3, Kranj 11613

MOTORNO KOLO elektronic 90, prod-
am, dobro ohranjen. Uroš Zaplotnik,
Križe 59, tel. 57-067 11614

Poceni prodam **ZASTAVO 750**, letnik
1972. Kocjančič, Brezje 70/A 11615

Ugodno prodam **FIAT 125-P**, letnik
1978. Kličič po tel. 28-016 11616

Prodaja **FORDA 15 XL** in termoaku-
mulacijsko **PEČ**. Franci Dolinšek, Tupa-
ličev 55, Preddvor 11617

Ugodno prodam **GUME** diagonal
185x14. Žepič, Kranj, Zlato polje 5 11618

SIMCO 1100 special, prevoženih 78.000
km, prodam ali zamenjam za 126-P. An-
drej Maver, Radovljica, Prešernova 11,
tel. 75-556 - int. 28 11619

Zelo ugodno prodam **AMI super**, letnik
1974, registriran do marca 1983. Štefan
Horvat, Tavčarjeva 8, Jesenice 11620

Prodaja **ZASTAVO 101 lux**, letnik
1978, prevoženih 50.000 km. Informacije
po tel. 75-797 11621

Prodaja **dobro ohranjen P-125**, leto
izdelave 1978, prevoženih 31.000 km.
Alojz Papler, Bistrica 73 pri Tržiču 11622

Prodaja **ZASTAVO 750**, letnik 1969, za
1 SM. Svetelj, Srednja vas 23, Senčur
11623

Prodaja **ZASTAVO 750**, letnik 1974,
registrirano, v dobrem stanju. Resman,
Zg. Dobrava 10, Kamna gorica 11661

Prodaja **LADO 1200 S**, letnik 1978.
Kern Franc, Zg. Bitnje 197. 11420

STANOVANJA

V Radovljici ali bližnji okolici iščem
GARSONJERO oziroma starejše **STANO-**
NOVANJE. Ponudbe pod: Nujno -
predplačilo 11624

Nujno iščem enosobno **STANOVANJE**
na relaciji Škofja Loka - Kranj - Radov-
ljica ali Tržič. Ponudbe pod: Čimprej -
predplačilo 11625

V Kranju najamem **SOBO**. Veliko od-
soten. Ponudbe pod: Nujno 11626

GARSONJERO ali enosobno **STANO-**
VANJE v Kranju vzajem v najem.
Naslov v oglašnem oddelku 11627

V Kranju ali bližnji okolici nujno iščem
primerno **SOBO**. Naslov v oglašnem
oddelku 11628

Dva fanta iščeta **SOBO** z ogrevanjem
in kopalnico v Kranju. Davor Dubrovič,
Sr. Bitnje 49, Žabnica 11629

Kuponi za plin

V krajevnih skupnostih v kranjski občini so včeraj začeli razdeljevati kupone za plin za gospodinjstva — Ena jeklenka za dva meseca — Ostra in kritična ocena komiteja Zveze komunistov Kranj

Kranj — V sredo se je povsod po Sloveniji začela prodaja tekočega plina za gospodinjstva. Ker je plina v Sloveniji znanjalo 12. septembra in je bilo iz dneva v dan večje povpraševanje, so se na prodajnih mestih odločali za različne načine prodaje, da bi tako zagotovili čimboljše preskrbo. V Kranju se je v sredo zjutraj prodaja začela na običajen način: čakanje v vrsti z eno jeklenko. Tako so že v dobrih dveh urah izdali 523 jeklenk in številni so ostali brez plina.

O takšnem ustaljenem načinu dobave oziroma prodaje plina v Kranju je v sredo popoldne razpravljali izvršni svet kranjske občinske skupščine in ugotovili, da ob sedanjem pomanjkanju plina takšen način dobave ne ustreza. Ne zagotavlja namreč, da bi vsako gospodinjstvo dobilo vsaj eno jeklenko. Zato je izvršni svet pooblastil komite za gospodarstvo, da uvede dobavo oziroma prodajo plina za gospodinjstva v občini na posebne kupone.

V občini je tako zdaj 20.000 kuponov. Kuponi so oštevilčeni od številke 1 naprej. Številka pa pomeni dan,

ko je moč dvigniti jeklenko. Kupone s številkami 1, 2, 3 in 4 so začeli razdeljevati na sedežih krajevnih skupnosti v kranjski občini včeraj po 15. uri. Prednost pri izdaji kuponov imajo invalidi in ostareli občani. Za uveljavitev takšne prednosti pa so zadolžene krajevne skupnosti skupaj s potrošniškimi sveti. Oštevilčen kupon pomeni zagotovljeno nemoteno preskrbo s plinom. Tako je bilo moč dobiti plin s kuponom številka 1 že včeraj, danes pa ga je moč dobiti s številko 1 in 2, jutri s številko 1, 2 in 3 itd. Ni pa moč dobiti plina s kuponom, ki ima višjo številko, kot pa je dan dobave, pri čemer velja, da se je dobava na kupone začela včeraj, 11. novembra. Kupone bodo danes (petek) začeli izdajati v krajevnih skupnostih ob 8. uri, v ponedeljek pa po 15. uri.

Ker pa bo plina tudi v prihodnje primanjkovalo, bo ob takšni preskrbi vseeno potrebno varčevanje s porabo, saj bo vsako gospodinjstvo lahko dobilo eno jeklenko na dva meseca. Predvideno je, da bo kranjsko skladišče plina do konca tega meseca dobilo okrog 6500 jeklenk plina za gospodinjstva oziroma okrog 400 do 500 na dan.

Nabava plina na kupone naj bi torej omogočila čimbolj pravično razdelitev na vsako gospodinjstvo oziroma onemogočila, da bi se posamezniki založili z več jeklenkami, drugi pa bi ostali brez. Postavlja pa se vprašanje, zakaj se za takšen način v Kranju niso že prej pripravili. Tako v sredo zjutraj ne bi bilo nepotrebnega čakanja v vrsti in tudi ne nezadovoljstva. Zaradi nejasnosti glede nabave plina pa se je nezadovoljstvo prevesilo tudi v drugi dan (včeraj), ko so se prvi postavili v vrsto že ob 3. uri zjutraj.

O dobavi oziroma preskrbi gospodinjstev s plinom v kranjski občini je na redni seji razpravljali tudi komite občinske konference zveze komunistov Kranj, ki je to vprašanje naknadno uvrstil na dnevni red. Razprava in ocena na seji sta bili ostri in kritični. Ugotovili so, da je bilo ob sedanjem dvomesečnem pomanjkanju plina v občini dovolj časa, da bi se lahko pravočasno pripravili na organizirano razdeljevanje. Ocenili so, da je za to odgovoren komite za gospodarstvo v občini. Le-ta se je sicer odločil za anketno o energetski porabi po gospodinjstvih, vendar popis še traja in bo podatke moč uporabiti najbrž šele v začetku prihodnjega leta. Ali drugače povedano: sedanje razdeljevanje plina v Sloveniji je odgovorne v Kranju »presenetilo«!

A. Žalar

Hribovske kmetije vključiti v gozdarstvo

V radovljiški občini bodo na novo opredelili kmetije in vasi, ki spadajo v hribovsko in višinsko območje — Hribovske kmetije bodo deležne večje pomoči — Gozdno gospodarstvo Bled izdeluje program, po katerem bodo več kmetov vključili v svoje koope-rantske odnose

Radovljica — Delo na hribovski kmetiji je težje, pridelek manjši. Kmetije zato zapuščajo kmetije in v radovljiški občini ugotavljajo, da so razmere njihovega hribovskega kmetijstva pereče. Opuščenih je nekaj planinskih pašnikov, ki so bili včasih polni živine. Nekatere pašnike in ravničke z melioracijami ponovno usposablja.

Prvi pogoj, da bodo njive v hribovski obdelane, da travnike in pašnike ne bo zaraščal gozd, je seveda, da bodo mladi ostajali na kmetijah. Kmetija brez naslednika je zapisana propadu, pa naj bo pašnik ob njej še tako izboljšan. Posledice propadanja hribovskih kmetij so daljnosežne, težko je kmeta, ki je odšel v dolino priklicati nazaj, hribovski svet pa tako postaja neposeljen.

V radovljiški občini zato načrtujejo več ukrepov, s katerimi bodo skušali zavezati praznenje hribovskega prostora, narediti delo na hribovskih kmetijah bolj privlačno. Tako nameravajo na novo opredeliti hribovsko in višinsko območje. Po zakonu o kmetijskih zemljiščih so v hribovsko območje uvrščene vse vasi in zaselki nad 600 metrov nadmorske višine in kmetije, ki leže izpod te meje, imajo pa polovico kmetijskih površin, ki jih uporabljajo, v nagibu nad 25 odstotkov.

Zaradi podobnosti posestev, terena in klimatskih pogojev, uvrščajo v določeno območje cela naselja. Za opredelitev višinskega območja pa so v uporabi merila, ki so enotna za vso Slovenijo: dostopnost, oddaljenost, možnost uporabe mehanizacije, podnebno pridelovalne razmere in nadmorska višina.

V radovljiški občini je na osnovi teh določil nastal predlog, po katerem v hribovsko območje spadajo: celotno območje Bohinja, Bohinjska Bela, Grabče, Krnica, Mevkuž, Spodnje Laze, Višelnica, Zgornje Gorje, Srednja vas pri Begunjah, Zadnja vas, Mlaka, Slatna, Zgornja Lipnica in Rovte nad Podnartom. V hribovsko območje bi tako spadalo 512 kmetij s 4.254 hektari kmetijskih zemljišč.

V višinsko območje pa bi spadalo enajst naselij: Gorjuše, Koprivnik, Podjelje, Jereka-Krniški Lom, Kupljenik, Slamniki, Perniki, del Spodnjih Gorij, Stara Pokljuka, Zatrnik in Radovna. Skupaj 148 kmetij, ki obdelujejo 705 hektarov kmetijskih zemljišč in imajo 972 hektarov gozdov.

Drugi ukrep pa bo izdatnejša materialna pomoč tem kmetijam. Regresirati nameravajo umetna gnojila, glede na količine mleka in

mesa, ki pridejo s teh kmetij. Pomoč hribovskim in višinskim kmetijam bodo tudi na novo usposobljeni in prenovljeni skupni pašniki. Bistveni element, ki bo kmetom zagotovil večjo socialno varnost, pa bo večje vključenje v koope-rantske odnose z gozdnimi gospodarstvi, torej vključitev hribovskih in višinskih kmetov v gozdarsko proizvodnjo. Gozdno gospodarstvo Bled izdeluje program prenove kmetijstva in gozdarstva v hribovskem območju, ki bo sredi novembra prišel v razpravo.

M. Volčjak

Z vžigalnikom povzročil požar

Britof — V sredo, 10. novembra proti večeru je začelo greti ostrešje mizarske delavnice Jožeta Podjeda, zasebnega obrtnika iz Britofa. Obrtnik je namreč poslal svojega delavca Staneta Stariča, naj iz 800-litrskega soda natoči nekaj nafte. Še preden se je Starič pripravil k delu, je opazil, da iz enega od sodov teče nitrolak. Da bi videl začetni sod, je prižgal vžigalnik. Lak se je vnel in povzročil precejšen ogenj, ki je zajel ostrešje delavnice in uničil še 10 kubičnih metrov drv in šest sodov lepila, delavec pa je utrpel opekline po rokah. Gmotne škode še niso uspeli oceniti.

D. Ž.

GLASOVA ANKETA

Potrošnik je vajen potrpeti

Potrošnike vsak dan nenehno pesti pomanjkanje osnovnih življenjskih dobrin. Zdaj ni pralnih praškov, zdaj sladkorja, drugičkrat zmanjka olja, potem so prazne police z moko, da o stalno osamelih mesarskih kavljih ne govorimo. Občanu, iz dneva v dan čakajočemu na to ali ono potrošno dobrino, tu in tam uide kaka psovka, na splošno pa je že kar vajen potrpeti. Kje so vzroki za vsakršno pomanjkanje in slabo oskrbljenost prodajnih polic z osnovnimi življenjskimi potrebščinami in kako te težave odpraviti, običajno ne ve. Potrošniški svet je brez moči, tu pa je njegovega vpliva običajno konec. Kaj pravijo potrošniki?

Slišala sem, da bi morali za nakup živil in drugih nujnih pripomočkov uvesti bone. Mislim, da ta rešitev ni na mestu, saj nam še ne gre tako hudo, da bi bilo to potrebno.«

Marija Krmelj iz Kranja: »Trgovina na Planini je dobro založena, moram reči, da tudi z artikli, ki jih ne potrebujemo najbolj nujno: oblačili, galanterijo... Žal pa večkrat zmanjka olja, praška, mesa. Mesnica je zdaj odprta le ob koncu tedna in tedaj so kajpak vrste. Prašek še kar redno dovažajo, prodajajo pa ga le popoldne, od druge, poltretje ure naprej. Ker sem popoldne v šoli, mama pa je trenutno v bolnici, težko pridem do njega. Včasih ga zame vzame kaka sosedica. Kako iz te potrošne krize, ne vem. Če ljudje ne bi tako panično kupovali in si kopicili zalogo, bi bilo lahko vsega dovolj.«

Ivanka Rekar iz Hrastja: »V domači trgovini sem dozdaj dobila še vse, kar sem potrebovala, seveda pa sem morala tudi malce potrpeti. Težave so le z mesom. Tega doma ne kupujem, prinaša mi ga sin, le da ne vem, od kod.

Magda Lešnjak iz Kranja: »Res v zadnjem času preskrbljenost trgovin z osnovnimi življenjskimi potrebščinami precej šepa. Meso je dobiti enkrat tedensko, kave že dolgo ni na policah, prašek dobijo od časa do časa, olje dobiš le v zameno za prazno steklenico. K tej krizi smo pripomogli tudi sami potrošniki s histeričnim nakupovanjem večjih količin potrošnih artiklov, ki so jih nakopili po shrambah. Če bi vsak kupil le toliko, kolikor potrebuje, se police v trgovinah ne bi tako izpraznile. Pravijo, da bi nakupovalno mrzlico utegnili zajeziti potrošniški sveti, vendar ne pomnim, da bi jim kje to uspelo.«

D. Ž.

V premislek:

Trgovina z rabljenimi oblačili

V nekaterih krajih Slovenije so se že začeli sejmi smučarske opreme, ki razen dragih tovarniških novosti prinašajo tudi cenejše rešitve: možnost nakupa ali zamenjave rabljene opreme.

NESREČE

AVTOBUS ZADEL PEŠAKINJO

Kranj — V prometni nezgodi, ki se je pripetila v torek, 9. novembra v križišču Kidričeve in Ceste JLA v Kranju, je bila ranjena Dragica Ančnik, stara 54 let iz Kranja, ki je pravilno pri zeleni luči prečkala cesto. Iz nasprotni smeri je po Kidričevi cesti pripeljal avtobus — vozil ga je 43-letni Vincenc Gerkmann iz Senčurja — in zavil proti avtobusni postaji. Kljub zaviranju je s prednjim delom zadel Ančnikovo, ki je šla po prehodu za pešce. Ranjenki so pomagali v zdravstvenem domu v Kranju.

ZMEDENO SPREMINJALA SMER

Jesenice — Istega dne je bila v prometni nesreči na Cesti maršala Tita na Jesenicah laže ranjena voznica osebnega avtomobila Mihaela Kobentar, stara 52 let, z Jesenic. Vozila je od Jesenic proti Javorniku. Pri železarni je vključila smerni kazalec za zavijanje v desno. Za njo vozeči tovornjak, ki ga je vozil 24-letni Stanko Mikelj, jo je kanil prehiteti, tedaj pa je Kobentarjeva nenadoma vključila levi smerni kazalec. Zaradi tega je Mikelj, ki je vozil precej hitro, silovito zavrl, pri čemer ga je zaneslo v levo in je osebni avto oplazil z rezervno gumo. Osebni avto je bil poškodovan po vsej dolžini. Ranjeno voznico sp odpeljali v jeseniško bolnišnico.

D. Ž.

Pred seboj, žal, nimamo statističnih podatkov, vendar pa vsakoletni obisk na gorenjskih prireditvah te vrste zgovorno kaže, da se vse več ljudi odloča za nakup rabljenih smuč, palic, čevljev, bund in drugih oblačil, še posebno za otroke, ki vse te reči prerastejo v enem, leta, najkasneje dveh letih. Malokdo si najbrž lahko privoščiti, da bi vsakokrat kupoval novo opremo za svojega malčka (ali zase), saj star milijon skoraj nič več ne pomeni, če pa jo lahko dobi za polovico ali še več ceneje oziroma jo na sejmu kar zamenja.

Izkušnje s sejmov smučarske opreme, kjer posel cvete kot v malo-kateri drugi trgovini, bi prav lahko prenesli tudi na širše področje. V gozdarsko razviti Švici menda odlično cvete trgovina z vsemi vrstami rabljenih oblačil in zatrujejo, da se tega rade poslužujejo celo premožnejše nakupovalke.

Zakaj si podobnih trgovin ne bi omislili tudi pri nas, posebno zdaj, ko na vseh koncih govorimo o gospodarskih težavah, padcu življenjskega standarda in varčevanju. Gotovo bi je bili veseli vsi starši, če izvdamemo redke malomeščane, ki zdaj ne vedo, kam bi s se celimi in lepo ohranjenimi otrokovimi hlačami, plaščem, puloverjem, pre-majhnim za njihove dolgine. Naj jih podarijo, potem pa kupijo nove? Družinski proračun je že tako vedno bolj skromen.

O trgovini z rabljenimi oblačili, ne le otroškimi, bi naši trgovci lahko nekoliko razmislili. Tako bi si pragnili dolgčas ob čakanju na redke kupece, izboljšali svoj dohodek in kuste občanom, ki bi radi za manjši denar oddali ali kupili posamezne kose garderobe.

H. Jelovčan